

Notat 2007–19

Økonomien i landbruket i Trøndelag
Utviklingstrekk 1997–2006
Tabellsamling 2002–2006

Siv Karin Paulsen Rye
Kjell Staven
Svein Olav Holien
Kristin Stokke

Tittel	Økonomien i landbruket i Trøndelag. Utviklingstrekk 1997–2006. Tabellsamling 2002–2006
Forfattere	Siv Karin Paulsen Rye, Kjell Staven, Svein Olav Holien og Kristin Stokke
Utgiver	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgiversted	Oslo
Utgivelsesår	2007
Antall sider	87
ISBN	978-82-7077-699-3
ISSN	0805-9691

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjett-nemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskingene i jord- og skogbruk.
- Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres av Landbruks- og matdepartementet, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig regnskapsundersøkelse, der det på landsbasis er med mellom 900 og 1 000 gårdsregnskap hvert år. Trøndelag har de siste årene vært representert med ca. 150 bruk.

I tillegg til hovedpublikasjonen fra regnskapsundersøkelsen, har vi siden slutten av 1950-tallet også sendt ut oversikter over økonomien i jordbruket i Trøndelag. Oversiktene har gått til landbruksforvaltningen i kommuner og fylker, forskningsinstitusjoner, forsøksringer, regnskapskontorer, faglag, skoler og andre interesserte.

Resultatmessig har forskjellene mellom fylkene vært uvesentlige, og vi har derfor brukt tallmaterialet for Trøndelag samlet. Det gir bedre muligheter til å publisere resultater fra enkeltproduksjoner som melkeproduksjon, korn, korn/svin, sauehold og kjøttproduksjon på ammekyr.

Ved siden av data for jordbruket er det også lagt vekt på å beskrive totaløkonomien for brukerfamilien. De regnskapsdataene som hentes inn er supplert med avlings- ytelses- og arbeidsnoteringer. I tillegg utføres det en spesiell skogbruksgransking på grunnlag av data fra de brukene som har stor nok tilvekst på skogen. I den spesielle skogbruksgranskningen brukes det tall for Midt-Norge (Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden i tillegg til Trøndelag).

I år har vi også tatt inn et kapittel om tilleggsnæring og annen næring på gårdsbruk, og vi har et delkapittel som omhandler samdrifter i melkeproduksjon.

Grunnlagsmaterialet for årets notat om økonomien i jordbruket i Trøndelag er utarbeidet av Svein Olav Holien, Otto Sjelmo, Therese Hunstad, Kristin Stokke, Siv Karin Paulsen Rye, Andreas Ledsaak, Tore Dahl-Naustdal, Margit Møllenus og Erland Kjesbu. Kjell Staven har tilrettelagt programvare og tabellutskrifter. Notatet er utarbeidet av Svein Olav Holien, Kristin Stokke, Kjell Staven og Siv Karin Paulsen Rye. Erland Kjesbu og Torbjørn Haukås har lest gjennom manuskriptet og kommet med nyttige innspill. Anne Bente Ellevold har klargjort manuskriptet for trykking.

Oslo, januar 2008
Ivar Pettersen

Innhold

1	INNLEDNING.....	1
1.1	Disposisjon.....	1
1.2	Definisjoner.....	2
2	ENKELTE LANGSIKTIGE UTVIKLINGSTREKK	3
2.1	Produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskudd	3
2.2	Nettoinvesteringer i jordbruket	4
2.3	Nettoinntekt.....	5
3	ØKONOMISK UTVIKLING I ENKELTPRODUKSJONER.....	7
3.1	Melkeproduksjon.....	7
3.1.1	Melkeproduksjon, alle bruk	7
3.1.2	Melkeproduksjon - sammenligning av låg- og høggruppe	9
3.2	Samdrifter i melkeproduksjon.....	11
3.3	Kjøttproduksjon på ammekyr.....	12
3.4	Kornproduksjon.....	14
3.5	Kombinert kornproduksjon/svinehold.....	16
3.6	Sauehold.....	18
3.7	Gardsskogbruket.....	20
4	SAMMENLIGNING AV DRIFTSFORMER	25
4.1	Familiens arbeidsfortjeneste.....	25
4.2	Utviklinga i egenkapital	26
4.3	Utviklinga i effektivitet i jordbruket	27
5	TILLEGGSNÆRING OG ANNEN NÆRING	29
5.1	Føringspraksis i driftsgranskingene	29
5.2	Omfanget av tilleggsnæring og annen næring i Trøndelag	30
5.2.1	Driftsoverskudd på tilleggsnæring og annen næring	30
5.2.2	Arbeidsforbruk på tilleggsnæring og annen næring.....	33
5.2.3	Omsetning på tilleggsnæring og annen næring.....	34
6	UTVIKLINGSTREKK I 2006.....	37
6.1	Resultatene målt som vederlag for arbeid og egenkapital per årsverk.....	37
6.2	Resultatene målt som driftsoverskudd, lønnsevne per time og familiens arbeidsfortjeneste	38
7	TABELLSAMLING 2002–2006.....	41
	FORKLARING PÅ FAGUTTRYKK	84

Figurer

Figur 2.1	Produksjonsinntekter, sum kostnader og driftsoverskudd i jordbruket. Kroner per bruk. 2006-priser.....	4
Figur 2.2	Nettoinvesteringer i jordbruket. Kroner per bruk. 2006-priser.....	5
Figur 2.3	Nettoinntekt/ driftsoverskudd på bruk i Trøndelag. Kroner per bruk. 2006-priser.....	6
Figur 3.1	Nettoinntekt/ driftsoverskudd mv. på melkeproduksjonsbruk. Kroner per bruk. 2006-priser	8
Figur 3.2	Familiens arbeidsfortjeneste i melkeproduksjon, alle bruk. Kr per årsverk. 2006-priser. (Endret beregningsmåte fra og med 2002).....	8
Figur 3.3	Nettoinvesteringer på melkeproduksjonsbruk. Kroner per bruk. 2006-priser.....	9
Figur 3.4	Sammenligning av låg- og høggruppe i melkeproduksjon i Trøndelag 2006. Kostnader, inntekter og resultat. Kroner per bruk	10
Figur 3.5	Sammenligning av låg- og høggruppe i melkeproduksjon i Trøndelag. Sum produksjonsinntekter og sum kostnader. Kroner per bruk. 2006-priser.....	10
Figur 3.6	Sammenligning av høg og låggruppe i melkeproduksjon i Trøndelag. Sum nettoinvestering. Kroner per bruk. 2006-kroner.....	11
Figur 3.7	Nettoinntekt/ driftsoverskudd mv. på bruk med ammekuproduksjon. Kroner per bruk. 2006-priser	13
Figur 3.8	Nettoinvesteringer på bruk med ammekuproduksjon . Kroner per bruk. 2006-priser.....	13
Figur 3.9	Familiens arbeidsfortjeneste på bruk med ammekuproduksjon. Kroner per årsverk. 2006-priser	14
Figur 3.10	Nettoinntekt/ driftsoverskudd mm på bruk med korn. Kroner per bruk. 2006-priser.....	15
Figur 3.11	Familiens arbeidsfortjeneste på bruk med korn. Kroner per årsverk. 2006-priser. (Endret beregningsmåte fra og med 2002)	15
Figur 3.12	Nettoinvesteringer på bruk med korn. Kroner per bruk. 2006-priser.....	16
Figur 3.13	Nettoinntekt/ driftsoverskudd mm på bruk med korn/svin. Kroner per bruk. 2006-priser.....	17
Figur 3.14	Familiens arbeidsfortjeneste på bruk med korn/svin. Kroner per årsverk. 2006-priser. (Endret beregningsmåte fra og med 2002).....	17
Figur 3.15	Nettoinvesteringer på bruk med korn/svin. Kroner per bruk. 2006-priser	18
Figur 3.16	Nettoinntekt/ driftsoverskudd mm på bruk med sauehold. Kroner per bruk. 2006-priser.....	19
Figur 3.17	Familiens arbeidsfortjeneste på bruk med sauehold. Kroner per årsverk. 2006-priser. (Endret beregningsmåte fra og med 2002).....	19
Figur 3.18	Nettoinvesteringer på bruk med sauehold. Kroner per bruk. 2006-priser	20
Figur 3.19	Oppnådd pris på bartrevirke. Kroner per m ³	21
Figur 3.20	Avvirkning i % av balansekvantum.....	21
Figur 3.21	Produksjonsinntekter og kostnader per m ³ i gardsskogbruket. 2006-priser	22
Figur 3.22	Driftsoverskudd i kroner per m ³ . 2006-priser.....	23
Figur 4.1	Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i jordbruket etter driftsform. 2006-priser	26
Figur 4.2	Produktivitetsutvikling i jordbruket i Trøndelag. Gjennomsnitt av årene 1995–1997=100	27
Figur 5.1	Andel av bruk med ulikt driftsoverskudd på tilleggsnæring	31
Figur 5.2	Andel bruk med ulikt driftsoverskudd i annen næring	32
Figur 5.3	Andel av bruk med ulik arbeidsinnsats i tilleggsnæring.....	33
Figur 5.4	Andel av bruk med ulik arbeidsinnsats i annen næring.....	34
Figur 5.5	Andel av bruk med ulik omsetning på tilleggsnæring.....	35
Figur 5.6	Andel av brukene med ulik omsetning på annen næring.....	35

Tabeller

Tabell 4.1	Utviklinga i egenkapitalprosent, etter driftsform.....	27
Tabell 5.1	Utbredelsen av mangesysleri i tilleggsnæring	31
Tabell 5.2	Driftsoverskudd for ulike hovedgrupper av tilleggsnæring i Trøndelag	32
Tabell 6.1	Vederlag for alt arbeid og egenkapital per årsverk.....	38
Tabell 6.2	Utviklinga i vederlag for alt arbeid og egenkapital per årsverk.....	38
Tabell 6.3	Utvikling i driftsoverskudd i jordbruksdrifta, driftsformer.....	39
Tabell 6.4	Avvirkning og driftsoverskudd, gardsskogbruket i Midt-Norge ¹⁾	40

Tabellsamling

Tabell 1	Alle bruk.....	42
Tabell 2	Melkeproduksjon, alle bruk.....	45
Tabell 3	Melkeproduksjon, sammenligning av låg- og høggruppe.....	48
Tabell 4	Melkeproduksjon, størrelsesgruppe uner 15 årskyr	51
Tabell 5	Melkeproduksjon, størrelsesgruppe 15–19,9 årskyr.....	54
Tabell 6	Melkeproduksjon, størrelsesgruppe fra og med 20 årskyr	57
Tabell 7	Melkeproduksjon, kystbygder	60
Tabell 8	Melkeproduksjon, indre bygder, alle bruk	63
Tabell 9	Melkeproduksjon, fjellbygder, alle bruk	66
Tabell 10	Melkeproduksjon, samdrift, alle bruk	69
Tabell 11	Kjøttproduksjon på ammekyr, alle bruk.....	72
Tabell 12	Kornproduksjon, flatbygder, alle bruk	75
Tabell 13	Kombinert kornproduksjon og svinehold, alle bruk.....	78
Tabell 14	Sauhold, alle bruk	81

1 Innledning

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig, landsomfattende regnskapsundersøkelse. Trøndelagsfylkene er representert med 70–80 regnskap fra hvert fylke. For hele landet omfatter undersøkelsen regnskap fra 912 gardsbruk i 2006. Brukene er trukket ut slik at de skal utgjøre et tilfeldig utvalgt tverrsnitt av det yrkesmessig drevne jordbruket. De av brukene i materialet som har tilstrekkelig størrelse på gardsskogen, er samtidig med i granskningene som utføres på gardsskogbruket. For å styrke materialet til skogbruksgranskningene, er bruk fra Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden tatt med i de tallene vi presenterer i dette notatet.

Regnskapsundersøkelsene tar spesielt for seg virksomheten i jord- og skogbruk, men også andre næringsgreiner tas med. Næringer som tar utgangspunkt i gardens driftsapparat, er kalt tilleggsnæringer, og næringsvirksomhet som er uavhengig av gardens driftsapparat, er kalt «andre næringer». I tillegg til regnskapstallene, inneholder også materialet avlings-, ytelses- og arbeidsdata. I dette notatet er hovedvekten lagt på foretaksøkonomi, der en ser på gardsbruket som familiebedrift.

1.1 Disposisjon

Kapittel 2 i notatet inneholder en oversikt over de lange utviklingslinjene for et tverrsnitt av trøndersk landbruk. De emnene som er omtalt er produksjonsinntekter, kostnader, driftsoverskudd og nettoinvesteringer i jordbruket. I tillegg er det en oversikt over brukerfamiliens nettoinntekt og sammensetningen av denne.

I kapittel 3 har vi en oversikt over økonomisk utvikling i enkeltproduksjoner den siste tiårsperioden. Vi ser på driftsformene melkeproduksjon, kjøttproduksjon på ammekyr, kornproduksjon, kombinert korn- og svineproduksjon og sauehold. Under melkeproduksjon har vi i tillegg med et eget kapittel som omhandler samdrifter. Til slutt i kapitlet har vi med resultater fra gårdsskogbruket.

I kapittel 4 sammenlignes utviklingen i familiens arbeidsfortjeneste og egenkapital i de ulike driftsformene i undersøkelsen.

I kapittel 5 har vi tatt for oss tilleggsnæringer og annen næring som drives på gårdsbruk. Vi ser nærmere på omfang, driftsoverskudd, arbeidsforbruk og omsetning.

Kapittel 6 oppsummerer utviklingstrekkene i 2006. Kapittel 7 er en tabelldel som i detalj viser utviklinga de siste fem årene, både for hele materialet og for de forskjellige driftsformene hver for seg. Helt bakerst i notatet er de ulike faguttrykkene forklart.

1.2 Definisjoner

I driftsgranskingene deles næringsaktiviteten på bruket inn i 4 yrkesgreiner: jordbruk, skogbruk, tilleggsnæringer og annen næring. For at fordeling av inntekter og kostnader mellom disse yrkesgreinene skal bli riktig, er det viktig å ha klare definisjoner av disse. Jordbruk, skogbruk og tilleggsnæringer er basert på bruk av landbruksressursene; area-ler, bygninger, maskiner og landbruksråvarer. Utnyttelse av spesiell kompetanse vil også inngå som en viktig del av mange tilleggsnæringer, men tilleggsnæringsaktiviteten kunne ikke vært drevet uten bruk av landbruksressursene. Annen næring er basert på brukerfamiliens økonomiske og menneskelige ressurser til næringsaktivitet utenfor bruket, og aktiviteten tar ikke utgangspunkt i landbruksressursene, og kunne potensielt vært drevet fra eiendommen uten at det hadde vært spesielle landbruksressurser på eiendommen.

Jordbruk

Jordbruk er *produksjon av jord- og hagebruksråvarer som melk, kjøtt, ull, honning, egg, korn, oljefrø, erter, frukt, bær, poteter, grønnsaker, blomsterdyrking og andre jordbruksproduksjoner (pelsdyr, hjorteoppdrett, birøkt med mer)*. Slik jordbruk er definert i driftsgranskingene omfatter det også bortleie av jordbruksareal til jordbruksaktivitet og utleie av maskiner i mindre målestokk. I den grad jordbruksressurser inngår som produksjonsfaktor i tilleggsnæringer, godtgjøres jordbruket for bruk av disse ressursene.

Skogbruk

Skogbruk er *tradisjonell produksjon av skogbruksråvarer som tømmer og massevirke*. Vedproduksjon, juletreproduksjon og produksjon av pyntegrønt defineres som tilleggsnæring. Hvis det drives vedproduksjon på bruket og virket hentes fra egen skog, godtgjøres skogbruket for råvarene, og råvarene utgjør så en kostnad i tilleggsnæringen.

Tilleggsnæring

Tilleggsnæring er *næringsaktivitet på gardsbruk/landbrukseiendom som drives i tillegg til eller ved siden av tradisjonelt jord- og skogbruk, hvor en eller flere av brukets landbruksressurser (areal, bygninger, maskiner og landbruksråvarer) inngår og er nødvendig som faktorinnsats i produksjonen*. Utleie av jordbruksareal til jordbruksaktivitet, og utleie av maskiner i mindre målestokk defineres som nevnt ikke som tilleggsnæring, men som jordbruk.

Annen næring

Annen næring er *annen næringsvirksomhet enn jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring, hvor det ikke benyttes og er behov for landbruksressurser som innsatsfaktor i produksjonen*.

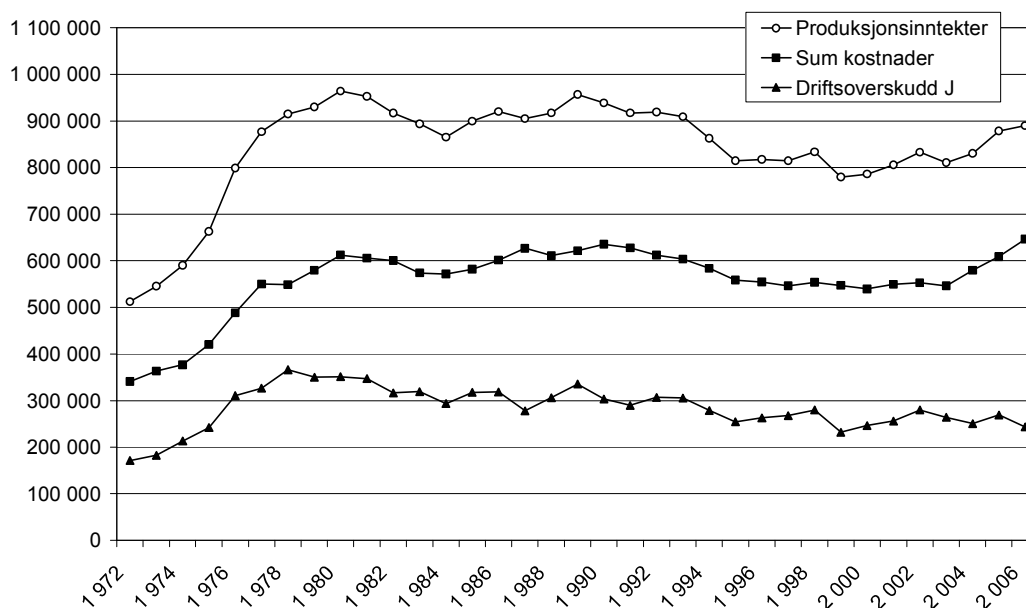
2 Enkelte langsiktige utviklingstrekk

Dette kapittelet inneholder en oversikt over enkelte lange utviklingslinjer for et tverrsnitt av trøndersk landbruk. Det presenteres resultater fra driftsgranskningene fra 1972 til 2006. De emnene som er omtalt, er produksjonsinntekter, kostnader, driftsoverskudd og nettoinvesteringer i jordbruket. I tillegg er det en oversikt over brukerfamiliens nettoinntekt og sammensetningen av denne.

2.1 Produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskudd

Figur 2.1 viser utviklingen for produksjonsinntekter, sum kostnader og driftsoverskudd i perioden 1972 til 2006, målt i faste 2006-kroner. I perioden 1989–95 var produksjonsinntektene stort sett fallende, mens de fra 1995 til 2004 var tilnærmet stabile. I 2005 kom en markant økning, og det fortsatte med en svak økning også i 2006. Økt inntekt skyldes i stor grad at produksjonsvolumet har økt betydelig i siste 10-års periode. Se mer om dette i kapittel 4.3

Kostnadene har fulgt noenlunde samme endringsmønster som produksjonsinntektene (figur 2.1), men forholdet mellom de variable og faste kostnadene har endret seg en del. På 1970-tallet utgjorde de variable kostnadene 60 prosent av de totale kostnadene, mens i de siste årene har de ligget rundt 45 prosent. De siste fire årene har både de variable og de faste kostnadene hatt en relativt stor økning, noe som har ført til at driftsoverskuddet har gått ned.

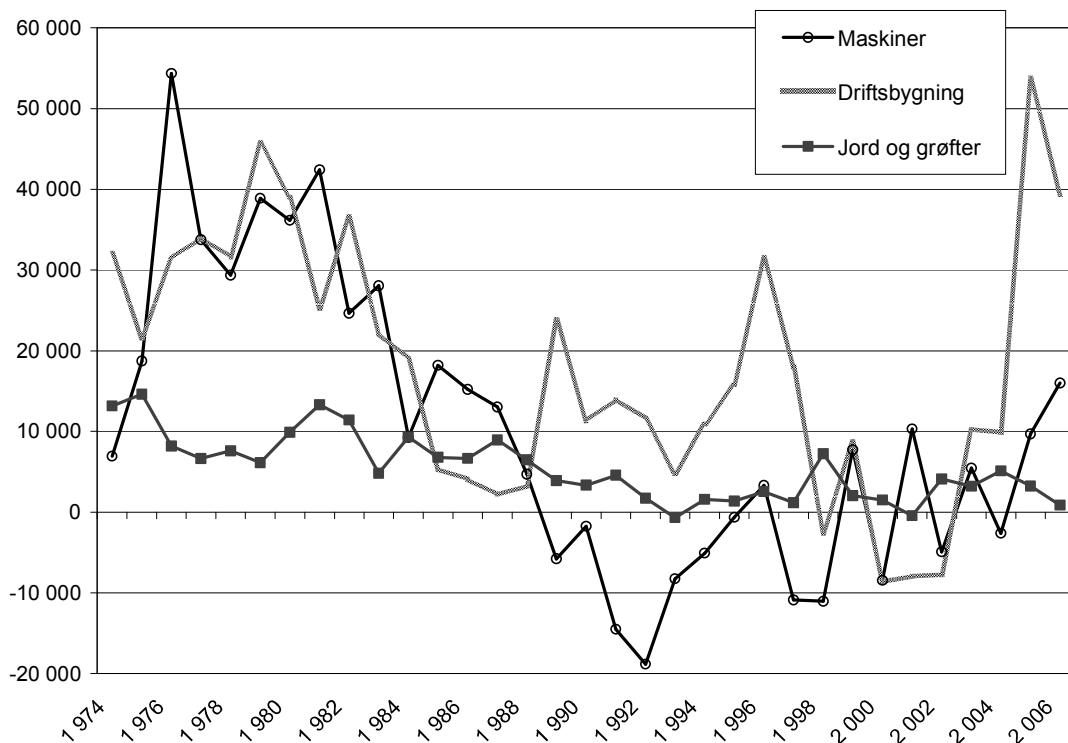

Figur 2.1 Produksjonsinntekter, sum kostnader og driftsoverskudd i jordbruket. Kroner per bruk. 2006-priser

2.2 Nettoinvesteringer i jordbruket

Nettoinvesteringer er nyanlegg minus avskrivninger, frasalg og investeringstilskudd. I siste halvdel av 1970-årene var nettoinvesteringene høye (figur 2.2), men avtok utover 1980-tallet. De store investeringene i bygninger på slutten av 90-tallet skrives seg fra bruk med svinehold, som tilpasset seg nye dyrevelferdsforskrifter. I 2005 fikk vi en markant økning i nettoinvesteringene. Det ble investert både i svineholdet og i melkeproduksjon.

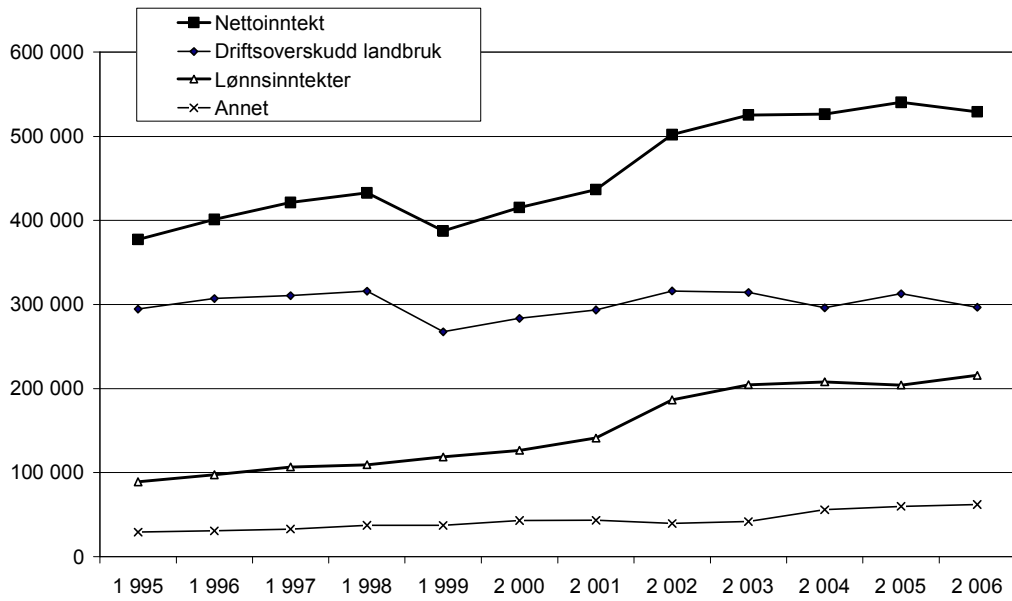
Både i 2005 og 2006 ble det i tillegg investert for om lag kr 20 000 i melkekvote i gjennomsnitt per melkebruk.

Figur 2.2 Nettoinvesteringer i jordbruket. Kroner per bruk. 2006-priser

2.3 Nettoinntekt

Nettoinntekt er summen av driftsoverskudd fra all næringsvirksomhet, med tillegg av lønnsinntekter, pensjoner, renteinntekter og vederlag for familiens arbeid på nyanlegg. Renteutgifter og kår er trukket fra. Figur 2.3 viser at nettoinntekta har vært økende siden 1995, og i 2006 var den på kr 529 100 per bruk. «Driftsoverskudd landbruk» omfatter driftsoverskuddet fra jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring. I 1995 utgjorde driftsoverskudd fra landbruket nærmere 80 prosent av nettoinntekta. Etter den tid har inntekter fra andre kilder fått større og større betydning, spesielt lønnsinntekta har hatt en stor økning. Driftsoverskudd fra landbruket utgjorde 56 prosent av nettoinntekta i 2006. Driftsoverskudd fra jordbruket utgjør 85 prosent av driftsoverskudd fra landbruket.

Figur 2.3 Nettoinntekt/ driftsoverskudd på bruk i Trøndelag. Kroner per bruk. 2006-priser

3 Økonomisk utvikling i enkeltproduksjoner

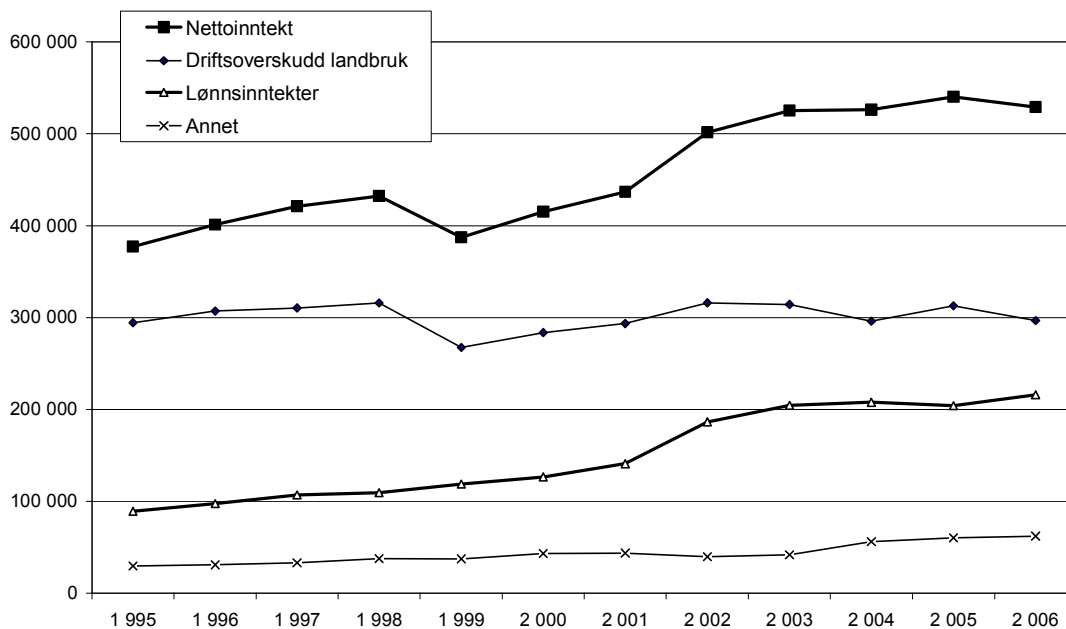
I dette kapitlet er hovedvekten lagt på den økonomiske utviklinga siden 1997, med fokus på driftsoverskudd, nettoinntekt, familiens arbeidsfortjeneste og nettoinvesteringer. En må være oppmerksom på at inntektsvirkning av jordbruksfradraget er ikke tatt hensyn til ved beregning av resultatmålene. Vi har delt nettoinntekta i driftsoverskudd landbruk (jordbruk, skogbruk og tilleggsnæringer), lønnsinntekter og annet (driftsoverskudd fra andre næringer, sykepenger, trygdeytelser mv.).

3.1 Melkeproduksjon

I regnskapsundersøkelsen har det i perioden 1997–2006 vært mellom 80 og 100 bruk med melkeproduksjon i Trøndelag. Det er tatt med gjennomsnittstall for alle bruk med melkeproduksjon (figur 3.1– figur 3.3), og en sammenligning av økonomisk resultat, der brukene er sortert etter driftsoverskudd før avskrivning per kuenhet (figur 3.4 – figur 3.6). I tabellene 2–10 i kapittel 7 er bruk med melkeproduksjon inndelt etter størrelse og region.

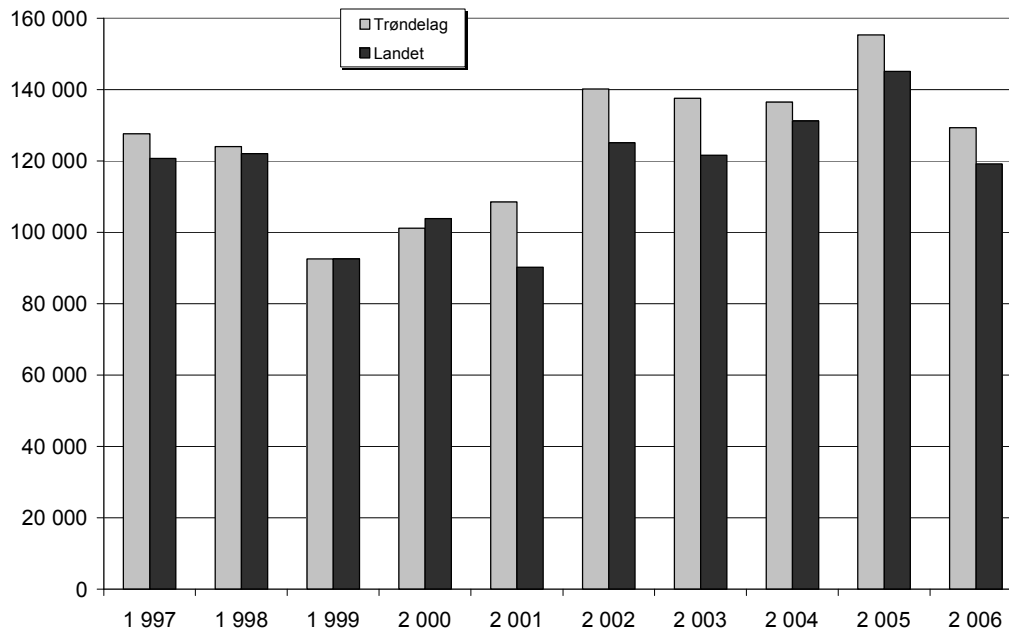
3.1.1 Melkeproduksjon, alle bruk

Driftsoverskudd og nettoinntekt på melkeproduksjonsbruk er vist i figur 3.1. Driftsoverskudd for landbruk samlet var på det høyeste i 2002, og gikk ned både i 2003 og 2004. Dette til tross for en økning i resultat fra tilleggsnæringer. Se tabell 2, i kapittel 7. I 2005 viste driftsoverskudd for landbruk en stigning, før det gikk noe ned igjen i 2006.

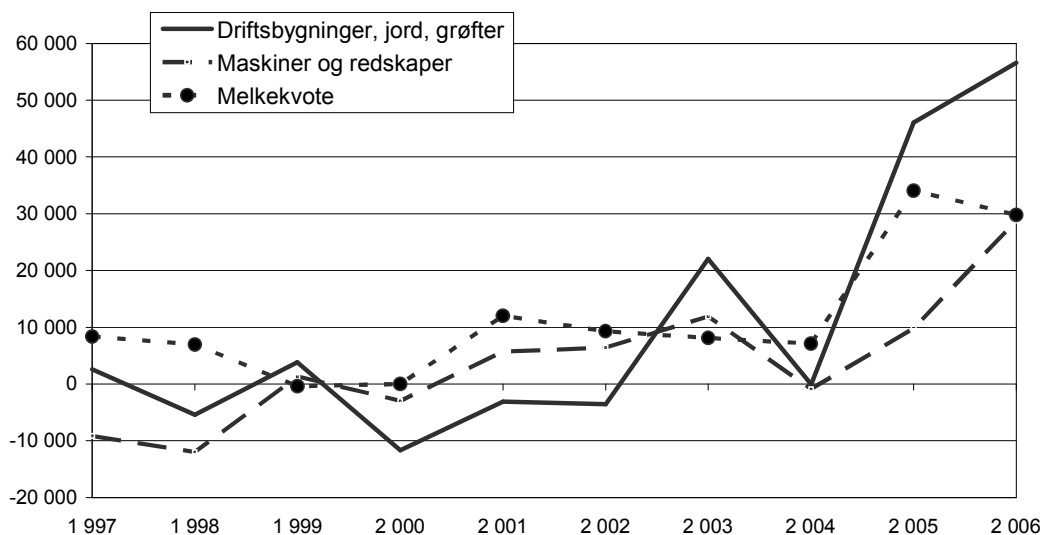
Figur 3.1 Nettoinntekt/ driftsoverskudd mv. på melkeproduksjonsbruk. Kroner per bruk. 2006-priser

I figur 3.2 er familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i melkeproduksjon i Trøndelag sammenlignet med tall for hele landet. Hovedinntrykket er at arbeidsfortjenesten, etter en spesielt svak periode fra 1999 til 2001, er bedret de siste årene. I driftsgranskingene ble metoden for å beregne arbeidsfortjenesten endret i 2002 (se fotnote i kapittel 4.1). Omtrent halvparten av økningen fra 2001 til 2002 skyldes denne endringen. Best resultat var det imidlertid i 2005. I Trøndelag har brukerfamilien hatt en noe bedre arbeidsfortjeneste per årsverk enn i landet for øvrig, og den største forskjellen mellom områdene var i 2006.

Figur 3.2 Familiens arbeidsfortjeneste i melkeproduksjon, alle bruk. Kr per årsverk. 2006-priser. (Endret beregningsmåte fra og med 2002)

Nettoinvesteringene på melkeproduksjonsbrukene var høyere i 2006 enn noen gang tidligere i 10-årsperioden (figur 3.3). Kapitalen øker når nyinvesteringer er større enn summen av avskrivninger og frasalg. Maskinkapitalen har gått ned stort sett på hele 1990-tallet, men har, med unntak av 2004, økt fra 2001. I perioden 1998–2002 var nettoinvesteringer i driftsbygninger, jord og grøfter negative på melkeproduksjonsbrukene i Trøndelag, men det var en kraftig økning i 2005 og 2006. Det er også foretatt store investeringer i melkekvote på disse brukene de to siste årene.

Figur 3.3 Nettoinvesteringer på melkeproduksjonsbruk. Kroner per bruk. 2006-priser

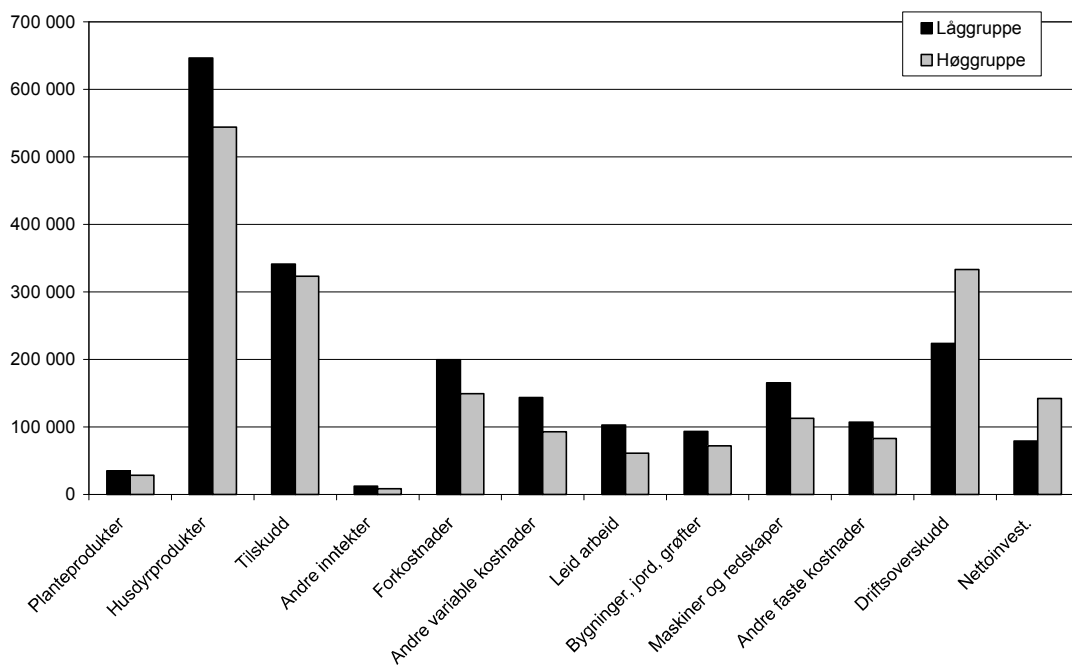
3.1.2 Melkeproduksjon - sammenligning av låg- og høggruppe

Det er stor variasjon i resultat mellom bruk, også for bruk med tilnærmet like forutsetninger. Dette er vist i figur 3.4. Det var 84 melkeproduksjonsbruk med i statistikken for Trøndelag i 2006. Brukene er sortert etter driftsoverskudd før avskrivning per kuenhet¹, og delt inn i 3 like store grupper, en høggruppe, en mellomgruppe og en låggruppe. Gruppen med høyest driftsoverskudd per kuenhet er senere benevnt som høggruppen, og gruppen med lågest driftsoverskudd per kuenhet er benevnt som lågruppen. I 2006 hadde høggruppen 21 kuenheter og lågruppen hadde 25,9 kuenheter.

I tabell 3, kapittel 7, er gruppegjennomsnitt fra låg- og høggruppen vist. Av tabellen går det fram at lågruppen har litt større jordbruksareal og litt høyere avling, men lågere melketeltelse per årsku enn høggruppen. I 2006 har lågruppen en melkekvote på ca. 20 000 liter mer enn høggruppen.

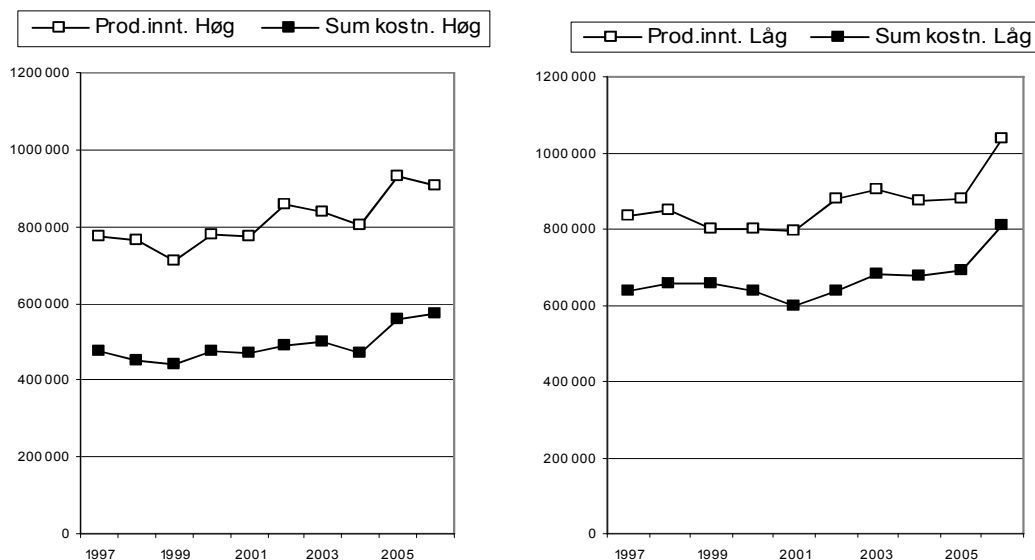
I figur 3.4 er gruppegjennomsnittene sammenlignet for en del inntekts- og kostnadstall, og for driftsoverskudd og nettoinvesteringer. Lågruppen har høyere melk- og kjøttinntekter, noe som også fører med seg mer offentlige tilskudd. På kostnadssida tegner det seg et entydig bilde av at høggruppen konsekvent ligger lågest på alle spesifiserte kostnader. Det gjør at høggruppen kommer ca. kr 114 000 bedre ut i driftsoverskudd enn lågruppen.

¹ En kuenhet er lik en årsku eller 4 slakt a 300 kg.

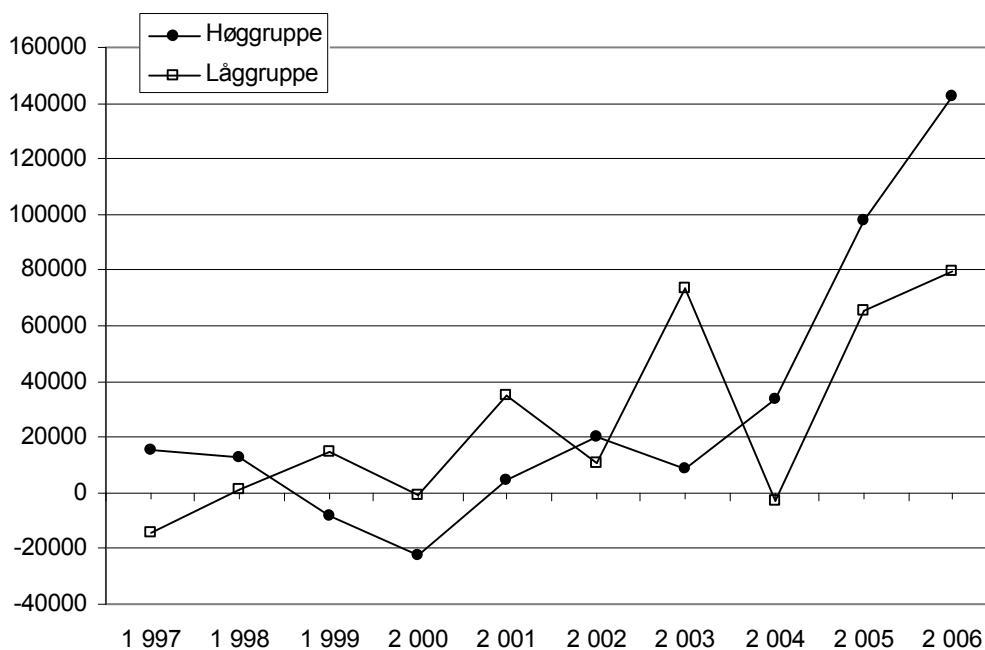
Figur 3.4 Sammenligning av låg- og høggruppe i melkeproduksjon i Trøndelag 2006. Kostnader, inntekter og resultat. Kroner per bruk

I figur 3.5 viser vi utviklingen av produksjonsinntekter og kostnader i høg- og låggruppa i to diagram. Av figuren ser vi at produksjonsinntektene er høgest i låggruppa, og at kostnadsnivået er vesentlig høyere i denne gruppa.

Figur 3.5 Sammenligning av låg- og høggruppe i melkeproduksjon i Trøndelag. Sum produksjonsinntekter og sum kostnader. Kroner per bruk. 2006-priser

I figur 3.6 har vi sett på sum nettoinvesteringer i høg- og låggruppa. De siste to årene utmerker seg spesielt ved at høggruppa investerer til dels betydelig mer enn låggruppa. I gjennomsnitt for 2005 og 2006 har høggruppa investert for kr 42 000 i melkekvote, og tilsvarende tall for låggruppa er kr 27 000.

Figur 3.6 Sammenligning av høg og låggruppe i melkeproduksjon i Trøndelag. Sum nettoinvestering. Kroner per bruk. 2006-kroner

3.2 Samdrifter i melkeproduksjon

Antall samdrifter i melkeproduksjon har økt sterkt i den siste tiårsperioden. I de to trøndelagsfylkene er således over 25 prosent av melkekvoten i regi av samdrifter. Fra regnskapsåret 2005 er det i driftsgranskingene samlet inn regnskap fra samdrifter med to deltakere. For hver samdrift er det samlet inn regnskap både for selve samdrifta og for de to andelseierne i samdrifta. Skatteregnskapene er gjort om til driftsregnskap på samme måte som regnskapene for enkeltbruk som inngår i driftsgranskingene. Regnskapet til samdrifta og regnskapene for medlemmene i samdrifta slås sammen til et konsernregnskap. All jordbruksdrift på de aktuelle brukene inngår i de økonomiske resultatene, slik at jordbruksvirksomheten omfatter både samdrifta og den jordbruksvirksomhet de to andelseierne eventuelt driver i egen regi.

For 2005 og 2006 presenteres regnskapsresultater fra 10 samdrifter i Midt-Norge (Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Helgeland). Organiseringa av disse samdriftene er noe forskjellig. Enkelte har bygd felles driftsbygning der alle dyra har plass, mens andre bruker eksisterende driftsbygninger og har melkekyrne i ett fjøs og ungdyr/kviger/okser i et annet.

Vi har sammenlignet samdriftene med enkeltbruk i melkeproduksjon av tilsvarende størrelse som samdriftene, og med gjennomsnittsbruket i melkeproduksjon ganget med to. Målt som vederlag til alt arbeid og egenkapital per årsverk har samdriftene et bedre resultat enn både enkeltbruk av samme størrelse og gjennomsnittsbruket. For mer detal-

jerte opplysninger om forskjeller i driftsresultat analyser av lønnsomheten i samdrifter og på enkeltbruk se NILF-notat 2007–3.

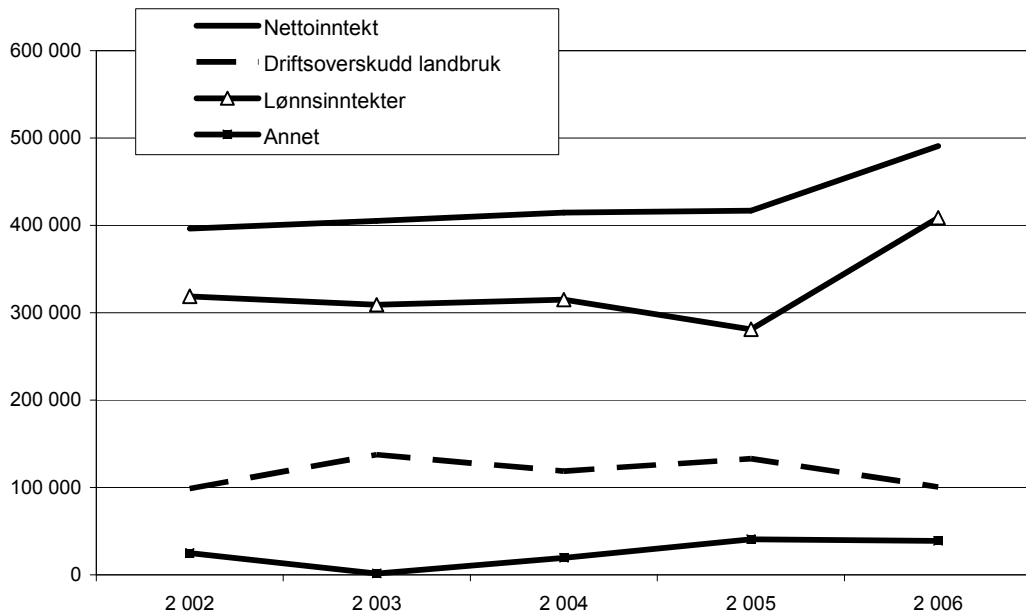
Regnskapsresultatene for 2006 viser en nedgang i vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk på kr 13 300, fra kr 267 000 i 2005 til kr 253 700 i 2006. Årsaken til dette er den samme som for de andre melkebruka, produksjonsinntektene har økt, men kostnadene har økt sterkere slik at resultatet for 2006 ble svakere enn for 2005. Areal- og kulturlandskapstilskuddet, driftstillegget for melk og produksjonstillegget for husdyr har gått ned i forhold til 2005, mens avløsertilskuddet og diverse andre tilskudd har økt. Sum arbeidstimer i jordbruket er om lag 4 700 timer for begge åra. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk gikk ned fra kr 247 801 i 2005 til kr 226 494 i 2006. Både i 2005 og 2006 er det investert mye i melkekvoter, i 2005 for kr 42 296 og i 2006 for kr 22 854. Ellers er det investert lite hos samdriftene slik at sum nettoinvesteringer blir negativ for begge åra.

For mer detaljerte opplysninger viser vi til tabell 10 i kapittel 7, Tabellsamling 2002–2006.

3.3 Kjøttproduksjon på ammekyr

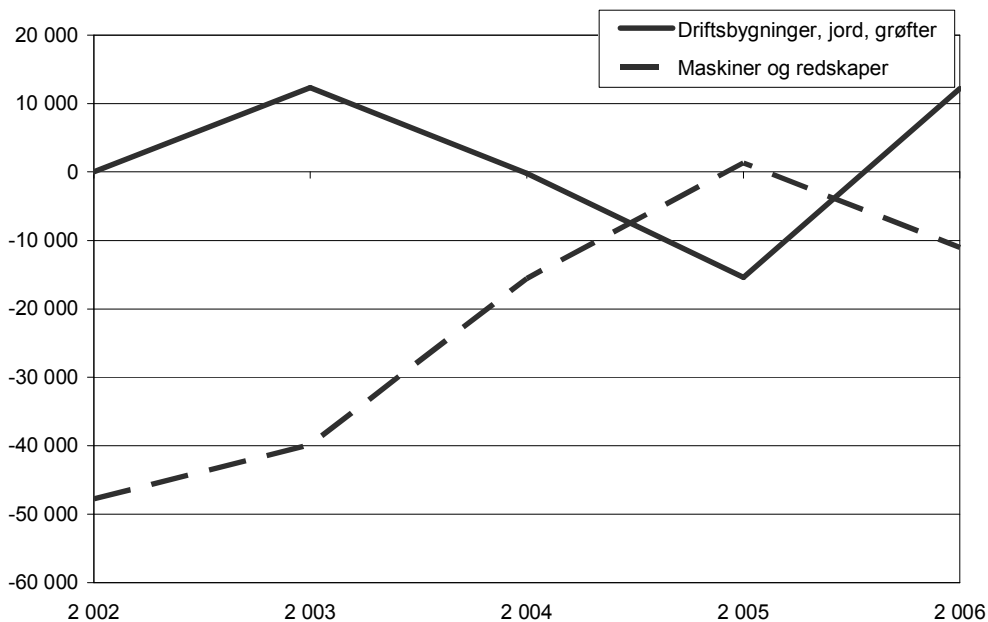
På grunn av økning i antall bruk som driver ensidig kjøttproduksjon, og ønsket om bedre representasjon, tok vi fra 2002 inn en egen gruppe bruk som driver kjøttproduksjon på ammekyr (se tabell 11 i kapittel 7). Av de 12 brukene vi hadde med i 2006, var det 7 besetninger med tunge raser (charolais, limousin og simmenthaler), og 5 besetninger med lette raser (hereford og aberdeen angus). En del av besetningene er underveis i en overgang fra NRF, der kjøttferaser krysses inn. En del bruk er også under oppbygging med hensyn til dyretall. Driftsomfanget er fremdeles lite, og enkelte i gruppa later til å ha et relativt arbeidskrevende driftsopplegg, men det finnes også eksempler i gruppa på at arbeidsforbruket kan være ganske lågt. Familiens arbeidsinnsats i jordbruket var i gjennomsnitt på ca 0,8 årsverk i 2006.

Figur 3.7 viser brukerfamiliens fordeling av samlet inntekt. Det er lønnsinntekter utenom bruket som står for det meste av nettoinntekta. I begrepet «driftsoverskudd landbruk» inngår overskudd fra jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring. Lønnsomheten varierer sterkt fra bruk til bruk.

Figur 3.7 Nettoinntekt/ driftsoverskudd mv. på bruk med ammekuproduksjon. Kroner per bruk. 2006-priser

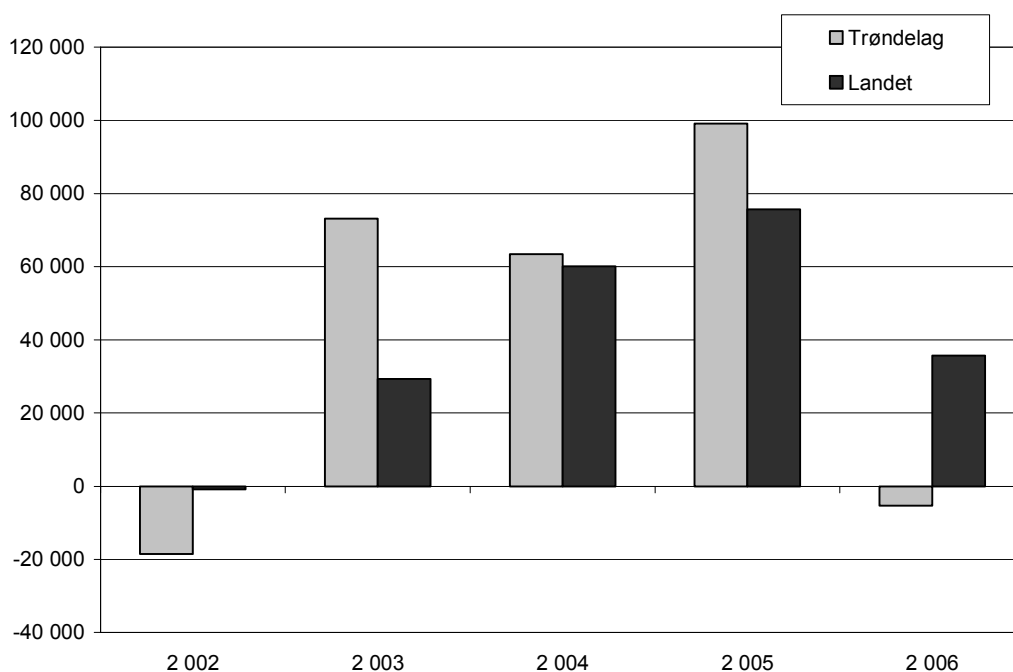
Mange av brukene har tidligere drevet med melkeproduksjon, og har derfor fremdeles store faste kostnader knyttet til bygninger og mekanisk utstyr. Brukene preges derfor av lite nyinvesteringer, men relativt store avskrivninger slik at nettoinvesteringene i hele perioden fra 2002 har vært negative (figur 3.8).

Figur 3.8 Nettoinvesteringer på bruk med ammekuproduksjon . Kroner per bruk. 2006-priser

Buskapsverdien i ammekubesetninger er høy i forhold til avkastningen. Produksjonsformen er kapitalkrevende, spesielt hvis driftsapparatet ikke er godt tilpasset. I 2006 var familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i ammekuproduksjon negativ med kr 5 300. I 2005 var familiens arbeidsfortjeneste kr 96 900 per årsverk på bruk i Trøndelag. Årsaken til den store nedgangen er blant annet at de variable kostnadene har hatt en kraftig økning det siste året, og hovedårsaken til det er at ett bruk har hatt svært store kostnader til kjøp av buskap. På landsbasis har familiens arbeidsfortjeneste per årsverk gått ned med 52 prosent til kr 35 700 fra 2005 til 2006.

Skal arbeidsfortjenesten per årsverk komme på samme nivå som i melkeproduksjonen, må enten driftsoverskuddet opp, kapitalbindingen ned, eller arbeidsforbruket betydelig ned. Det er rimelig å anta at arbeidsforbruket per årsku er vesentlig lågere i større besetninger, og at den gruppa vi har med i statistikken i så måte har for låg produksjon til å gi et tilfredsstillende økonomisk resultat.

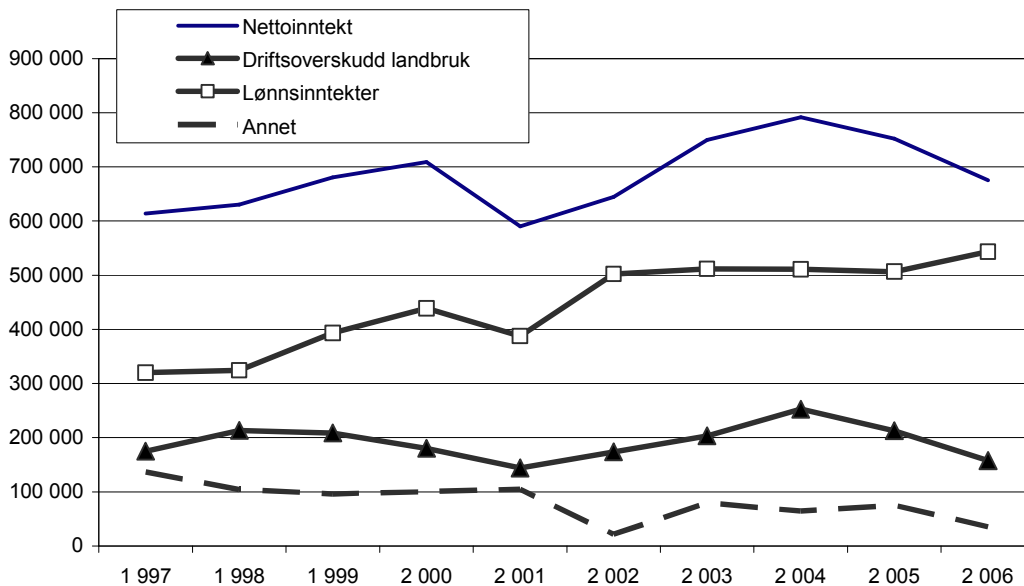

Figur 3.9 Familiens arbeidsfortjeneste på bruk med ammekuproduksjon. Kroner per årsverk. 2006-priser

3.4 Kornproduksjon

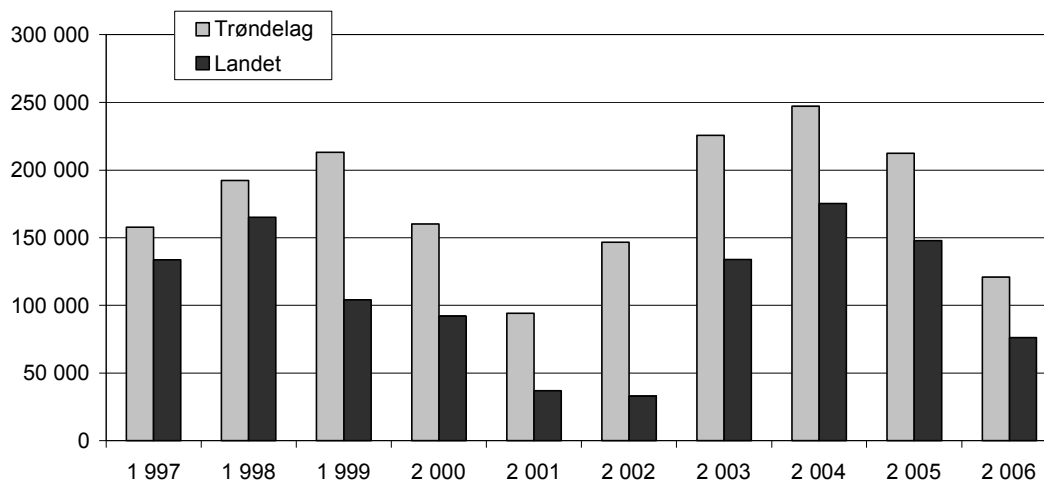
I 2006 var det 13 bruk med ensidig kornproduksjon som var med i statistikk materialet i Trøndelag. Bygg er hovedproduksjon, med et mindre innslag av havre, og i enkelte år også litt hvete. Arealet har ligget rundt 300 dekar per bruk.

Lønnsomheten i kornproduksjonen er direkte avhengig av avlingsnivå og kornkvalitet, og varierer derfor mye fra år til år. Likevel kan en si at det er felles for kornbrukene at driftsoverskudd i jordbruket er lågt, men nettoinntekta høg. Se figur 3.10 og tabell 12 i kapittel 7. Arbeidsmessig utgjør ikke kornproduksjonen på de brukene vi har med i statistikken mer enn et halvt årsverk for brukerfamilien, mens arbeidsinnsatsen i lønnet arbeid utenom bruket, utgjør bortimot ett og et halvt årsverk. Brukene har ellers ligget noenlunde på gjennomsnittet med hensyn til inntekter fra gardsskogen.

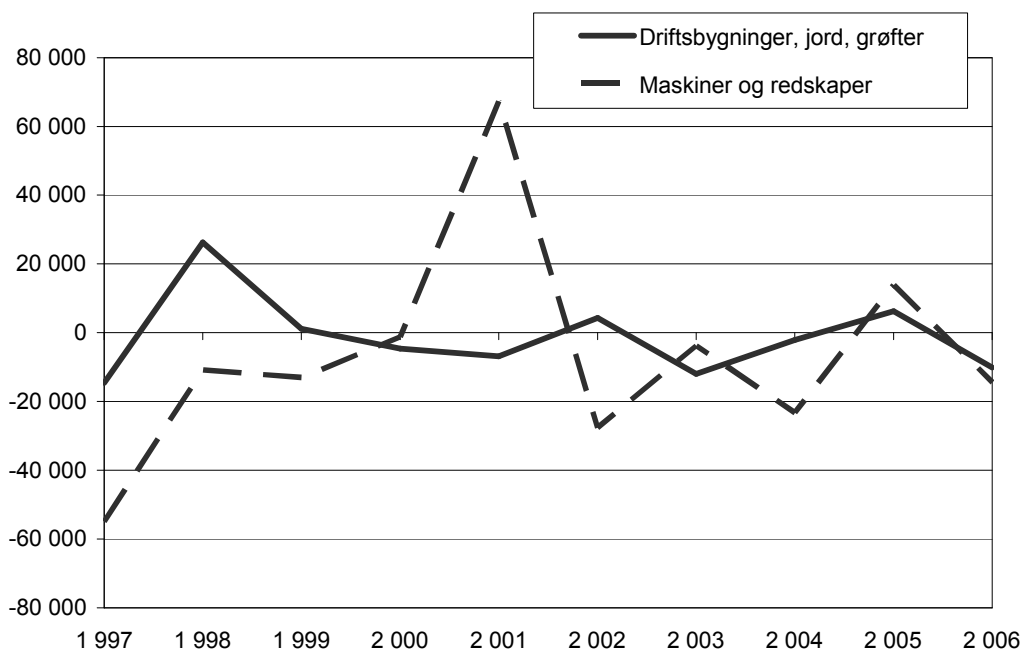
Figur 3.10 Nettoinntekt/ driftsoverskudd mm på bruk med korn. Kroner per bruk. 2006-priser

Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i kornproduksjon varierer mye fra år til år (figur 3.11), men har sammen med driftsformen korn/svin ligget betydelig over tilsvarende lønnsomhetsmål for andre driftsformer de tre siste årene. En årsak til at Trøndelagsbrukene oppnår bedre arbeidsfortjeneste enn landsgjennomsnittet, er at i Trøndelag er både variable og faste kostnader lavere i forhold til inntektene. Andre årsaker er at kornbruk på landsbasis har mer eiendeler som krever forrentning. De fleste kornbruk har beliggenhet enten i Trøndelag eller på Østlandet. I og med at gjennomsnittstall for landet ligger over trøndelagstallene på kostnadssiden, vil det si at kostnadsnivået på kornbruk i Trøndelag ligger betydelig under kostnadsnivået på østlandsbrukene.

Figur 3.11 Familiens arbeidsfortjeneste på bruk med korn. Kroner per årsverk. 2006-priser. (Endret beregningsmåte fra og med 2002)

Figur 3.12 viser at nettoinvesteringene på kornbrukene stort sett har ligget rundt null siden 1997. Det er spesielt maskininvesteringene som varierer fra år til år. I ei lita gruppe kan utslagene på gjennomsnittstallene bli store når flere brukere investerer samtidig. Det er året 2001 et eksempel på.

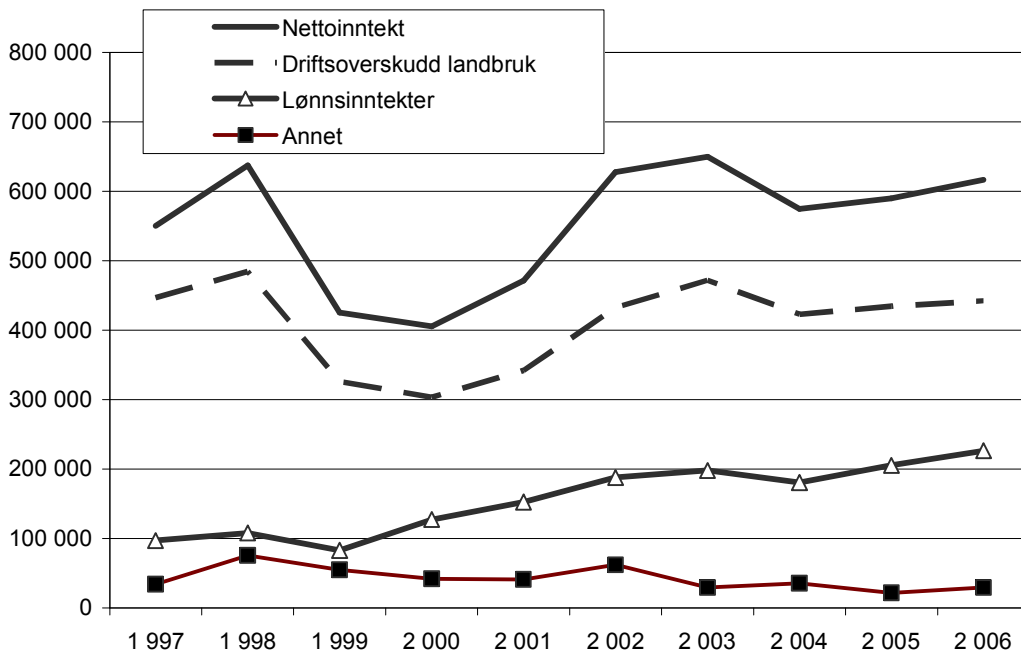

Figur 3.12 Nettoinvesteringer på bruk med korn. Kroner per bruk. 2006-priser

3.5 Kombinert kornproduksjon/svinehold

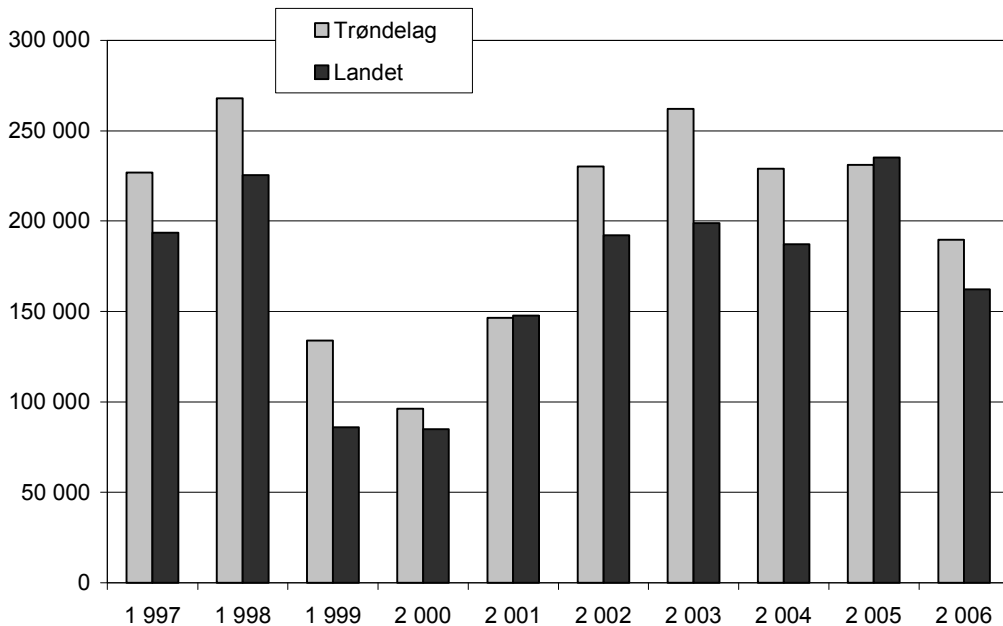
Som for kornproduksjon har lønnsomheten i kombinasjonen korn/svin tradisjonelt variert mye, som et resultat av svingninger både i kornavlinger og prisen på svinekjøtt. Etter en bemerkelsesverdig lang og sammenhengende periode med god lønnsomhet fra 1993 til 1998, ble det overproduksjon og prisnedgang i 1999. Fra 1991 til 2000 gikk oppnådd pris for svinekjøtt ned fra kr 28 til kr 18 per kg, men har siden steget litt. I 2006 lå prisen på kr 19,97.

I perioden fra begynnelsen av 1990-tallet er prisen på kraftfôr redusert, og også fôrforbruket per kg tilvekst er betydelig redusert. Besetningene har blitt større, og drifta mer effektiv. I 2006 var besetningene i statistikken for Trøndelag på 46 avlsgriser. Utviklinga i driftsoverskudd/nettoinntekt, figur 3.13, er preget av de store svingningene i kornavlinger og priser på svinekjøtt. Nettoinntekta for svinebøndene svinger mer i takt med endringene i driftsoverskudd fra landbruket enn for de andre produksjonene. Dette kommer av svingninger i produksjonen og at inntekta fra jordbruket utgjør en større andel av totalinntekta enn for de andre produksjonene.

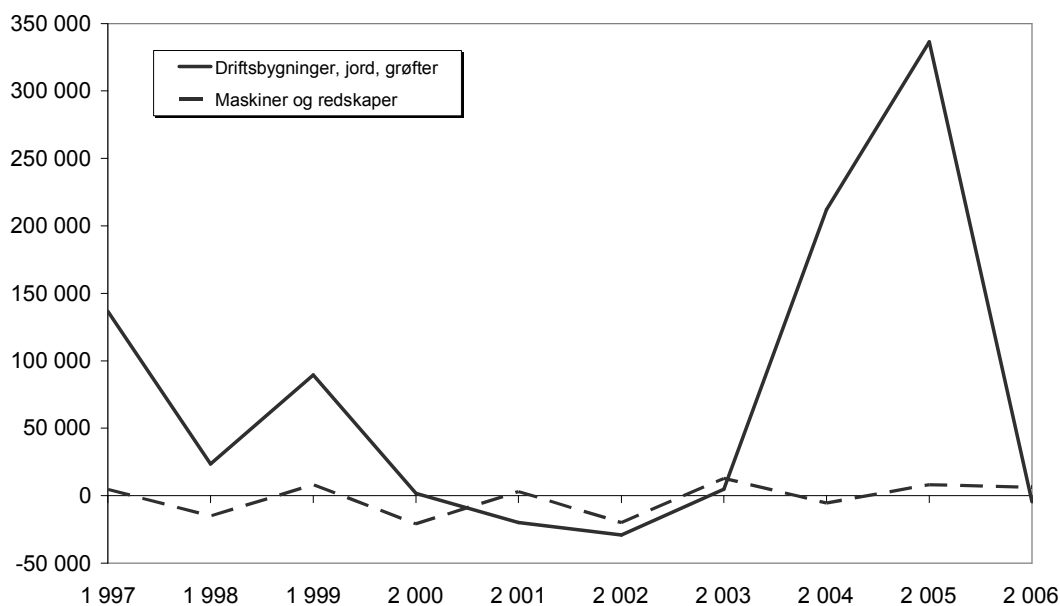
Figur 3.13 Nettoinntekt/ driftsoverskudd mm på bruk med korn/svin. Kroner per bruk. 2006-priser

I figur 3.14 er familiens arbeidsfortjeneste per årsverk for korn/svin i Trøndelag sammenlignet med landstall. Ut fra figuren ser vi at brukene med korn/svin i Trøndelag i perioden 2002–2006 (med unntak av 2005) hadde betydelig mer i fortjeneste på egen arbeidsinnsats enn brukene på landsbasis. I 2005 var det et dårlig kornår for de aktuelle brukene i Trøndelag, og en sterk økning i omsetningen av svinekjøtt for de andre landsdelene.

Figur 3.14 Familiens arbeidsfortjeneste på bruk med korn/svin. Kroner per årsverk. 2006-priser. (Endret beregningssmåte fra og med 2002)

Nettoinvesteringene er vist i figur 3.15. Nye dyrehelseforskrifter på 1990-tallet førte til ombygging av driftsbygninger, og delvis også tilbygg for å kunne produsere opp til konsesjonsgrense. Investeringene i bygninger ble derfor store i denne perioden, mens det i perioden etter 1996 har vært lite investeringer i maskiner og redskaper. Vi ser at nettoinvesteringene for bygninger har økt sterkt i 2004 og 2005. I og med at det her er snakk om en forholdsvis liten gruppe bruk, vil spesielt nettoinvesteringene påvirkes selv om det er få bruk som står for investeringene.

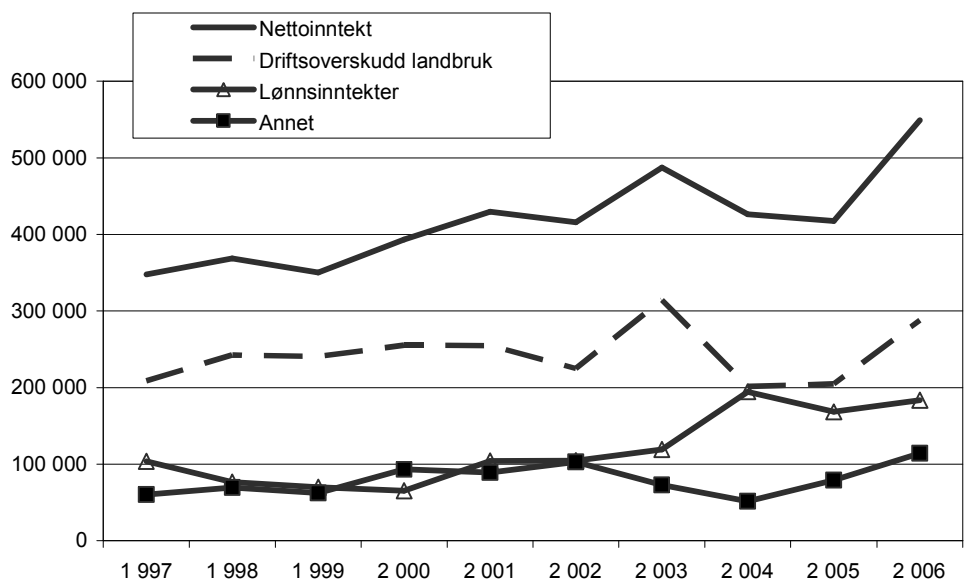

Figur 3.15 Nettoinvesteringer på bruk med korn/svin. Kroner per bruk. 2006-priser

3.6 Sauehold

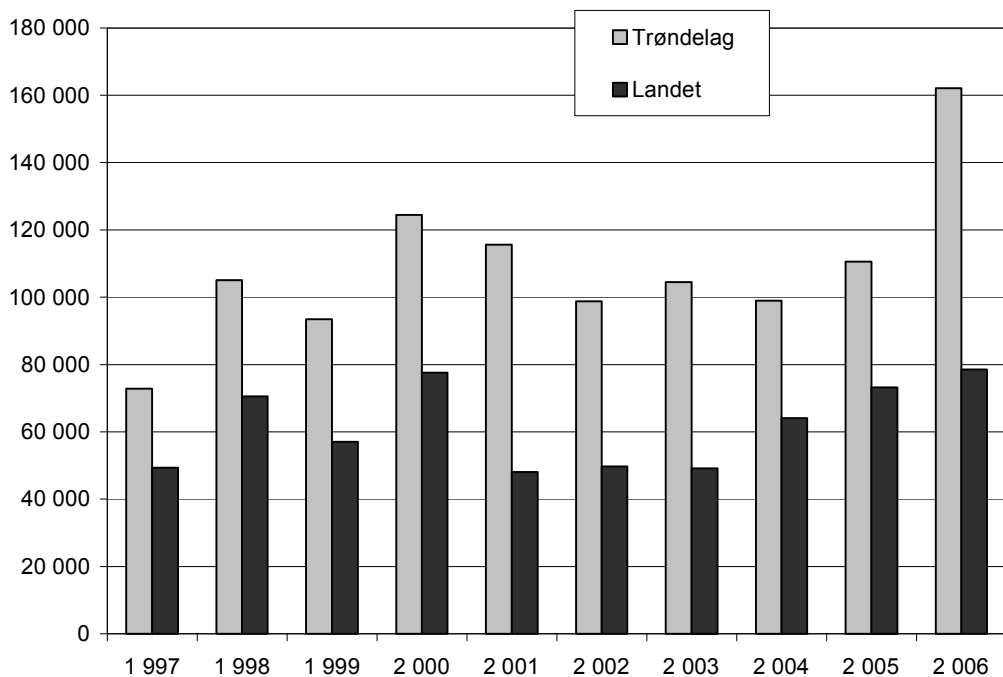
Regnet i 2006-priser har nettoinntekta stort sett ligget mellom kr 350 000 og kr 400 000 i perioden 1996 til 2000, men har siden steget vesentlig. Se figur 3.16. Driftsoverskudd landbruk hadde en kraftig økning i 2003, men falt siden til sitt lågeste nivå i 10-årsperioden, før det igjen økte i 2006. Økte investeringer og økning i faste kostnader på disse brukene bidro sterkt til nedgang i overskudd. Skogbruksdrifta har hatt relativt mye å si for inntektene på brukene med sauehold. I 2003 var driftsoverskuddet fra skogbruket spesielt høgt. Det samme gjaldt tilleggsnæringer. Se tabell 14 i kapittel 7.

I 2006 har driftsoverskuddet fra jordbruket som nevnt gått mye opp, og lønnsinntekter og inntekter fra andre næringsgreiner har også økt noe. Nettoinntekta gikk derfor kraftig opp det siste året.

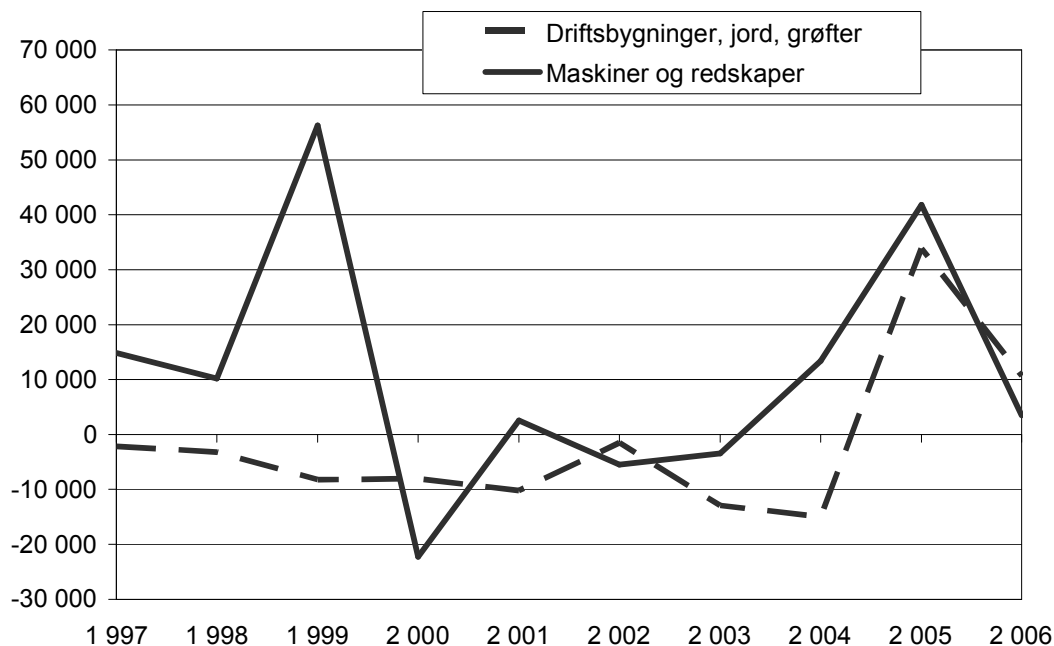
Figur 3.16 Nettoinntekt/ driftsoverskudd mm på bruk med sauehold. Kroner per bruk. 2006-priser

Den gjennomsnittlige besetningsstørrelsen på sauebrukene som er med i regnskapsundersøkelsene i Trøndelag, var 198 vinterfôra sauer (vfs.) i 2006. For hele landet var størrelsen 130 vfs. Den store forskjellen i besetningsstørrelse er den vesentligste årsaken til at regnskapsundersøkelsene viser en høyere årsverkførtjeneste i Trøndelag enn i landet som helhet, se figur 3.17. Årsakene til økningen det siste året er både økt omfang på drifta, økte priser på kjøtt og ull, og økte tilskudd.

Figur 3.17 Familiens arbeidsfortjeneste på bruk med sauehold. Kroner per årsverk. 2006-priser. (Endret beregningsmåte fra og med 2002)

Som det framgår av figur 3.18 har nettoinvesteringene fram til 2004 vært låge, med unntak av 1999. De store maskininvesteringene var da traktorkjøp. Siden antallet bruk med sauehold i driftsstatistikken for Trøndelag er lite, vil tilfeldige sammentreff lett få store utslag.

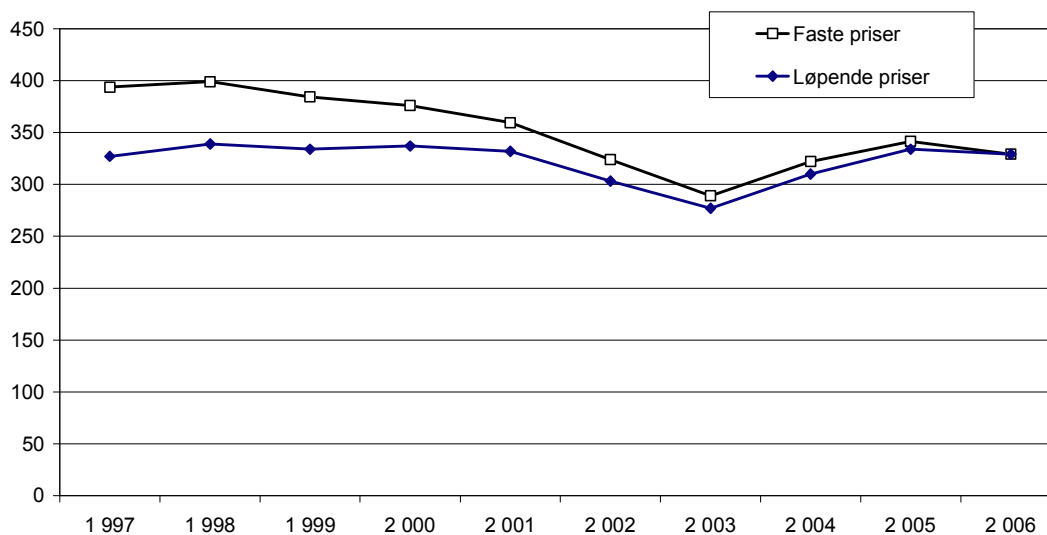
Figur 3.18 Nettoinvesteringer på bruk med sauehold. Kroner per bruk. 2006-priser

3.7 Gardsskogbruket

Gardsskogbruket er representert ved et eget utvalg blant de brukene som er med i driftsgranskningene for jordbruket, der det er satt spesielle krav til skogstørrelse.

Nedenfor er det presentert resultater for Midt-Norge, som foruten de to Trøndelagsfylkene også omfatter kommunene nord for Romsdalsfjorden i Møre og Romsdal fylke og Helgeland i Nordland fylke. Se også tabell 6.4 (i kapittel 6). I skogbruksgranskningene for 2006 var det med 57 bruk fra Midt-Norge. Her går det fram at det ble avvirket 163 m³ tømmer per bruk i 2006. Det er 21 m³ mer enn i 2005. I 2006 utgjorde avvirkningen 81 prosent av det tømmerkvantum som kan tas ut uten å forringe skogen på lang sikt (balansekvantum). Det er 10 prosent over gjennomsnittet for registreringene i driftsgranskningene for Midt-Norge de siste 10 årene.

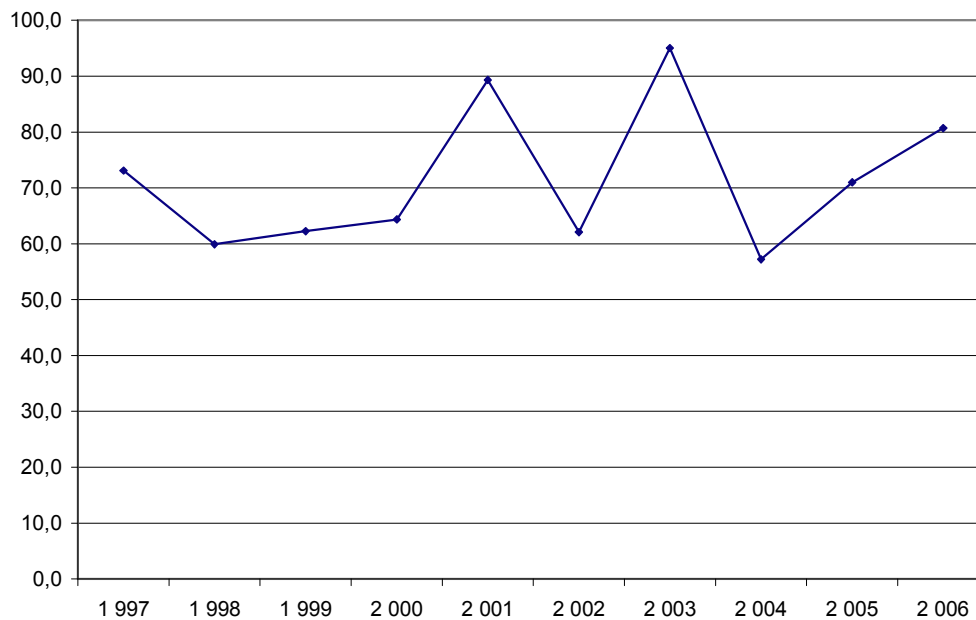
Figur 3.19 viser oppnådd pris på bartrevirke. Som det går fram av figuren, har løpende priser i årene 1997 til 2001 ligget i området kr 330 til kr 340 per kubikkmeter, men i 2002 falt prisen til kr 303, og i 2003 til kr 277. I 2004 ble det prisoppgang med kr 33 per kubikkmeter, og i 2005 økte prisen med ytterligere kr 24. I 2006 var det en prisnedgang med kr 5 per kubikkmeter, til kr 329. Målt i fast kroneverdi har prisene ellers stort sett vært fallende i perioden fra 1997.

Figur 3.19 Oppnådd pris på bartrevirke. Kroner per m³

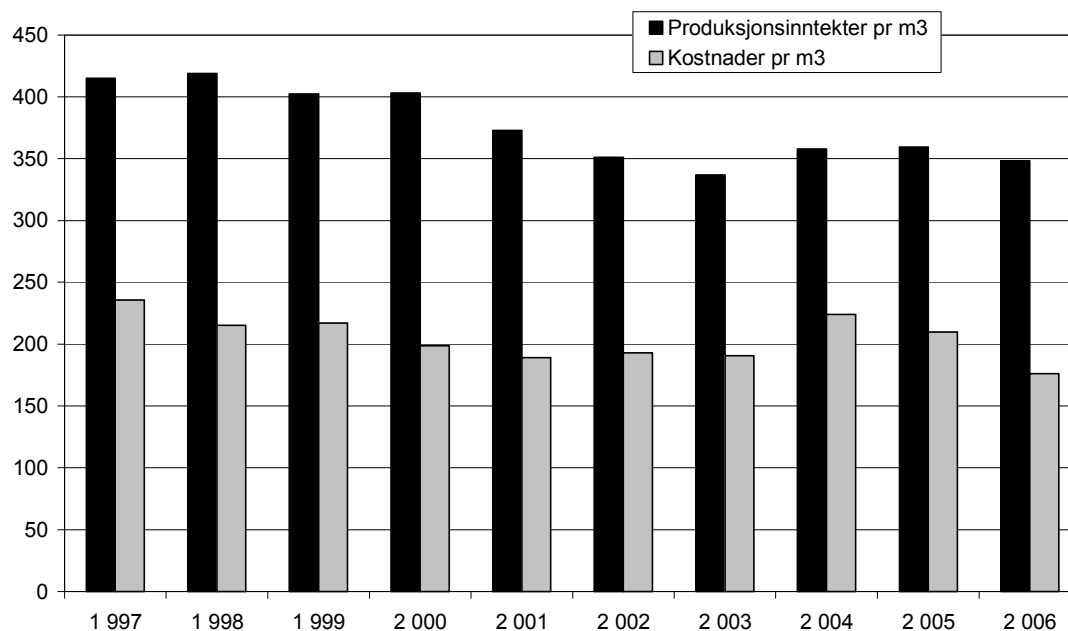
Figur 3.20 viser at avvirkningen uttrykt i prosent av balansekvantum har vært svært varierende fra år til år.

Familiens arbeidsinnsats i skogen gikk sterkt ned fra 1997 til 2005, men det var en økning i familieinnsatsen det siste året. Nedgangen i timer har sammenheng med at den generelle aktiviteten i skogbruket har gått ned, men også at skogeierne i større grad velger å sette bort arbeidet til entreprenører. Dessuten utføres det nok mindre kulturarbeid. I følge skogbruksgranskningene for Midt-Norge, ble 15 prosent av avvirkningen foretatt av entreprenør i 2000. I perioden 2003–2005 var imidlertid andel avvirket kvantum av entreprenør økt til ca 65 prosent. I 2006 var andel avvirkning utført av entreprenør 60 prosent. Ellers ser det ut til å være slik at i år med stor avvirkning er andelen av entreprenørdrift større, og motsatt, når avvirkningsprosenten er låg, er også andelen av entreprenørdrift mindre.

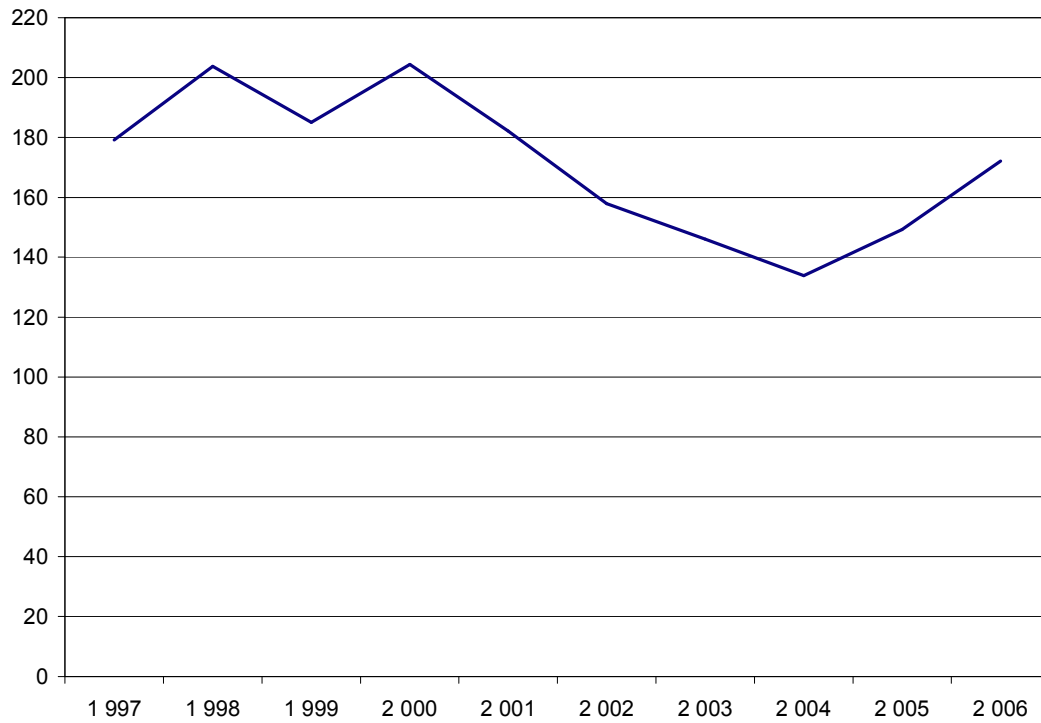
Figur 3.20 Avvirkning i % av balansekvantum

Figur 3.21 viser produksjonsinntekter og kostnader per kubikkmeter. I faste 2006-kroner har produksjonsinntektene gått ned fra kr 415 per kubikkmeter i 1997 til kr 348 per kubikkmeter i 2006. Inntektene per kubikkmeter var på det laveste i 2003. Når det gjelder inntekter og kostnader på bruksnivå, se tabell 6.4.

Figur 3.21 Produksjonsinntekter og kostnader per m³ i gardsskogbruket. 2006-priser

Figur 3.22 viser klart at driftsoverskuddet per kubikkmeter har sunket i perioden fra 2000 til 2004. Årsaken til dette er hovedsaklig lågere priser, men det er også mye den stadig økende bortsetting av tømmerdriftene til entreprenør som gjør at driftsutgiftene øker. Her må en imidlertid være klar over at verdsettingen av brukerens egen arbeidsinnsats inngår ikke i driftsoverskuddsberegningen. Fra 2004 til 2006 økte imidlertid driftsoverskuddet per kubikkmeter fra kroner 134 til kroner 172.

Figur 3.22 Driftsoverskudd i kroner per m³. 2006-priser

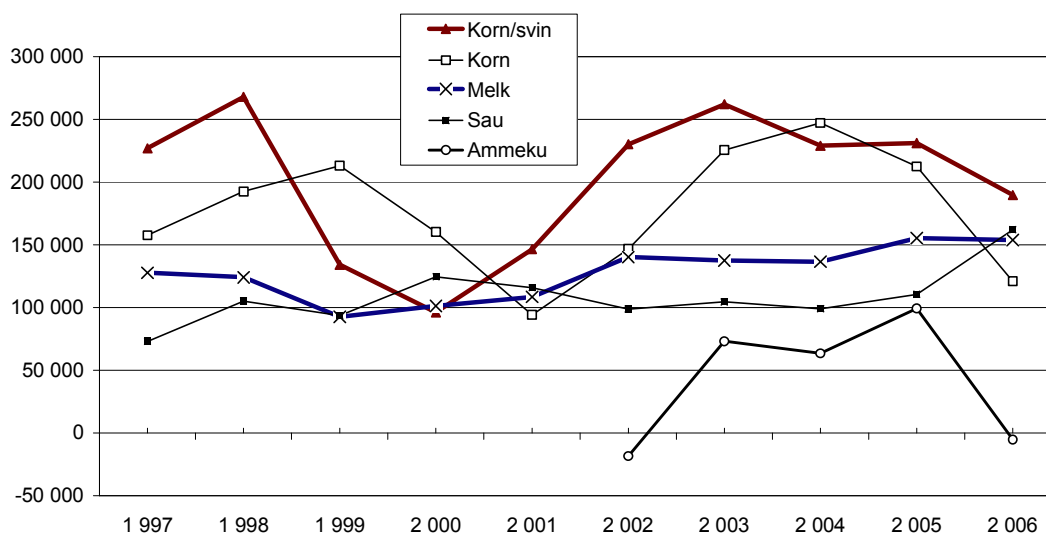
4 Sammenligning av driftsformer

Driftsgranskingene for Trøndelag har tall for fem driftsformer der antall regnskap er stort nok til at gjennomsnittstall kan publiseres. Dette gjelder melkeproduksjon, ensidig kornproduksjon, kombinert kornproduksjon/svinehold, sauehold, og fra 2002 også storfekjøttproduksjon på ammekyr. I dette kapitlet er familiens arbeidsfortjeneste per årsverk (lønnsomhet), og brukets egenkapitalandel (soliditet) for disse driftsformene sammenlignet. I kapittel 4.3 er det tatt med en oversikt over utviklinga i effektivitet i de forskjellige driftsformene for siste 10-årsperiode.

4.1 Familiens arbeidsfortjeneste

For familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i jordbruket er svingningene for driftsformene korn og korn/svin det mest iøynefallende (figur 4.1). Variasjonen i avlinger mellom år har vært svært stor i kornproduksjonen, og arbeidsfortjenesten per årsverk er direkte avhengig av hvor mye korn som kan omsettes. Etter våre registreringer var kornavlingene i 2001 de lågeste siden 1995, og det førte til en markert nedgang i årsverksfortjenesten dette året. Fra 2003 til 2005 har avlingene vært de høyeste siden 1996, noe som også har gitt en kraftig økning i familiens arbeidsfortjeneste. I 2006 var det igjen dårligere kornavlinger. Med unntak for 2000 og 2001 har saueholdet, selv med besetningsstørrelse på 170–180 vfs, ligget lågt i forhold til andre driftsformer. I 2006 fikk imidlertid saueholdet et oppsving, blant annet pga. økte priser og tilskudd. Ammekuproduksjon hadde negativ arbeidsfortjeneste både i 2002 og 2006, og også i årene i mellom har resultatet ligget under de andre produksjonene. Melkeproduksjon er den driftsformen som har mest stabil utvikling over tid.

På grunn av endringer i beregningsmetoden for familiens arbeidsfortjeneste, er tallene fra og med 2002 ikke direkte sammenlignbare med tallene for tidligere år².

Figur 4.1 Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i jordbruket etter driftsform. 2006-priser

4.2 Utviklinga i egenkapital

Egenkapitalutviklinga er vist i tabell Der ser en at driftsformene korn, korn/svin og sauehold har hatt sterk nedgang i egenkapitalandel de siste årene. For kornproduzentene, som på 1990-tallet lå høgest, har store maskininvesteringer på noen av brukene, og dessuten utskiftinger av bruk i den relativt lille gruppa som inngår i statistikken, gjort at egenkapitalandelen har falt betydelig. Også bruk med sauehold har tradisjonelt ligget høgt i egenkapitalandel. Dette kommer blant annet av at næringa har forholdsvis store inntekter utenom jordbruket, og at store deler av inntektene fra jordbruket kommer på høsten slik at målepunktet ved årsskifte viser høg egenkapitalandel. Den store nedgangen i egenkapitalprosent fra 2004 til 2005 skyldes store investeringer i saueholdet. Det samme gjelder også driftsformen korn/svin.

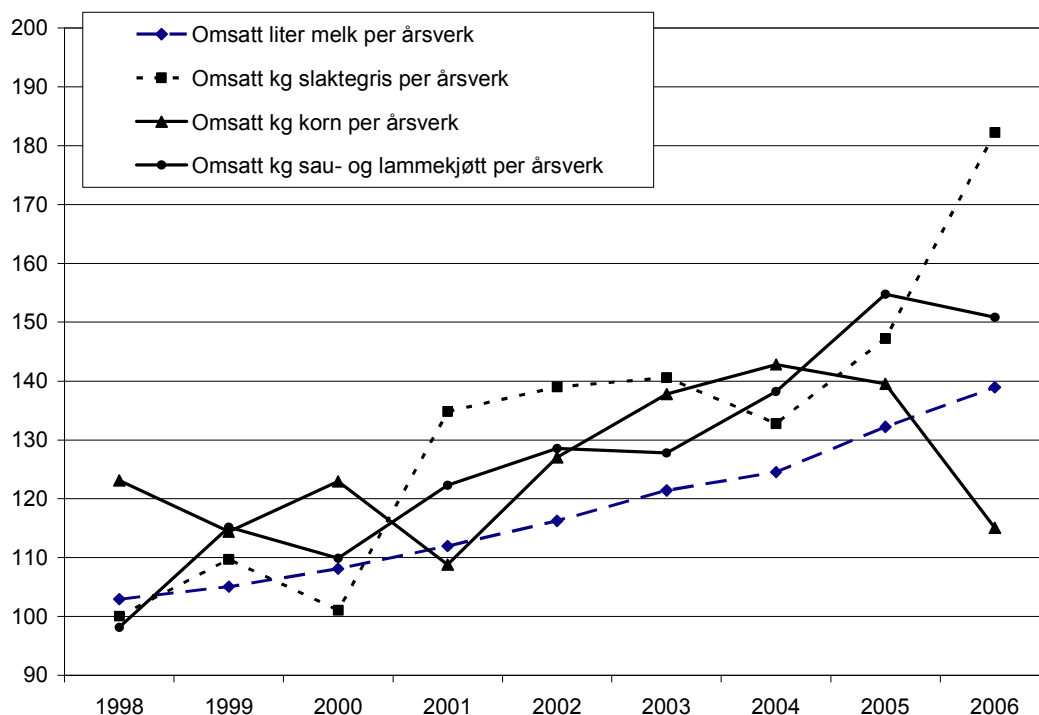
² I driftsregnskapet ble tidligere alt ubetalt arbeid i jordbruket, som ble utført av personer utenom brukerfamilien, verdsatt etter jordbrukstariff. Differansen mellom kalkulerte lønnskostnader og faktisk utbetalt lønn og arbeidsgiveravgift ble betraktet som gave til brukerfamilien, og kalt gavearbeid. Fra og med 2002 blir det ikke lenger satt inn verdi på gratisarbeidet. Dette får effekt for noen resultatmål, som driftsover-skudd, nettoinntekt og familiens arbeidsfortjeneste. Etter den nye beregningsmåten beskriver altså disse lønnsomhetsmålene, på sine respektive måter, en godtgjøring for alt ubetalt arbeid, ikke bare for brukerfamiliens arbeid.

Tabell 4.1 Utviklinga i egenkapitalprosent, etter driftsform

Driftsform	1 997	1 998	1 999	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005	2 006
Melk	60	60	59	60	60	63	64	63	63	60
Ammeku						65	65	66	67	51
Korn	73	75	72	74	59	56	55	48	50	48
Korn/svin	54	59	55	50	54	56	59	53	45	47
Sau	67	70	68	66	71	71	72	69	58	61
Alle bruk	62	63	61	61	61	62	64	61	60	57

4.3 Utviklinga i effektivitet i jordbruket

Figur 4.2 viser produktivitetsutviklingen grafisk. I driftsformene korn- og korn/svin er det store variasjoner på grunn av variabelt avlingsnivå. Det gjør at disse driftsformene viser en svært varierende utvikling fra år til år. For korn/svin viser figuren en meget sterk produktivitetsøkning fra 2000 til 2001, men en svak tilbakegang fra 2003 til 2004. Tilbakegangen da skyldtes at omsatt mengde svinekjøtt gikk noe ned, men leveransen av smågris hadde derimot en kraftig økning. De to siste årene er det igjen en sterk framgang i produktivitet. I 2006 skyldes dette blant annet at omsetningen av slaktegris hadde en kraftig økning fra 2005. Melkeproduksjonen har hatt en meget jevn økning i produktivitet i hele 10-årsperioden.

Figur 4.2 Produktivitetsutvikling i jordbruket i Trøndelag. Gjennomsnitt av årene 1995–1997=100

5 Tilleggsnæring og annen næring

De siste årene har det vært økende fokus på næringsaktivitet som tar utgangspunkt i landbruksressursene (arealer, bygninger og maskiner), men som ikke er jordbruk eller skogbruk. Både politikere, forvaltning, forskning og næringa har sett muligheter knyttet til utvikling av ny næringsaktivitet basert på landbruksressursene. Porteføljen av nye næringer med utgangspunkt i gardens ressurser er mangfoldig.

5.1 Føringspraksis i driftsgranskingene

I NILFs driftsgranskinger har vi siden regnskapsåret 1997 skilt denne aktiviteten ut fra annen næringsaktivitet på garden, og kalt den tilleggsnæringer. Fra regnskapsåret 2002 ble tilleggsnæringerne videre delt inn i ulike hovedkategorier. Registreringene har likevel blitt gjort på bruksnivå, slik at vi ikke har vært i stand til å gi gode analyser av omfanget av og økonomien i ulike typer tilleggsnæringer. Fra regnskapsåret 2005 er registreringene gjennom driftsgranskingene ytterligere forbedret i og med at ulike tilleggsnæringsaktiviteter er registrert gjennom inndeling i driftsgreiner. Bakgrunnen for at registreringene er forbedret, er at det etterspørres mer kunnskap og dokumentasjon knyttet til omfanget av og økonomien i tilleggsnæringer.

Tilleggsnæringsaktiviteter og annen næringsaktivitet blir fra og med 2005 klassifisert helt ned på bilagsnivå i regnskapet, det vil si at all omsetning, balanseposter og arbeidsregistreringer blir kodet med driftsgreiner. Vi kan dermed si noe om utbredelse, omfang og økonomi i ulike typer tilleggsnæringer og annen næringsaktivitet.

Hovedaktivitetene av tilleggsnæringer er som følger, og disse er videre inndelt i mer detaljerte driftsgreiner³:

- Utleie av arealer, bygninger og maskiner
- Maskinkjøring
- Videreforedling/vareproduksjon
- Utmarksnæring

³ For mer utfyllende informasjon se NILF-notat 2007-9: «Tilleggsnæringer og annen næringsaktivitet på yrkesmessig drevne gardsbruk»

- Landbruksbasert reiseliv (turisme)
- Annen tjenesteyting (for eksempel Inn på tunet, landbruksverksted, drift av restaurant)
- Annen biologisk produksjon (for eksempel fiske- og hesteoppdrett)

På samme vis er annen næring delt inn i hovedaktiviteter, men disse er ikke videre delt i mer detaljerte driftsgreiner. Hovedaktivitetene for annen næring er som følger:

- Regnskapsføring og konsulentvirksomhet
- Anleggsvirksomhet og transport (maskinkjøring)
- Vareproduksjon og foredlingsvirksomhet
- Husflid og småindustri
- Byggevirksomhet
- Annen tjenesteyting
- Jordbruksarbeid for andre
- Utleie av fast eiendom og annen kapitalinntekt
- Handelsvirksomhet
- Ikke klassifisert annen næring

5.2 Omfanget av tilleggsnæring og annen næring i Trøndelag

Vi vil her se nærmere på 2006-tallene, og ta for oss tilleggsnæring og annen næring hver for seg. I de fleste tabeller har vi valgt å sammenligne tallene for Trøndelag med tilsvarende for landet som helhet. For tilleggsnæring vil vi noen steder bryte ned tallene på ulike hovedaktiviteter, men for annen næring presenterer vi kun totaltall. Årsaken er at det er såpass lite utbredelse av annen næring, at gruppene vil bli for små til at vi kan publisere sikre tall for de ulike hovedaktivitetene. Når vi her presenterer gjennomsnittstall for driftsoverskudd, arbeidsforbruk og omsetning, så er alltid gjennomsnittet beregnet av de brukene som har oppgitt verdier for den aktuelle variabelen. Vi presenterer tall for grupper kun hvor det minimum inngår tre bruk i grunnlaget.

5.2.1 Driftsoverskudd på tilleggsnæring og annen næring

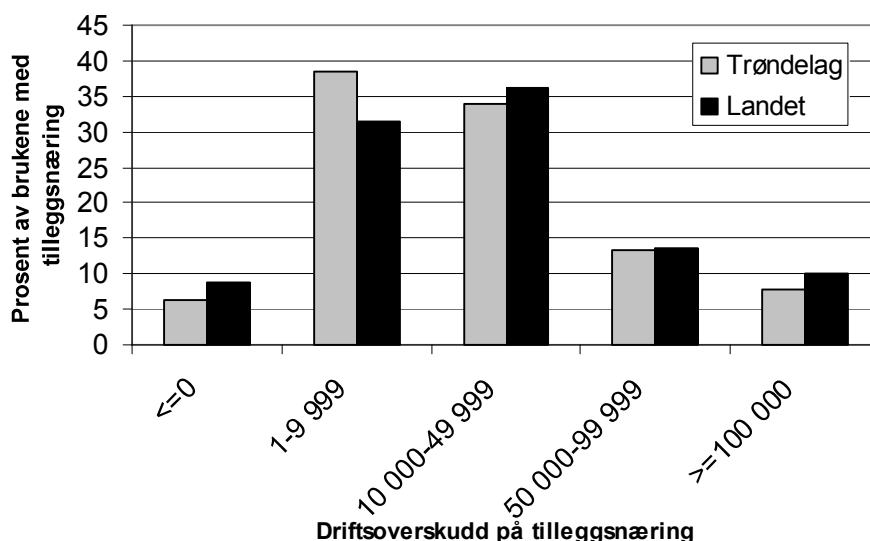
Når vi her snakker om driftsoverskudd, så mener vi inntekter minus kostnader inklusiv avskrivninger. Ett og samme bruk kan drive flere typer tilleggsnæringer eller annen næring, og kan dermed inngå med flere hovedaktiviteter.

Tilleggsnæring

Av de 141 brukene som var lokalisert i Trøndelag fikk 127 (90 %) beregnet driftsoverskudd på tilleggsnæring i 2006. Det er her viktig å understreke at selv om brukene i driftsgranskingene har fått beregnet driftsoverskudd på tilleggsnæring, så trenger ikke brukeren aktivt å drive med en aktivitet. Vår føringspraksis medfører at vi ikke har noen beløpsgrense for å føre beløp på tilleggsnæring, og det gjør at mange bønder kommer ut med tilleggsnæring uten egentlig å satse bevisst på det. Om det for eksempel blir solgt én palle med ved, så blir det i driftsgranskingene registrert som inntekt på tilleggsnæring.

Gjennomsnittlig driftsoverskudd for de med tilleggsnæring var på 34 000 kroner per bruk. På 6 prosent av brukene i Trøndelag med tilleggsnæring, så resulterte tilleggsnæringen i ett underskudd, mens det bruket som hadde størst driftsoverskudd hadde 380 000 kroner. Hvordan brukene fordeler seg på ulikt driftsoverskudd er illustrert i figur 5.1. For sammenligningen sin del har vi også satt inn tilsvarende søyler for landet som helhet. Landstallene viste at 81 prosent av brukene hadde registrert driftsoverskudd på tilleggsnæring, og disse hadde et gjennomsnittlig driftsoverskudd på 43 400 kroner

per bruk. Tallene viser dermed at en større andel av brukene i Trøndelag enn i landet for øvrig, driver med tilleggsnæring, men at driftsoverskuddet på bruk i Trøndelag er litt mindre enn i landet totalt sett.

Figur 5.1 Andel av bruk med ulikt driftsoverskudd på tilleggsnæring

Mange av brukene drev med flere typer tilleggsnæring, og omfanget av mangesysleri er illustrert i tabell 5.1. Den viser at 34 prosent av brukene som hadde tilleggsnæring drev med 3 eller flere ulike næringer, mens 33 prosent kun drev med én type aktivitet.

Tabell 5.1 Utbredelsen av mangesysleri i tilleggsnæring

Antall hovedaktiviteter	1	2	3	4	5	6
Antall bruk	42	42	28	13	1	1
% av brukene	33	33	22	10	1	1

Tall for de ulike driftsgreinene

Tabell 5.2 viser antall bruk med registrert driftsoverskudd for de ulike hovedaktivitetene, gjennomsnittlig driftsoverskudd og største og minste verdi for hver enkelt hovedaktivitet. Etter som mange av brukene har mer enn én hovedaktivitet, blir alle gjennomsnittstallene her betydelig lavere enn gjennomsnittlig driftsoverskudd for tilleggsnæringer totalt.

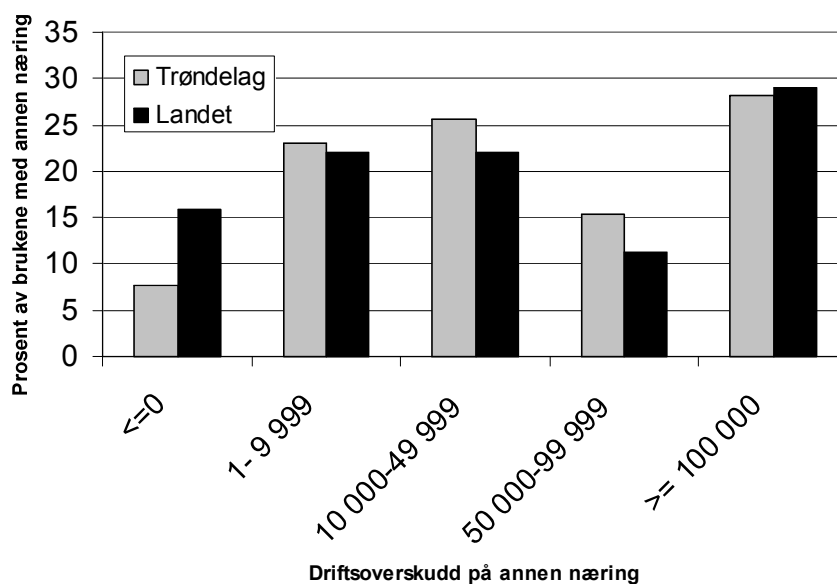
Tabell 5.2 Driftsoverskudd for ulike hovedgrupper av tilleggsnæring i Trøndelag

	Utleie	Maskin- kjøring	Fored- ling	Utmark	Turisme	Annen tjen.yting	Annen biol. produksj.
Antall	68	69	33	86	3	13	1
Gj.snitt driftsoverskudd	17 800	13 600	1 700	20 300	17 600	25 300	
Max driftsover- skudd	174 200	128 900	49 100	257 700		124 100	
Min. driftsover- skudd	-7 000	-1 000	-45 000	11 200		-500	

Tabell 5.2 viser at i Trøndelag var det aktiviteten «annen tjenesteyting» (f.eks. Inn på tunet, landbruksverksted, drift av restaurant) som gav det største driftsoverskuddet, med 25 300 kroner per bruk. Det samme resultatet finner vi om vi ser på landet som helhet, og da var driftsoverskuddet 50 300 kroner. Av hovedaktivitetene var det flest bruk i Trøndelag som drev med «utmarksnæring», mens det for landet som helhet var flest som drev med «utleie av arealer, bygninger og maskiner».

Annen næring

I Trøndelag har vi registrert driftsoverskudd på annen næring på 39 av de 141 brukene, noe som tilsvarer 28 prosent av brukene. Gjennomsnittlig driftsoverskudd i annen næring var noe høyere enn for tilleggsnæring, og ble beregnet til 87 200 kroner per bruk. Variasjonen i driftsoverskudd var fra 8 000 kroner i underskudd til 479 000 kroner i overskudd. Spredningen er illustrert i figur 5.2 under. Også i denne figuren har vi tatt med fordelingen for landet som helhet i samme figur. På landsbasis var det 259 bruk (28 prosent) som har driftsoverskudd på annen næring, og disse hadde i gjennomsnitt et driftsoverskudd på 79 800 kroner. Vi ser at annen næring er like utbredt i Trøndelag som ellers i landet, men at brukene i Trøndelag har litt høyere gjennomsnittlig driftsoverskudd. Figur 5.2 viser at det på landsbasis er 16 prosent av brukene med annen næring som driver med underskudd, mens tilsvarende andel for Trøndelag er 8 prosent.

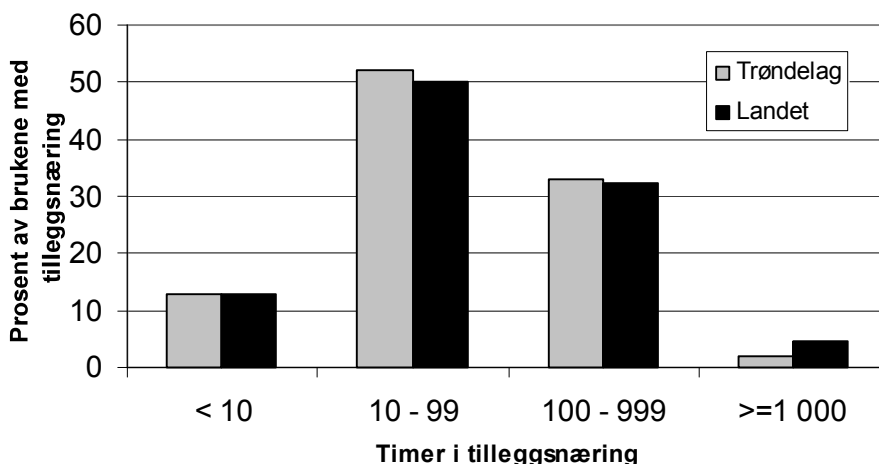
Figur 5.2 Andel bruk med ulikt driftsoverskudd i annen næring

5.2.2 Arbeidsforbruk på tilleggsnæring og annen næring

Når vi her presenterer tall for arbeidsforbruk, så er det totalt antall timer lagt ned i tilleggsnæring. Dvs. arbeid som er utført både av bruker, ektefelle og barn, i tillegg til både betalt og ubetalt hjelp. Enkelte bruk kan ha beregnet driftsoverskudd uten å ha registrert arbeidstimer. Dette kan for eksempel være tilfeller hvor brukeren får utbetalt årlige erstatninger, at brukeren leier ut arealer til jakt og fiske, eller mottar festeavgifter. Alt dette er inntekter vi registrerer på tilleggsnæring, men bonden har vanligvis ingen arbeidsinnsats for å generere disse inntektene.

Tilleggsnæring

I Trøndelag var det registrert arbeidstimer på tilleggsnæring på 71 prosent av brukene i driftsgranskningene. Disse hadde registret fra 1 til 1 065 timer per bruk, og hadde i gjennomsnitt 128 timer. Figur 5.3 viser hvordan brukene fordeler seg på ulike arbeidsinnsats. Landstallene baserer seg på opplysninger fra 641 bruk, som i gjennomsnitt hadde 191 arbeidstimer på tilleggsnæring. I Trøndelag hadde det bruket med flest arbeidstimer totalt 1 065 timer, mens bruket med størst arbeidsinnsats for landet som helhet, hadde arbeidet 4 121 timer.

Figur 5.3 Andel av bruk med ulike arbeidsinnsats i tilleggsnæring

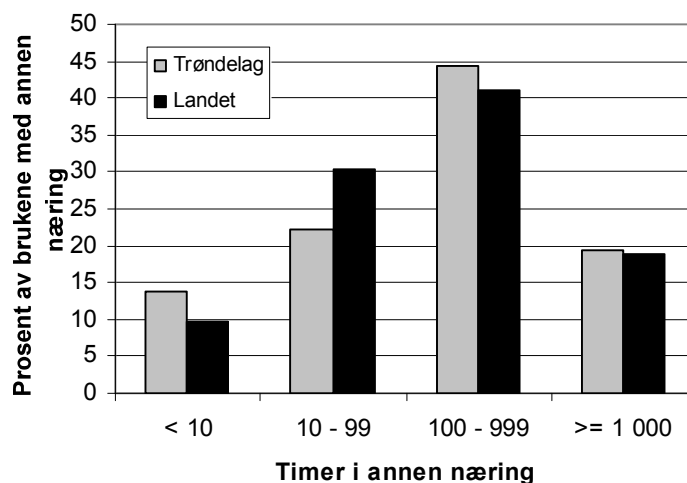
Arbeidsforbruk i ulike driftsgreiner

Ser vi på de ulike driftsgreinene, så var det i Trøndelag de med «Landbruksbasert reiseliv/turisme» som jobbet flest timer, med et gjennomsnitt på 193 timer på denne driftsgreina. Den samme driftsgreina hadde også mest arbeidsinnsats på landsbasis, med gjennomsnittlig 591 timer per bruk. I Trøndelag hadde vi den største arbeidsinnsatsen per driftsgrein på et bruk som dreiv med «Annen tjenesteyting», og her var arbeidsinnsatsen på 805 timer. For landstallene var det et bruk som driver med «Videreforedling/vareproduksjon» som hadde størst arbeidsinnsats i ei enkelt driftsgrein, og da med 2 940 timer.

Annen næring

I Trøndelag har vi for 2006 registret arbeidstimer i annen næring på 26 prosent av brukene, og disse hadde i gjennomsnitt en arbeidsinnsats på 499 timer. Variasjonen i arbeidstimer i Trøndelag var fra 2 til 3 600 timer per bruk. Tilsvarende landstall baserer

seg på arbeidstall fra 227 bruk (25 %), og disse hadde i gjennomsnitt 475 timer per bruk i annen næring. Variasjonen her var fra 1 til 4 000 timer per bruk. Figur 5.4 viser hvordan arbeidstidene varierer.

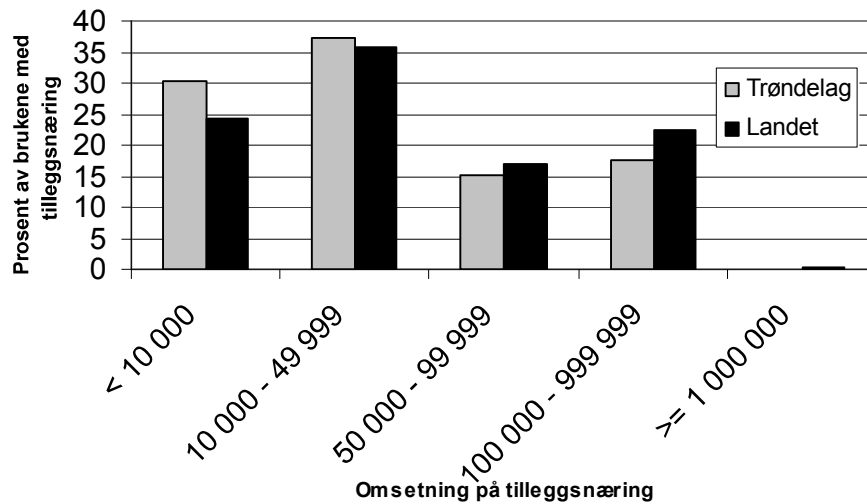
Figur 5.4 Andel av bruk med ulik arbeidsinnsats i annen næring

5.2.3 Omsetning på tilleggsnæring og annen næring

Her vil vi presentere tall for brutto omsetning, dvs. inntektene uten fratrukk i kostnader. For både tilleggsnæring og annen næring fant vi færre bruk med omsetning enn det antall som har driftsoverskudd. Dette skyldes at enkelte bruk kun har kostnader eller avskrivninger på eiendeler i balansen, uten å ha noen inntekter. Disse brukene har fått beregnet et negativt driftsoverskudd, men har ingen omsetning. Årsaken til dette kan være at brukene er i oppstartfasen, og har foretatt investeringer uten å ha salgsinntekter.

Tilleggsnæring

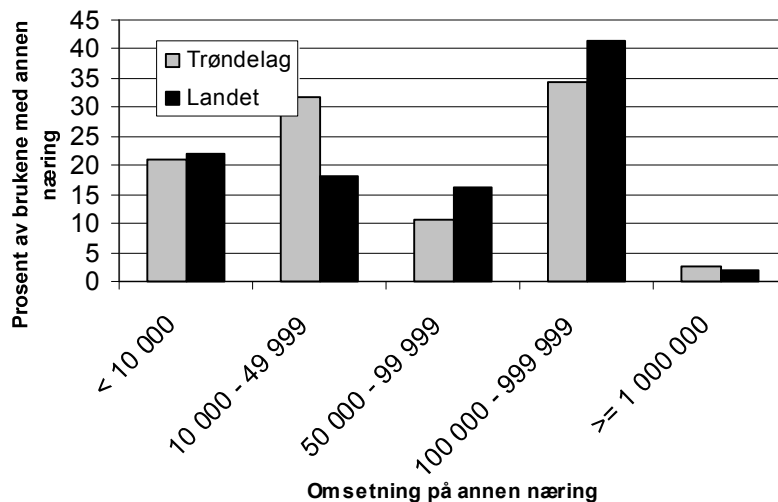
I Trøndelag var 89 prosent av brukene registrert med omsetning på tilleggsnæring. Disse hadde omsetning som varierte fra 1 000 kroner til 960 400 kroner, med et gjennomsnitt på 65 400 kroner per bruk. Figur 5.5 viser hvordan omsetningen på brukene varierte i størrelse. Vi ser at 30 prosent av brukene hadde omsetning under 10 000 kroner, mens 17 prosent av brukene hadde over 100 000 kroner i omsetning. Landstallene er også vist i samme figur. Landstallene er basert på 727 bruk (80 % av alle bruk), som i gjennomsnitt hadde omsetning på 84 400 kroner per bruk. Variasjonen var her fra 140 kroner til 1 560 000 kroner per bruk. Disse tallene viser at omsetningen for landsgjennomsnittet er noe høyere enn omsetningen i Trøndelag. For landet som helhet hadde 22 prosent av brukene omsetning på mer enn 100 000 kroner, mens det i Trøndelag var 17 prosent med samme omsetningsnivå.

Figur 5.5 Andel av bruk med ulik omsetning på tilleggsnæring

Annen næring

I Trøndelag har vi opplysninger om omsetning på annen næring på 27 prosent av brukene. Disse hadde omsetning som varierte mellom 1 100 kroner til 1 031 100 kroner per bruk, med et gjennomsnitt på 144 100 kroner. For landet som helhet har vi opplysninger for 239 bruk (26 % av alle bruk), og disse hadde et gjennomsnitt på 159 300 kroner. Største verdi var her 1 162 400 kroner i omsetning på et bruk. Hvordan brukene fordeler seg på ulike omsetninger er vist i figur 5.6. Vi ser at Trøndelag har en betydelig høyere andel bruk i intervallet 10–50 000 kroner enn landet totalt sett, mens det på landsnivå er langt flere som har omsetning mellom 100 000 og 1 000 000 kroner. Dette forklarer hvorfor gjennomsnittlig omsetning i Trøndelag er litt lavere enn for landet som helhet.

Figur 5.6 Andel av brukene med ulik omsetning på annen næring

6 Utviklingstrekk i 2006

Etter en bedring i økonomien i trøndersk landbruk i 2005 var det en nedgang i 2006. Trønderske bønder hadde i gjennomsnitt kr 172 100 per årsverk som vederlag til alt arbeid og egenkapital i 2006, en reduksjon på kr 17 300 eller nesten 9 prosent i forhold til året før. Inntektsvirkning av jordbruksfradraget er ikke tatt hensyn til ved beregning av resultatmålene i driftsgranskingene. I dette kapitlet belyses kort utviklingen i 2006, som sees i forhold til resultatene i 2005 og gjennomsnittet av de 3 foregående årene. Hovedtendensene for utviklingen i 2006 var som følger:

- I forhold til 2005, var det kun sauehold som opplevde en forbedring i økonomien, mens alle de andre produksjonene opplevde en nedgang i resultatet for 2006.
- Hovedårsaken til nedgangen i driftsoverskuddet er en betydelig vekst i driftskostnader og renteutgifter. Noe av økningen i driftskostnadene skyldes økt produksjon, men inntektene økte bare med 3,5 prosent, mens sum av variable og faste kostnadene økte med 8,5 prosent.
- Det var økte investeringer i både driftsbygninger, maskiner og melkekvoter. Verdien av eiendeler i jordbruket fortsatte dermed den sterke veksten fra 2004 og 2005.
- Gjelda økte i gjennomsnitt med 15 prosent per bruk fra 2005 til 2006, mens gjeldsprosenten økte fra 40 prosent i 2005 til 43 prosent i 2006.

6.1 Resultatene malt som vederlag for arbeid og egenkapital per årsverk

I jordbruksforhandlingene er *vederlag for alt arbeid og egenkapital per årsverk* det sentrale resultatmålet. Dette vederlaget skal dekke alt arbeid som er lagt ned på bruket, både brukerfamiliens og leid, samt avkastning på egenkapitalen. I gjennomsnitt for alle bruk i driftsgranskingene for Trøndelag, ble vederlaget kr 172 100 per årsverk i 2006. Det er kr 17 300 lavere enn i 2005. Målt i fast kroneverdi er resultatet i 2006 det laveste etter 2001. Av tabell 6.1 ser vi at både ammekuhold og kornproduksjon hadde en kraftig nedgang i vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk, mens reduksjonen for kombinert svinehold og melkeproduksjon var noe mindre. Kun sauehold hadde en oppgang

fra året før, og denne økningen var betydelig. Melkeproduksjon er den produksjonen som har hatt den mest stabile utviklingen i forhold til gjennomsnittet av de 3 foregående årene.

Tabell 6.1 Vederlag for alt arbeid og egenkapital per arsverk

Driftsform	Antall bruk i granskingene	Resultat 2006	Resultat i forhold til 2005	Resultat i forhold til gj.sn. 2003–2005
Melkeproduksjon	84	170 200	- 13 200	-3 900
Kjøttprod. på ammekyr	12	46 330	- 96 000	-79 000
Kornproduksjon	13	157 200	- 80 800	-96 500
Komb. svinehold/korn	12	231 700	- 16 000	-30 100
Sauehold	12	187 400	+51 200	+55 400
Andre driftsformer	8			
Alle driftsformer	141	172 100	-17 300	-9 800

Tabell 6.2 viser utviklingen i vederlaget til alt arbeid og egenkapital per årsverk i gjennomsnitt for alle bruk i driftsgranskingene i Trøndelag de siste 30 årene i både nominelle og faste 2006-kroner. Vi ser at vederlaget i 2006, målt i faste kroner, er det laveste for hele perioden, og at 2005-tallene var de høyeste i denne perioden.

Tabell 6.2 Utviklinga i vederlag for alt arbeid og egenkapital per arsverk

Ar	Antall bruk	Vederlag til arbeid og egenkapital per arsverk	
		Nominelle kroner	2006-kroner
1975–1979	160	52 500	192 200
1980–1984	160	80 400	190 400
1985–1989	161	109 300	179 800
1990–1994	160	140 000	186 500
1995–1999	152	143 400	172 500
2000–2004	151	145 700	178 200
2005	148	189 300	193 500
2006	141	172 100	172 100

6.2 Resultatene malt som driftsoverskudd, lønnssevne per time og familiens arbeidsfortjeneste

I foretaksøkonomisk sammenheng er *driftsoverskuddet* (produksjonsinntekter minus kostnader) et mye brukt resultatmål i jordbruket. (Driftsoverskuddet skal dekke all ubetalt arbeidsinnsats i gårdsdrifta, samt gi et rimelig rentekrav for den totale kapitalinnsatsen. Per bruk var driftsoverskuddet i gjennomsnitt kr 243 600 i 2006, en reduksjon på kr 19 800 i forhold til 2005. Renter er ikke med i beregningen av driftsoverskudd. Tallene viser at lønnsomheten varierer betydelig både fra år til år, og mellom de forskjellige driftsformene. I beregningene er det ikke tatt hensyn til skattevirkningen av jordbruksfradraget. Tabell 6.3 viser driftsoverskudd i de ulike driftsformene i 2006, og vi har også sammenlignet resultatene med 2005-tallene og et gjennomsnitt for 2003 til 2005.

Lønnsevne per time og familiens arbeidsfortjeneste er andre resultatmål vi vil kommentere i teksten etter tabellen. I gjennomsnitt gav jordbruket i Trøndelag en lønnssevne på kr 82 per time i 2006, og brukerfamiliene fikk en arbeidsfortjeneste på kr 131 500 per årsverk.

Tabell 6.3 Utvikling i driftsoverskudd i jordbruksdrifta, driftsformer

Driftsform	Antall bruk i granskingene	Resultat 2006	Resultat i forhold til 2005	Resultat i forhold til gj.sn. 2003–2005
Melkeproduksjon	84	271 200	-10 900	+500
Kjøttprod. på ammekyr	12	49 600	-58 800	-54 300
Kornproduksjon	13	111 200	-36 200	-40 500
Kombinert svinehold/korn	12	368 800	-18 200	-29 100
Sauehold	12	248 600	+86 200	+92 300
Andre driftsformer	8			
Alle driftsformer	141	243 600	-19 800	-9 100

Melkeproduksjon er hoveddriftsformen i jordbruket i Trøndelag. Bruksstørrelsen på melkeproduksjonsbrukene har i 2006 fortsatt å øke. I driftsgranskingsmaterialet var jordbruksarealet i 2006 kommet opp i 284 dekar per bruk, og gjennomsnittsbetsetningen hadde 18,5 årskyr. En del av arealøkningen kommer fra økt leieareal, som i 2006 var på 93 dekar per bruk. Driftsoverskuddet per bruk var kr 271 200. Det er kr 500 mer enn gjennomsnittet for årene 2003–2005, og kr 10 900 mindre enn i 2005. Den viktigste årsaken til nedgangen i driftsoverskudd fra 2005 til 2006, er at kostnadene økte med 3,9 prosent mens inntektene økte bare med 3,5 prosent. Brukerfamiliene satt igjen med kr 129 300 per årsverk i egen arbeidsfortjeneste fra jordbruket, og driftsformen gav en gjennomsnittlig lønnssevne på kr 82 per time.

Kjøttproduksjon på ammekyr har vært med som egen gruppe i driftsgranskingene bare siden 2002. Gjennomsnittsbetsetningen hadde 19,2 kalvinger i 2006, og driftsoverskuddet ble på kr 49 600. Det er kr 58 800 mindre enn i 2005, dvs. mer enn en halvering. Reduksjonen skyldes i hovedsak en betydelig økning i kostnadene til innkjøp av dyr, maskinleie og leasing. De totale kostnadene økte med hele 19 prosent, mens økte salgsinntekter og reduserte tilskudd i sum økte inntektene med kun 2 prosent. Brukerfamiliene sin arbeidsfortjeneste fra jordbruket ble negativ med 5 300 per årsverk i 2006, og brukene med ammekyr gav en lønnssevne på kr 10 per time.

Brukene med **ensidig kornproduksjon** hadde i driftsgranskingene for Trøndelag et kornareal på 323 dekar. Nedgangen i byggavlinga fra 430 kg per dekar i 2005 til 403 kg i 2006 bidro til at driftsoverskuddet gikk ned med kr 36 200, og endte på kr 111 200 i 2006. Brukerfamiliene satt igjen med kr 121 100 per årsverk i egen arbeidsfortjeneste fra jordbruket, mens lønnssevnen var kr 68 per time. Det legges i gjennomsnitt ned 0,6 årsverk på kornbrukene som er med i driftsgranskingene.

Kombinert kornproduksjon/svinehold hadde i 2006 en nedgang i driftsoverskuddet på kr 18 200. Kornarealet var 261 dekar i 2006, og det var 46 avlsdyr i gjennomsnitt per bruk. Det meste av kornet er bygg, som på disse brukene ga en avling på 373 kg per dekar, mot 330 kg i 2005. I forhold til året før var det en nedgang i avregningsprisen for slaktegris på kr 0,30 per kg, og en reduksjon i smågrisprisen på 38 kroner per stk. Med en inntektsøkning på 4 prosent og en kostnadsøkning på 7 prosent, så ble driftsoverskuddet redusert fra 387 000 i 2005 til kr 368 800 i 2006. Brukerfamiliene satt igjen

med kr 189 600 per årsverk i egen arbeidsfortjeneste fra jordbruket. Brukene med kombinert kornproduksjon/svinehold ga en lønnssevne på kr 108 per time.

I driftsgranskningene for Trøndelag var **sauehold** i 2006 representert ved bruk med en gjennomsnittsbesetning på 198 vinterføra dyr og med et jordbruksareal på 235 dekar. Sauehold var den eneste produksjonen som opplevde en resultatforbedring i forhold til året før. Brukene fikk et driftsoverskudd på kr 248 600, opp med hele kr 86 200 fra 2005. Hovedårsaken til forbedringen er økte priser både på kjøtt og ull, i tillegg til økte tilskudd. Brukerfamiliene satt igjen med kr 162 100 per årsverk i egen arbeidsfortjeneste fra jordbruket, og brukene med sau oppnådde en lønnssevne på kr 96 per time.

For **gardsbruk med skog** er det utført en egen gransking for 57 bruk i Midt-Norge. Driftsoverskuddet per skog var kr 28 000 i gjennomsnitt i 2006 (tabell 6.4), som er en økning på kr 7 300 fra 2005. Kubikkmeterprisen på bartrevirke gikk ned med kr 5, mens avvirket kvantum gikk opp i forhold til avvirkningskvantumet i 2005. Driftsoverskuddet i skogbruket utgjorde 11 prosent av det samlede driftsoverskuddet fra jord- og skogbruk på disse brukene, mot 9 prosent i 2005.

Tabell 6.4 Avvirkning og driftsoverskudd, gardsskogbruket i Midt-Norge¹⁾

Balanse- kvantum	Resultat	2002	2003	2004	2005	2006
50–99	Antall bruk	23	22	21	23	17
	Avvirkningsprosent	83	141	44	55	129
	Driftsoverskudd (D) per skog	9 515	15 382	-244	3 408	17 308
	D i % av samla D i J+S	4	5	-	2	9
100–199	Antall bruk	19	21	18	17	20
	Avvirkningsprosent	100	84	80	101	121
	Driftsoverskudd (D) per skog	22 092	16 292	17 740	25 544	32 398
	D i % av samla D i J+S	7	6	7	10	11
200–399	Antall bruk	17	14	14	14	15
	Avvirkningsprosent	42	51	49	95	55
	Driftsoverskudd (D) per skog	14 077	11 867	18 012	34 705	17 919
	D i % av samla D i J+S	5	5	8	13	6
Minst 400	Antall bruk	6	6	7	5	5
	Avvirkningsprosent	45	122	57	35	58
	Driftsoverskudd (D) per skog	55 272	139 643	54 946	44 880	77 593
	D i % av samla D i J+S	22	45	22	24	34
Alle skoger	Antall bruk	65	63	60	59	57
	Avvirkningsprosent	60	95	57	71	81
	Driftsoverskudd (D) per skog	18 608	26 739	15 850	20 727	28 000
	D i % av samla D i J+S	7	10	7	9	11

1) Midt-Norge omfatter Møre og Romsdal fylke nord for Romsdalsfjorden, Trøndelagsfylkene og Helgeland i Nordland fylke

7 Tabellsamling 2002–2006

Tabellsamlingen inneholder tall fra driftsgranskingene for årene 2002 til 2006.

- 1 Alle bruk
- 2 Melkeproduksjon, alle bruk
- 3 Melkeproduksjon, sammenligning av låg- og høggruppe
- 4 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe under 15 årskyr
- 5 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe 15–19,9 årskyr
- 6 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe fra og med 20 årskyr
- 7 Melkeproduksjon, kystbygder
- 8 Melkeproduksjon, indre bygder
- 9 Melkeproduksjon, fjellbygder
- 10 Melkeproduksjon, samdrift
- 11 Kjøttproduksjon på ammekyr
- 12 Kornproduksjon
- 13 Kombinert kornproduksjon og svinehold
- 14 Sauehold

Hver tabell er på 3 sider og er delt i 6 deler:

- a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser
- b. Nettoinvesteringer
- c. Produksjonsinntekter per bruk
- d. Kostnader per bruk
- e. Resultatregning
- f. Balanse og egenkapital per bruk

Alle driftsformer - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 1a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall bruk	157	145	150	148	141
Brukers alder	47	47	46	46	46
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	70,1	76,0	79,1	81,8	84,2
Grovfôr, daa	174,9	174,4	186,0	194,5	202,4
Annet areal, daa	2,8	2,3	1,2	1,0	1,6
Jordbruksareal, daa	247,7	252,7	266,3	277,4	288,2
- herav leid areal, daa	53,9	57,9	67,5	72,3	82,0
Korn, FEm pr daa	348	381	416	382	391
Grovfôr, FEm pr daa	393	431	411	392	380
Jordbruksareal, FEm pr daa	380	401	406	387	382
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	10,8	10,9	10,8	11,6	11,7
Kumelk, liter omsatt	60 914	63 370	64 101	68 878	69 356
Melkekvote	60 759	62 643	63 723	69 247	70 046
Produsert melk pr årsku, kg	6 354	6 574	6 734	6 758	6 684
Storfekjøtt, kg omsatt	3 330	3 387	3 391	3 537	3 474
Antall avlsgriser	3,1	3,0	3,5	3,7	3,9
Salgbare smågriser	56	49	70	76	76
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	3 446	3 243	3 324	3 617	4 545
Antall vinterfôra sauer (vfs)	17	14	17	17	18
Kg kjøtt pr vfs	26	26	29	29	28
Ull, kg omsatt pr vfs	5,6	4,7	4,8	5,6	5,1
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 021	1 990	1 954	1 978	1 969
Ektefelle	399	370	398	384	388
Barn under 17 år	21	17	19	19	16
Sum familie	2 441	2 377	2 371	2 381	2 373
Leid arbeid	581	578	598	622	598
Sum timer i jordbruket	3 023	2 955	2 969	3 004	2 971
Sum timer familie i skogbruket	61	59	48	50	63
Sum timer i tilleggsnæring	53	69	76	71	80
Familiens arbeid på nyanlegg	19	25	18	31	54
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 093	1 200	1 172	1 183	1 220
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,84	1,85	1,76	1,66	1,71
Havre, kr pr kg	1,66	1,69	1,72	1,62	1,68
Kumelk, kr pr l	3,50	3,44	3,45	3,52	3,54
Kukjøtt, kr pr kg	25,33	25,85	27,87	28,78	28,57
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,60	31,29	33,55	34,65	34,74
Smågris for salg, kr pr stk.	794	796	709	717	676
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	21,64	21,01	20,51	20,28	19,98
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	29,82	30,18	28,85	28,46	31,00
Ull, kr pr kg	34,66	34,22	32,56	32,02	32,57

Tabell 1b. Nettoinvesteringer

År	2002	2003	2004	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	3 843	3 058	4 918	3 153	870
Driftsbygninger	-7 235	9 842	9 508	52 600	39 315
Maskiner og redskap	-4 606	5 208	-2 517	9 474	16 001
Melkekvote (ku og geit)	6 329	4 399	4 698	21 148	17 929
Sum nettoinvesteringer	-1 668	22 507	16 607	86 376	74 116

1) Inkl. nyttet namnaving

Alle driftsformer - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 1c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Korn	43 057	53 414	58 210	51 216	53 175
Andre planteprodukter	12 235	8 777	8 080	7 645	10 030
Planteprodukter i alt	55 293	62 191	66 290	58 861	63 205
Storfe, melk	213 311	218 005	221 116	242 374	245 401
Storfe, livdyr	9 447	8 864	9 566	14 579	16 574
Kuslakt	31 664	34 779	39 477	44 539	41 436
Annet storfeslakt	67 991	66 756	63 723	78 539	75 618
Smågriser	8 397	5 730	15 404	20 670	6 117
Slaktegriser	75 660	67 630	67 064	74 229	93 412
Avlsgriser	9 458	7 509	9 850	8 615	10 174
Sauer, livdyr og slakt	14 231	12 640	16 714	17 110	22 056
Ull	2 833	2 096	2 666	2 507	3 017
Andre inntekter, husdyrholdet	444	3 298	294	255	14 155
Husdyrprodukt i alt	433 435	427 306	445 874	503 416	527 961
Kulturlandskapstilskudd				53 225	51 175
Arealtilskudd, grovfôr	56 035	57 854	58 372	23 577	23 415
Arealtilskudd, korn	27 510	29 872	32 008	18 017	20 003
Arealtilskudd, annet	522	295	268	40	58
Produksjonstillegg, husdyr	66 665	67 315	69 145	65 891	66 174
Bunnfradrag	-5 541	-6 000	-6 040	-5 574	-5 071
Driftstillegg melk ku	39 955	38 776	40 437	37 637	35 424
Distriktstilskudd storfe	22 209	24 971	23 774	26 082	25 566
Grunntilskudd storfe	10 776	3 999			
Distriktstilskudd sau	2 178	1 816	2 612	2 763	2 686
Grunntilskudd sau	1 728	1 368	1 838	1 815	1 867
Regionale miljøtilskudd					3 234
Refunderte avløserutgifter	49 632	38 454	39 868	42 892	44 086
Andre tilskudd	11 282	18 114	14 848	15 008	20 600
Tilskudd i alt	282 952	276 834	277 129	281 373	289 215
Leieinntekter, traktor og redskap	6 759	9 439	8 297	9 954	7 816
Andre inntekter	970	1 122	1 843	5 630	1 846
Produksjonsinntekter i alt	779 408	776 893	799 434	859 234	890 043

Tabell 1d. Kostnader pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kraftfôr	141 471	130 112	137 875	146 790	164 758
Andre førkostnader inkl. beiteleie	8 249	9 985	9 071	10 048	10 887
Såvarer	7 596	8 389	8 295	7 764	10 051
Handelsgjødsel og kalk	27 804	25 653	26 839	27 964	30 120
Plantevernmidler	3 555	3 732	3 567	2 888	3 690
Konserveringsmidler	6 379	6 509	6 356	5 877	5 941
Andre forbruksartikler m.v.	31 047	34 452	38 326	40 616	43 764
Kjøp av dyr	15 733	16 131	19 086	17 293	28 137
Sum variable kostnader	241 834	234 961	249 416	259 240	297 347
Leid arbeid	58 328	60 110	62 337	67 431	61 769
Drivstoff	11 662	11 702	13 402	16 688	19 247
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 213	3 146	3 783	3 387	3 850
Vedl.h. driftsbygninger	20 942	24 321	25 606	30 168	26 326
Vedl.h. traktor og maskiner	32 835	37 023	38 057	38 371	37 778
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 384	1 387	1 267	1 191	1 145
Avskr. driftsbygninger	31 195	30 873	33 340	37 631	41 387
Avskr. traktor og maskiner	33 444	33 575	34 872	36 470	38 086
Maskinleie	14 028	14 309	18 034	23 018	29 438
Andre faste kostnader	65 431	72 152	77 978	82 221	90 082
Sum faste kostnader	275 464	288 598	308 675	336 577	349 108
Kostnader i alt	517 298	523 559	558 091	595 817	646 456
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,06	0,97	0,98	1,05	1,17
Netto mekaniseringskostnader pr daa	401	387	397	406	446

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Alle driftsformer - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 1e. Resultatregning

År	2002	2003	2004	2005	2006
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	262 110	253 334	241 343	263 417	243 587
- Renter av jordbruksaktiva	81 133	58 553	51 382	42 861	62 281
Familiens arbeidsfortjeneste	180 977	194 781	189 961	220 556	181 307
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	128 805	142 199	138 346	159 661	131 464
Lønnsevne	239 305	254 891	252 297	287 987	243 075
Lønnsevne pr. time	79,17	86,25	84,98	95,88	81,83
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	177 127	180 370	175 942	189 292	172 088
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	165 013	167 037	160 791	174 269	156 118
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	262 110	253 334	241 343	263 417	243 587
Driftsoverskudd, skogbruk	12 104	15 293	10 241	11 931	14 882
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	19 231	29 170	30 939	26 177	30 643
Driftsoverskudd, andre næringer	11 511	7 862	24 434	19 591	24 127
Lønnsinntekt	174 452	196 013	200 107	199 682	215 824
Pensjoner og sykepenger	25 348	26 171	24 954	29 309	30 400
Gevinst/utbytte verdipapir	221	6 143	4 482	9 856	7 595
Familiens arbeid på nyanlegg	2 451	3 321	2 495	4 375	7 639
Renteinntekter	17 109	12 208	6 094	6 046	6 524
- Renteutgifter	48 790	40 241	31 822	34 569	44 290
- Kårutgifter	6 215	5 915	6 739	7 496	7 880
Nettoinntekt	469 531	503 361	506 528	528 317	529 051
Privatforbruk ekskl. skatt	315 592	330 622	343 300	366 397	384 882
Betalte skatter	122 171	134 859	142 161	136 976	148 624

Tabell 1f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	298 283	309 450	316 811	354 514	317 177
Andre krav	72 726	74 017	89 406	105 385	108 752
Omløpsmidler, jordbruk	161 518	154 929	162 184	169 203	176 980
Omløpsmidler, skogbruk	501	761	610	1 544	1 944
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	808	1 291	3 444	2 488	2 409
Omløpsmidler, andre næringer	64 904	79 434	74 652	91 326	129 150
Omløpsmidler i alt	598 739	619 881	647 107	724 461	736 411
Anleggsmidler, jordbruk	998 251	1 027 943	1 129 214	1 305 410	1 422 058
Anleggsmidler, skogbruk	57 723	67 764	72 384	75 232	93 390
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	20 824	24 863	53 351	61 387	75 032
Anleggsmidler, andre næringer	10 137	10 290	22 428	6 879	17 536
Privat hovedbygninger	350 287	379 896	396 659	422 801	433 298
Privat, annet	96 848	118 173	133 385	146 057	179 734
Anleggsmidler i alt	1 534 070	1 628 930	1 807 420	2 017 766	2 221 048
Eiendeler i alt	2 132 809	2 248 811	2 454 528	2 742 227	2 957 458
Eiendeler i jordbruket	1 159 769	1 182 872	1 291 398	1 474 613	1 599 038
Kortsiktig gjeld	177 595	184 393	222 182	229 846	248 354
Langsiktig gjeld	623 453	632 125	727 949	876 682	1 023 488
Gjeld i alt	801 047	816 519	950 131	1 106 528	1 271 842
Endring i året, kroner	-25 911	30 298	43 466	116 812	125 610
Egenkapital	1 331 762	1 432 292	1 504 397	1 635 699	1 685 617
Egenkapitalprosent	62	64	61	60	57
Endring i året (sparing)	77 721	60 566	47 817	68 317	44 684
Arbeidskapital	421 145	435 488	424 925	494 615	488 057
Endring i året	51 192	19 160	14 184	58 568	44 797
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 2a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall bruk	99	92	94	93	84
Brukers alder	48	48	46	46	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	19,7	20,7	26,8	32,3	26,1
Grovfôr, daa	217,5	219,7	227,0	236,5	256,5
Annet areal, daa	0,7	1,0	0,8	0,5	1,1
Jordbruksareal, daa	238,0	241,4	254,6	269,2	283,7
- herav leid areal, daa	62,4	67,8	77,0	82,1	93,4
Korn, FEm pr daa	412	409	431	386	439
Grovfôr, FEm pr daa	403	437	425	403	392
Jordbruksareal, FEm pr daa	403	415	417	398	395
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	16,2	16,3	16,2	17,3	18,5
Kumelk, liter omsatt	91 383	94 894	96 128	102 875	109 632
Melkekvote	91 091	93 859	95 503	103 283	111 003
Produsert melk pr årsku, kg	6 383	6 572	6 720	6 766	6 688
Storfekjøtt, kg omsatt	4 266	4 533	4 564	4 796	4 682
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 308	2 290	2 245	2 280	2 327
Ektefelle	473	467	460	427	433
Barn under 17 år	20	18	20	15	18
Sum familie	2 801	2 775	2 726	2 723	2 778
Leid arbeid	693	698	704	735	729
Sum timer i jordbruket	3 494	3 473	3 430	3 458	3 507
Sum timer familie i skogbruket	72	63	49	55	66
Sum timer i tilleggsnæring	54	77	87	75	77
Familiens arbeid på nyanlegg	21	33	15	31	60
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	831	920	916	970	922
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,78	1,72	1,67	1,57	1,58
Havre, kr pr kg	1,60	1,50	1,41	1,32	1,53
Kumelk, kr pr l	3,50	3,44	3,45	3,52	3,54
Kukjøtt, kr pr kg	25,26	25,78	27,85	28,91	28,71
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,50	31,08	33,46	34,48	34,36

Tabell 2b. Nettoinvesteringer

År	2002	2003	2004	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	2 740	5 665	7 682	4 497	-806
Driftsbygninger	-6 075	15 937	-7 771	40 556	57 369
Maskiner og redskap	5 987	11 371	-862	9 571	28 764
Melkekvote (ku og geit)	8 678	7 285	6 837	33 309	29 751
Sum nettoinvesteringer	11 330	40 258	5 886	87 933	115 077

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 2c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Korn	12 658	13 282	18 264	18 397	17 148
Andre planteprodukter	10 894	9 291	6 966	6 422	10 423
Planteprodukter i alt	23 552	22 573	25 230	24 819	27 570
Storfe, melk	320 177	326 138	331 653	362 009	388 496
Storfe, livdyr	12 971	11 843	12 619	17 051	17 610
Kuslakt	43 714	47 414	53 617	59 546	59 466
Annet storfeslakt	88 350	84 696	82 695	107 291	96 128
Andre inntekter, husdyrholdet	791	3 015	677	927	1 120
Husdyrprodukt i alt	466 003	473 106	481 261	546 824	562 820
Kulturlandskapstilskudd				51 272	49 608
Arealtilskudd, grovfôr	69 279	72 790	71 652	28 830	29 966
Arealtilskudd, korn	8 706	7 817	10 359	6 412	6 565
Arealtilskudd, annet	162	122	112	19	35
Produksjonstillegg, husdyr	78 181	78 519	79 385	76 135	76 735
Bunnfradrag	-5 394	-5 935	-6 064	-5 618	-5 119
Driftstillegg melk ku	60 258	57 397	59 553	54 203	53 687
Distriktstilskudd storfe	32 531	37 003	35 691	39 183	39 974
Grunntilskudd storfe	14 014	5 574			
Distriktstilskudd sau	29	64	71	79	68
Grunntilskudd sau	29	71	67	62	64
Regionale miljøtilskudd					3 354
Refunderte avløserutgifter	58 127	47 375	48 405	49 924	54 907
Andre tilskudd	8 065	11 409	6 622	7 754	13 010
Tilskudd i alt	323 988	312 207	305 854	308 254	322 853
Leieinntekter, traktor og redskap	6 749	10 631	8 825	10 804	9 494
Andre inntekter	377	323	63	1 748	930
Produksjonsinntekter i alt	820 670	818 839	821 233	892 449	923 667

Tabell 2d. Kostnader pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kraftfôr	130 895	124 544	127 006	136 736	150 018
Andre førkostnader inkl. beiteleie	10 505	13 166	11 139	12 213	14 030
Såvarer	5 526	6 817	6 927	6 512	7 841
Handelsgjødsel og kalk	28 928	26 351	26 863	29 412	31 184
Plantevernmidler	1 636	1 952	1 619	1 949	2 039
Konserveringsmidler	8 679	8 783	8 784	8 192	8 864
Andre forbruksartikler m.v.	34 137	40 911	41 963	44 459	49 023
Kjøp av dyr	10 679	10 752	11 785	9 385	14 363
Sum variable kostnader	230 984	233 277	236 087	248 857	277 361
Leid arbeid	70 462	74 439	74 017	82 388	78 178
Drivstoff	12 063	11 761	13 848	17 043	19 901
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 029	3 465	3 956	2 820	4 060
Vedl.h. driftsbygninger	24 476	28 167	29 072	36 152	31 222
Vedl.h. traktor og maskiner	34 552	39 233	38 149	40 090	38 967
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 335	1 344	1 091	1 056	1 086
Avskr. driftsbygninger	32 701	33 250	33 386	36 874	41 442
Avskr. traktor og maskiner	32 690	33 263	35 348	37 769	39 586
Maskinleie	15 169	14 942	17 299	23 874	28 383
Andre faste kostnader	67 099	74 855	79 788	83 460	92 233
Sum faste kostnader	296 575	314 718	325 952	361 526	375 058
Kostnader i alt	527 559	547 994	562 039	610 383	652 419
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,05	0,99	1,00	1,09	1,16
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,10	1,05	1,10	1,13	1,18
Netto mekaniseringskostnader pr daa	424	411	416	433	457

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 2e. Resultatregning

År	2002	2003	2004	2005	2006
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	293 111	270 845	259 194	282 065	271 248
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	81 623	60 091	51 406	43 237	63 353
Familiens arbeidsfortjeneste	211 488	210 754	207 788	238 829	207 896
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	131 126	131 720	131 431	151 901	129 302
Lønnsevne	281 949	285 193	281 805	321 216	286 073
Lønnsevne pr. time	80,70	82,12	82,16	92,90	81,57
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	176 238	170 447	168 359	183 438	170 161
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	163 231	154 003	151 152	166 261	152 553
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	293 111	270 845	259 194	282 065	271 248
Driftsoverskudd, skogbruk	13 040	10 764	11 389	12 150	16 889
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	16 703	26 418	24 805	24 939	28 650
Driftsoverskudd, andre næringer	8 440	8 659	33 662	24 163	28 415
Lønnsinntekt	125 413	136 169	143 714	151 754	140 269
Pensjoner og sykepenger	18 803	26 487	23 855	28 457	34 288
Gevinst/utbytte verdipapir	1 404	1 631	3 791	3 126	2 646
Familiens arbeid på nyanlegg	2 683	4 422	2 092	4 328	8 362
Renteinntekter	16 682	12 812	7 080	6 389	6 443
- Renteutgifter	47 121	39 467	30 279	30 542	38 503
- Kårutgifter	5 508	5 073	6 416	6 634	6 954
Nettoinntekt	443 651	453 665	472 886	500 194	491 752
Privatforbruk ekskl. skatt	287 353	299 199	320 501	335 697	359 638
Betalte skatter	110 436	122 043	123 848	127 002	137 029

Tabell 2f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	284 975	300 176	313 659	365 324	282 617
Andre krav	79 306	82 915	88 491	110 376	115 086
Omløpsmidler, jordbruk	157 424	148 270	154 822	161 756	169 402
Omløpsmidler, skogbruk	671	936	909	2 229	2 804
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	505	1 261	4 192	1 937	1 248
Omløpsmidler, andre næringer	44 674	59 886	77 084	67 715	96 887
Omløpsmidler i alt	567 555	593 444	639 156	709 339	668 044
Anleggsmidler, jordbruk	1 018 758	1 073 514	1 131 402	1 328 059	1 477 086
Anleggsmidler, skogbruk	57 888	68 072	72 383	73 572	87 298
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	23 145	28 255	34 637	37 144	48 175
Anleggsmidler, andre næringer	11 084	11 678	13 042	3 297	18 522
Privat hovedbygninger	339 096	363 127	378 427	415 474	436 589
Privat, annet	77 952	98 097	103 386	109 315	128 195
Anleggsmidler i alt	1 527 924	1 642 742	1 733 277	1 966 862	2 195 864
Eiendeler i alt	2 095 479	2 236 186	2 372 432	2 676 201	2 863 908
Eiendeler i jordbruket	1 176 183	1 221 784	1 286 224	1 489 815	1 646 488
Kortsiktig gjeld	197 494	199 483	236 584	240 494	253 956
Langsiktig gjeld	586 815	596 645	648 356	753 218	887 301
Gjeld i alt	784 309	796 127	884 940	993 712	1 141 257
Endring i året, kroner	-14 098	31 708	28 882	76 616	131 536
Egenkapital	1 311 170	1 440 059	1 487 492	1 682 488	1 722 651
Egenkapitalprosent	63	64	63	63	60
Endring i året (sparing)	92 353	59 757	53 071	88 766	51 405
Arbeidskapital	370 061	393 961	402 571	468 845	414 088
Endring i året	64 899	12 766	25 013	34 929	22 775
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, høg- og låggruppe

Tabell 3a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	Låggruppe	Høggruppe
Antall bruk	28	28
Brukers alder	45	47
Arealfordeling og avling		
Korn, daa	35,3	25,3
Grovfôr, daa	281,3	252,2
Annet areal, daa	2,4	0,2
Jordbruksareal, daa	319,0	277,7
- herav leid	111,2	79,0
Korn, FEm pr daa	468	424
Grovfôr, FEm pr daa	428	373
Jordbruksareal, FEm pr daa	430	376
Husdyrproduksjon		
Antall årskyr	21,5	17,1
Kumelk, liter omsatt	127 305	103 826
Melkekvote	128 833	105 510
Produsert melk pr årsku, kg	6 636	6 853
Storfekjøtt, kg omsatt	5 324	4 633
Arbeidsforbruk, timer		
Bruker	2 356	2 282
Ektefelle	458	534
Barn under 17 år	7	18
Sum familie	2 820	2 834
Leid arbeid	900	627
Sum timer i jordbruket	3 720	3 461
Sum timer familie i skogbruket	65	74
Sum timer i tilleggsnæring	82	59
Familiens arbeid på nyanlegg	21	68
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	980	787
Oppnådde priser		
Bygg, kr pr kg	1,57	1,60
Havre, kr pr kg	-	1,49
Kumelk, kr pr l	3,49	3,60
Kukjøtt, kr pr kg	28,55	29,07
Annet storfekjøtt, kr pr kg	34,07	34,78

Tabell 3b. Nettoinvesteringer

År	Låggruppe	Høggruppe
Jord, grøfter og vannanlegg	-726	-702
Driftsbygninger	43 430	63 611
Maskiner og redskap	7 530	43 989
Melkekvote (ku og geit)	29 170	35 261
Sum nettoinvesteringer	79 405	142 158

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, høg- og låggruppe

Tabell 3c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	Låggruppe	Høggruppe
Korn	26 665	16 013
Andre planteprodukter	8 697	12 331
Planteprodukter i alt	35 362	28 344
Storfe, melk	444 044	374 021
Storfe, livdyr	18 242	16 972
Kuslakt	69 025	59 749
Annet storfeslakt	112 166	93 650
Andre inntekter, husdyrholdet	3 375	-99
Husdyrprodukt i alt	646 852	544 294
Kulturlandskapstilskudd	55 264	49 554
Arealtilskudd, grovfôr	30 687	28 711
Arealtilskudd, korn	9 015	6 165
Arealtilskudd, annet	11	23
Produksjonstillegg, husdyr	85 407	74 818
Bunnfradrag	-5 000	-5 357
Driftstillegg melk ku	52 800	55 461
Distriktstilskudd storfe	40 696	40 472
Grunntilskudd storfe		
Distriktstilskudd sau	193	
Grunntilskudd sau	182	
Regionale miljøtilskudd	1 868	7 629
Refunderte avløserutgifter	57 236	50 297
Andre tilskudd	12 668	15 624
Tilskudd i alt	341 025	323 396
Leieinntekter, traktor og redskap	11 343	7 794
Andre inntekter	1 204	739
Produksjonsinntekter i alt	1 035 786	904 566

Tabell 3d. Kostnader pr bruk

År	Låggruppe	Høggruppe
Krafftôr	181 723	135 615
Andre førkostnader inkl. beiteleie	17 927	13 527
Såvarer	10 720	7 118
Handelsgjødsel og kalk	41 235	25 915
Plantevernmidler	3 281	1 654
Konserveringsmidler	12 225	7 573
Andre forbruksartikler m.v.	56 996	44 750
Kjøp av dyr	19 423	5 598
Sum variable kostnader	343 531	241 749
Leid arbeid	103 069	61 119
Drivstoff	21 411	20 655
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 573	3 978
Vedl.h. driftsbygninger	40 002	26 642
Vedl.h. traktor og maskiner	47 188	35 962
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	716	1 552
Avskr. driftsbygninger	46 843	40 114
Avskr. traktor og maskiner	43 363	43 213
Maskinleie	53 290	12 931
Andre faste kostnader	107 207	83 293
Sum faste kostnader	468 663	329 457
Kostnader i alt	812 194	571 205
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1	1
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1	1
Netto mekaniseringskostnader pr daa	525	430

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, høg- og låggruppe

Tabell 3e. Resultatregning

År	Låggruppe	Høggruppe
Resultatregning i jordbruket		
Driftsoverskudd	223 592	333 361
- Renter av jordbruksaktiva	73 943	62 445
Familiens arbeidsfortjeneste	149 649	270 916
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	92 565	163 238
Lønnsevne	252 718	332 035
Lønnsevne pr. time	68	96
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	144 785	199 023
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	116 824	188 116
Regnskapssammendrag		
Driftsoverskudd, jordbruk	223 592	333 361
Driftsoverskudd, skogbruk	15 987	24 092
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	34 329	21 777
Driftsoverskudd, andre næringer	42 318	7 172
Lønnsinntekt	154 482	140 185
Pensjoner og sykepenger	42 353	26 368
Gevinst/utbytte verdipapir	1 875	4 936
Familiens arbeid på nyanlegg	2 900	9 490
Renteinntekter	5 813	8 587
- Renteutgifter	52 549	29 769
- Kårutgifter	6 878	8 533
Nettoinntekt	464 221	537 664
Privatforbruk ekskl. skatt	407 824	329 915
Betalte skatter	126 939	140 712

Tabell 3f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	Låggruppe	Høggruppe
Kontanter og bankinnskudd	259 008	286 950
Andre krav	112 202	143 657
Omløpsmidler, jordbruk	209 803	154 758
Omløpsmidler, skogbruk	1 241	5 266
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 165	27
Omløpsmidler, andre næringer	68 791	143 795
Omløpsmidler i alt	652 210	734 453
Anleggsmidler, jordbruk	1 689 704	1 477 855
Anleggsmidler, skogbruk	103 329	106 045
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	58 221	33 253
Anleggsmidler, andre næringer	46 553	1 550
Privat hovedbygninger	549 165	439 996
Privat, annet	135 645	127 090
Anleggsmidler i alt	2 582 617	2 185 789
Eiendeler i alt	3 234 827	2 920 242
Eiendeler i jordbruket	1 899 507	1 632 613
Kortsiktig gjeld	321 942	229 851
Langsiktig gjeld	1 236 769	683 064
Gjeld i alt	1 558 711	912 915
Endring i året, kroner	175 907	96 188
Egenkapital	1 676 115	2 007 327
Egenkapitalprosent	52	69
Endring i året (sparing)	-33 692	91 521
Arbeidskapital	330 268	504 602
Endring i året	-47 695	24 349
1) Kalkulasjonsrente	4,0 %	4,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, under 15 årskyr

Tabell 4a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall bruk	38	32	37	33	20
Brukers alder	48	47	47	48	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	10,0	12,8	23,0	24,7	22,5
Grovfôr, daa	178,2	179,8	184,2	186,7	189,8
Annet areal, daa	1,1	1,1	0,7	0,8	0,9
Jordbruksareal, daa	189,3	193,7	207,9	212,2	213,1
- herav leid areal, daa	47,7	50,6	53,7	58,4	58,5
Korn, FEm pr daa	417	446	430	373	453
Grovfôr, FEm pr daa	388	418	415	389	391
Jordbruksareal, FEm pr daa	388	399	408	381	396
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	12,5	12,6	12,7	13,0	12,9
Kumelk, liter omsatt	71 393	74 200	75 852	76 953	71 916
Melkekvote	70 985	73 593	76 263	77 604	73 675
Produsert melk pr årsku, kg	6 459	6 649	6 778	6 745	6 305
Storfekjøtt, kg omsatt	2 995	3 097	3 200	3 433	2 797
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 217	2 216	2 243	2 212	2 185
Ektefelle	387	423	364	365	376
Barn under 17 år	27	14	20	33	34
Sum familie	2 631	2 653	2 627	2 610	2 595
Leid arbeid	599	588	630	603	624
Sum timer i jordbruket	3 230	3 241	3 257	3 213	3 219
Sum timer familie i skogbruket	73	85	60	79	98
Sum timer i tilleggsnæring	45	41	36	32	96
Familiens arbeid på nyanlegg	11	26	6	22	30
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	809	980	988	1 167	1 089
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,83	1,73	1,70	1,59	1,56
Havre, kr pr kg	1,59		1,40	1,56	1,47
Kumelk, kr pr l	3,49	3,45	3,46	3,52	3,53
Kukjøtt, kr pr kg	25,30	25,92	27,46	28,59	28,63
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,29	30,77	33,57	34,37	34,38

Tabell 4b. Nettoinvesteringer

År	2002	2003	2004	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	643	2 583	2 171	-2 166	-947
Driftsbygninger	-6 523	8 624	-2 959	6 464	-14 064
Maskiner og redskap	12 713	-429	25 835	5 094	31 296
Melkekvote (ku og geit)	6 987	5 598	9 096	28 115	25 679
Sum nettoinvesteringer	13 819	16 375	34 143	37 508	41 962

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, under 15 årskyr

Tabell 4c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Korn	6 854	9 026	16 417	13 791	12 671
Andre planteprodukter	7 638	7 944	4 587	6 685	9 387
Planteprodukter i alt	14 492	16 969	21 004	20 476	22 058
Storfe, melk	249 108	255 831	262 492	270 618	253 915
Storfe, livdyr	11 308	10 117	14 396	13 769	14 169
Kuslakt	33 763	33 126	39 893	46 682	37 656
Annet storfeslakt	55 423	55 810	56 875	69 056	49 405
Andre inntekter, husdyrholdet	203	1 424	1 721	2 567	- 138
Husdyrprodukt i alt	349 804	356 308	375 377	402 692	355 006
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾				41 145	38 440
Arealtilskudd, grovfôr	60 609	63 409	62 268	25 910	24 659
Arealtilskudd, korn	4 335	4 863	8 521	5 457	5 464
Arealtilskudd, annet	156	178	136	38	53
Produksjonstillegg, husdyr	63 474	64 206	64 754	62 173	57 982
Bunnfradrag	-5 211	-5 813	-6 000	-5 500	-5 000
Driftstillegg melk ku	58 263	54 391	59 000	52 800	52 800
Distriktstilskudd storfe	27 174	31 091	27 445	30 233	24 216
Grunntilskudd storfe	10 011	3 845			
Distriktstilskudd sau	8	4	180	223	
Grunntilskudd sau	8	4	171	175	
Regionale miljøtilskudd					1 827
Refunderte avløserutgifter	51 242	40 870	45 765	45 415	53 893
Andre tilskudd	7 195	12 887	4 966	4 859	9 641
Tilskudd i alt	277 263	269 935	267 204	262 928	263 975
Leieinntekter, traktor og redskap	5 592	5 495	4 815	6 028	9 874
Andre inntekter	215	717	-1 575	825	250
Produksjonsinntekter i alt	647 365	649 424	666 825	692 949	651 162

Tabell 4d. Kostnader pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kraftfôr	94 081	91 812	96 158	95 624	91 831
Andre førkostnader inkl. beiteleie	6 487	7 695	7 506	7 452	8 196
Såvarer	3 883	4 730	5 650	5 134	5 645
Handelsgjødsel og kalk	21 574	19 985	23 004	23 531	19 010
Plantevernmidler	1 036	1 326	1 397	1 494	1 661
Konserveringsmidler	7 132	7 625	7 442	6 825	5 225
Andre forbruksartikler m.v.	27 701	31 932	34 699	32 786	36 834
Kjøp av dyr	5 111	3 694	9 456	6 200	6 160
Sum variable kostnader	167 006	168 797	185 312	179 044	174 561
Leid arbeid	57 996	54 641	60 364	65 339	64 351
Drivstoff	9 342	9 454	11 611	13 440	14 910
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 572	2 846	3 901	2 020	2 621
Vedl.h. driftsbygninger	20 546	23 783	25 226	29 866	27 078
Vedl.h. traktor og maskiner	28 127	33 443	29 548	30 173	29 909
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 470	1 387	1 106	1 297	934
Avskr. driftsbygninger	24 824	26 145	25 380	28 158	26 287
Avskr. traktor og maskiner	23 315	23 155	25 738	28 209	27 984
Maskinleie	11 117	9 377	10 519	10 853	8 354
Andre faste kostnader	56 547	60 848	67 673	69 603	75 778
Sum faste kostnader	237 856	245 080	261 067	278 956	278 206
Kostnader i alt	404 862	413 877	446 378	458 000	452 767
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,03	1,00	0,95	1,03	0,95
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,06	1,04	1,06	1,08	1,11
Netto mekaniseringskostnader pr daa	400	400	388	392	376

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, under 15 årskyr

Tabell 4e. Resultatregning

År	2002	2003	2004	2005	2006
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	242 503	235 547	220 447	234 949	198 396
- Renter av jordbruksaktiva	62 260	46 791	41 153	33 200	41 917
Familiens arbeidsfortjeneste	180 243	188 756	179 294	201 749	156 479
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	118 495	122 579	116 393	134 080	102 890
Lønnsevne	238 239	243 397	239 658	267 088	220 830
Lønnsevne pr. time	73,76	75,11	73,59	83,12	68,60
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	161 468	156 508	149 585	162 634	141 190
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	147 694	143 031	132 228	144 809	119 668
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	242 503	235 547	220 447	234 949	198 396
Driftsoverskudd, skogbruk	4 387	11 168	7 570	13 706	27 185
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	12 371	12 049	14 416	13 516	20 666
Driftsoverskudd, andre næringer	4 826	2 396	4 389	10 581	13 102
Lønnsinntekt	134 915	144 795	166 163	183 899	175 867
Pensjoner og sykepenger	30 337	29 491	26 097	25 469	30 411
Gevinst/utbytte verdipapir	545	598	5 061	4 312	3 083
Familiens arbeid på nyanlegg	1 370	3 519	797	3 074	4 119
Renteinntekter	21 825	17 974	10 758	7 003	4 291
- Renteutgifter	30 722	25 915	25 914	26 901	23 848
- Kårutgifter	4 719	5 342	6 118	6 020	6 558
Nettoinntekt	417 637	426 278	423 669	463 589	446 713
Privatforbruk ekskl. skatt	270 911	295 358	305 988	330 270	323 224
Betalte skatter	104 824	110 098	114 724	110 389	114 050

Tabell 4f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	374 945	398 334	373 340	455 704	172 892
Andre krav	61 742	45 164	58 964	67 024	57 804
Omløpsmidler, jordbruk	111 928	107 817	120 893	120 816	116 408
Omløpsmidler, skogbruk	428	721	582	4 225	2 024
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 316	2 188	2 727	2 235	888
Omløpsmidler, andre næringer	57 816	38 907	74 986	57 940	68 627
Omløpsmidler i alt	608 175	593 131	631 492	707 942	418 642
Anleggsmidler, jordbruk	787 216	836 678	926 217	1 006 559	954 433
Anleggsmidler, skogbruk	53 170	79 594	64 922	67 451	99 573
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	7 332	8 639	8 677	10 130	19 348
Anleggsmidler, andre næringer	1 668	1 825	1 443	1 467	2 170
Privat hovedbygninger	281 393	313 681	293 894	318 140	332 289
Privat, annet	63 277	92 722	89 426	109 662	117 668
Anleggsmidler i alt	1 194 056	1 333 138	1 384 578	1 513 409	1 525 480
Eiendeler i alt	1 802 230	1 926 269	2 016 070	2 221 351	1 944 122
Eiendeler i jordbruket	899 144	944 495	1 047 110	1 127 375	1 070 841
Kortsiktig gjeld	152 584	136 961	196 545	187 653	150 233
Langsiktig gjeld	370 089	361 973	549 360	614 951	517 443
Gjeld i alt	522 673	498 933	745 905	802 604	667 676
Endring i året, kroner	-3 708	-21 411	76 092	53 579	-24 789
Egenkapital	1 279 557	1 427 336	1 270 165	1 418 747	1 276 446
Egenkapitalprosent	71	74	63	64	66
Endring i året (sparing)	75 037	49 575	23 529	117 190	27 123
Arbeidskapital	455 591	456 170	434 947	520 289	268 409
Endring i året	93 047	-3 160	19 423	94 271	-5 162
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, 15 - 19,9 årskyr

Tabell 5a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall bruk	46	47	44	43	42
Brukers alder	47	48	45	45	46
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	22,8	21,4	26,5	30,1	20,5
Grovfôr, daa	239,0	235,9	239,5	240,3	249,4
Annet areal, daa	0,3	0,9	0,9	0,3	1,6
Jordbruksareal, daa	262,2	258,2	266,9	270,7	271,4
- herav leid areal, daa	69,8	76,5	88,3	87,3	92,9
Korn, FEm pr daa	397	372	410	367	429
Grovfôr, FEm pr daa	399	439	436	399	369
Jordbruksareal, FEm pr daa	399	417	422	394	371
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	17,0	17,1	17,3	17,4	17,1
Kumelk, liter omsatt	94 658	98 985	101 774	101 528	100 036
Melkekvote	94 242	97 120	99 994	102 811	100 454
Produsert melk pr årsku, kg	6 324	6 549	6 680	6 662	6 642
Storfejøtt, kg omsatt	4 926	4 935	5 233	5 144	4 923
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 394	2 332	2 302	2 320	2 343
Ektefelle	554	438	481	433	441
Barn under 17 år	19	26	25	7	19
Sum familie	2 966	2 795	2 808	2 760	2 803
Leid arbeid	678	709	681	710	668
Sum timer i jordbruket	3 644	3 504	3 489	3 470	3 471
Sum timer familie i skogbruket	67	57	47	37	59
Sum timer i tilleggsnæring	59	95	131	95	82
Familiens arbeid på nyanlegg	24	19	9	38	46
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	823	860	847	782	811
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,77	1,72	1,65	1,54	1,63
Havre, kr pr kg	1,60	1,49	1,40	1,30	1,55
Kumelk, kr pr l	3,50	3,43	3,44	3,54	3,54
Kukjøtt, kr pr kg	25,17	25,72	28,04	28,91	28,66
Annet storfejøtt, kr pr kg	30,63	31,05	33,34	34,49	34,18

Tabell 5b. Nettoinvesteringer

År	2002	2003	2004	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	3 098	9 236	9 148	9 870	-380
Driftsbygninger	-8 116	13 347	-31 184	12 457	7 731
Maskiner og redskap	-396	13 926	-18 423	12 435	37 112
Melkekvote (ku og geit)	8 915	8 427	4 463	28 479	22 264
Sum nettoinvesteringer	3 501	44 936	-35 996	63 241	66 728

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, 15 - 19,9 årskyr

Tabell 5c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Korn	12 950	11 906	16 055	15 598	14 058
Andre planteprodukter	11 529	9 585	5 609	5 866	9 573
Planteprodukter i alt	24 480	21 491	21 665	21 464	23 631
Storfe, melk	331 369	339 268	350 102	358 967	353 982
Storfe, livdyr	14 332	12 046	9 737	15 573	17 332
Kuslakt	45 238	53 123	57 210	61 222	56 498
Annet storfeslakt	108 806	90 505	101 006	118 920	98 426
Andre inntekter, husdyrholdet	1 535	3 070		35	2 220
Husdyrprodukt i alt	501 280	498 012	518 055	554 717	528 457
Kulturlandskapstilskudd				52 014	48 725
Arealtilskudd, grovfôr	74 150	76 663	75 766	29 259	30 683
Arealtilskudd, korn	9 686	7 821	10 036	6 021	5 347
Arealtilskudd, annet	103	89	94	6	38
Produksjonstillegg, husdyr	83 974	82 051	84 751	77 952	76 991
Bunnfradrag	-5 348	-6 000	-6 000	-5 500	-5 000
Driftstillegg melk ku	61 500	59 000	59 000	52 800	52 800
Distriktstilskudd storfe	35 436	36 586	37 506	38 063	38 589
Grunntilskudd storfe	16 247	6 261			
Distriktstilskudd sau	57	121			136
Grunntilskudd sau	56	136			129
Regionale miljøtilskudd					5 039
Refunderte avløserutgifter	62 018	51 696	49 508	50 807	55 632
Andre tilskudd	7 126	10 122	7 835	7 570	11 487
Tilskudd i alt	345 005	324 547	318 497	308 991	320 596
Leieinntekter, traktor og redskap	7 169	14 305	12 265	12 937	9 312
Andre inntekter	635	1 288	1 459	1 207	1 098
Produksjonsinntekter i alt	878 568	859 643	871 941	899 316	883 094

Tabell 5d. Kostnader pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kraftfôr	141 787	130 605	136 737	137 770	136 619
Andre førkostnader inkl. beiteleie	10 231	14 519	11 069	12 602	14 896
Såvarer	5 476	7 300	7 365	5 961	6 871
Handelsgjødsel og kalk	31 742	27 494	27 247	28 270	28 930
Plantevernmidler	1 503	1 774	1 523	1 801	1 557
Konserveringsmidler	8 358	8 967	7 619	7 893	8 220
Andre forbruksartikler m.v.	34 692	42 365	44 816	45 584	45 741
Kjøp av dyr	13 873	15 862	14 043	12 810	13 210
Sum variable kostnader	247 662	248 886	250 419	252 691	256 044
Leid arbeid	73 005	81 363	71 866	78 117	70 002
Drivstoff	13 349	11 638	14 740	16 248	18 523
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 406	3 588	3 447	2 904	4 617
Vedl.h. driftsbygninger	25 678	29 033	28 195	36 105	27 616
Vedl.h. traktor og maskiner	35 567	40 359	42 232	40 476	38 384
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 209	1 305	989	742	947
Avskr. driftsbygninger	35 868	35 098	36 075	36 773	35 998
Avskr. traktor og maskiner	35 472	35 108	39 072	41 156	40 920
Maskinleie	17 036	17 925	21 407	25 539	23 852
Andre faste kostnader	68 934	78 317	83 307	82 358	89 334
Sum faste kostnader	312 522	333 734	341 329	360 417	350 192
Kostnader i alt	560 185	582 620	591 748	613 108	606 236
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,04	0,95	1,03	1,12	1,24
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,15	1,03	1,14	1,18	1,25
Netto mekaniseringskostnader pr daa	414	396	436	441	461

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, 15 - 19,9 årskyr

Tabell 5e. Resultatregning

År	2002	2003	2004	2005	2006
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	318 384	277 023	280 193	286 208	276 857
- Renter av jordbruksaktiva	88 198	62 934	54 375	42 410	56 683
Familiens arbeidsfortjeneste	230 186	214 089	225 818	243 797	220 174
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	136 252	133 674	139 321	153 703	137 330
Lønnsevne	303 191	295 452	297 684	321 914	290 176
Lønnsevne pr. time	83,21	84,31	85,31	92,78	83,60
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	180 271	173 342	174 579	183 101	171 669
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	167 517	154 779	159 363	167 842	157 790
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	318 384	277 023	280 193	286 208	276 857
Driftsoverskudd, skogbruk	18 969	11 891	16 173	8 778	17 030
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	13 424	26 217	30 935	32 004	31 984
Driftsoverskudd, andre næringer	9 574	9 118	16 508	14 777	13 197
Lønnsinntekt	113 442	124 277	128 279	126 745	123 234
Pensjoner og sykepenger	13 931	26 641	24 451	30 118	37 423
Gevinst/utbytte verdipapir	2 186	2 637	4 399	3 113	2 852
Familiens arbeid på nyanlegg	3 058	2 591	1 227	5 359	6 607
Renteinntekter	13 909	9 713	4 692	5 964	7 542
- Renteutgifter	53 842	45 278	32 658	29 543	37 590
- Kårutgifter	5 865	4 810	6 324	6 149	6 689
Nettoinntekt	447 169	440 020	467 875	477 374	472 447
Privatforbruk ekskl. skatt	283 913	294 433	313 488	326 021	354 026
Betalte skatter	111 802	122 904	125 020	128 261	150 425

Tabell 5f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	232 410	227 435	278 032	305 992	295 524
Andre krav	86 621	99 836	97 494	117 614	123 602
Omløpsmidler, jordbruk	178 047	154 922	165 311	160 284	154 988
Omløpsmidler, skogbruk	940	667	1 226	789	4 226
Omløpsmidler, tilleggsnæringer		979	6 662	969	777
Omløpsmidler, andre næringer	41 562	81 515	82 185	80 222	119 323
Omløpsmidler i alt	539 580	565 354	630 909	665 869	698 439
Anleggsmidler, jordbruk	1 089 349	1 125 058	1 173 576	1 289 251	1 293 950
Anleggsmidler, skogbruk	62 543	62 473	86 267	72 894	89 059
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	39 834	29 741	55 474	64 413	73 108
Anleggsmidler, andre næringer	3 545	7 254	4 118	4 651	35 000
Privat hovedbygninger	339 626	341 554	390 865	399 018	392 791
Privat, annet	81 891	86 665	102 528	88 649	118 004
Anleggsmidler i alt	1 616 788	1 652 745	1 812 828	1 918 876	2 001 912
Eiendeler i alt	2 156 368	2 218 099	2 443 738	2 584 745	2 700 351
Eiendeler i jordbruket	1 267 396	1 279 980	1 338 887	1 449 535	1 448 938
Kortsiktig gjeld	209 774	230 969	230 938	229 491	257 869
Langsiktig gjeld	654 674	680 925	675 382	699 838	794 189
Gjeld i alt	864 448	911 894	906 320	929 329	1 052 057
Endring i året, kroner	-41 114	64 194	-17 475	69 195	102 355
Egenkapital	1 291 920	1 306 205	1 537 418	1 655 416	1 648 294
Egenkapitalprosent	60	59	63	64	61
Endring i året (sparing)	101 017	43 795	63 523	50 535	43 348
Arbeidskapital	329 806	334 385	399 971	436 378	440 571
Endring i året	61 812	2 094	61 688	14 599	7 806
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, fra 20 årskyr

Tabell 6a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall bruk	15	13	13	17	22
Brukers alder	46	46	46	43	44
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	34,7	37,4	38,8	52,6	40,2
Grovfôr, daa	251,4	259,7	306,6	323,5	330,8
Annet areal, daa	0,9	0,9	0,4	0,3	0,2
Jordbruksareal, daa	287,0	298,0	345,8	376,4	371,2
- herav leid areal, daa	76,7	78,8	105,2	115,0	126,3
Korn, FEm pr daa	438	455	479	426	442
Grovfôr, FEm pr daa	441	464	414	425	428
Jordbruksareal, FEm pr daa	440	436	417	423	429
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	23,1	22,4	22,7	25,3	26,0
Kumelk, liter omsatt	131 981	131 042	134 730	156 604	162 241
Melkekvote	132 366	131 954	135 061	154 322	165 076
Produsert melk pr årsku, kg	6 410	6 530	6 730	6 969	6 919
Storfekjøtt, kg omsatt	5 464	6 615	6 178	6 560	5 938
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 278	2 319	2 062	2 312	2 426
Ektefelle	445	679	663	535	471
Barn under 17 år	3	3	6		0
Sum familie	2 726	3 001	2 731	2 846	2 897
Leid arbeid	977	930	991	1 056	941
Sum timer i jordbruket	3 703	3 931	3 721	3 903	3 838
Sum timer familie i skogbruket	87	31	23	55	50
Sum timer i tilleggsnæring	63	99	83	108	49
Familiens arbeid på nyanlegg	37	99	62	29	113
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	909	985	944	1 063	984
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,77	1,71	1,67	1,58	1,53
Havre, kr pr kg		1,66	1,61		
Kumelk, kr pr l	3,53	3,45	3,46	3,49	3,55
Kukjøtt, kr pr kg	25,42	25,77	27,90	29,23	28,86
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,41	31,49	33,67	34,57	34,64

Tabell 6b. Nettoinvesteringer

År	2002	2003	2004	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	6 955	339	18 405	3 839	-1 492
Driftsbygninger	1 322	43 304	57 781	177 808	217 071
Maskiner og redskap	8 518	31 183	-17 408	11 019	10 525
Melkekvote (ku og geit)	12 236	7 306	8 444	55 610	47 747
Sum nettoinvesteringer	29 032	82 133	67 222	248 275	273 850

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, fra 20 årskyr

Tabell 6c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Korn	26 464	28 735	30 994	34 418	27 116
Andre planteprodukter	17 197	11 544	18 328	7 319	12 986
Planteprodukter i alt	43 661	40 279	49 322	41 737	40 102
Storfe, melk	465 900	451 735	466 053	547 113	576 735
Storfe, livdyr	13 009	15 358	17 311	27 163	21 268
Kuslakt	64 251	61 945	80 515	80 276	84 960
Annet storfeslakt	109 032	134 794	94 211	152 096	134 215
Andre inntekter, husdyrholdet		6 733			164
Husdyrprodukt i alt	652 192	670 566	658 091	806 647	817 342
Kulturlandskapstilskudd				69 055	61 446
Arealtilskudd, grovfôr	76 308	81 880	84 437	33 414	33 421
Arealtilskudd, korn	16 774	15 077	16 684	9 253	9 892
Arealtilskudd, annet	359	107	107	15	11
Produksjonstillegg, husdyr	97 678	100 982	102 869	98 640	93 296
Bunnfradrag	-6 000	-6 000	-6 462	-6 147	-5 455
Driftstillegg melk ku	61 500	59 000	63 000	60 476	56 186
Distriktstilskudd storfe	37 196	53 061	53 014	59 387	56 942
Grunntilskudd storfe	17 305	7 347			
Distriktstilskudd sau					
Grunntilskudd sau					
Regionale miljøtilskudd					1 526
Refunderte avløserutgifter	63 635	47 765	52 186	56 440	54 444
Andre tilskudd	13 148	12 427	7 232	13 840	18 979
Tilskudd i alt	377 904	371 645	373 068	394 373	380 689
Leieinntekter, traktor og redskap	8 394	9 987	8 592	14 679	9 498
Andre inntekter		-4 137		4 906	1 227
Produksjonsinntekter i alt	1 082 152	1 088 340	1 089 072	1 262 342	1 248 858

Tabell 6d. Kostnader pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kraftfôr	190 754	183 204	181 870	213 925	228 497
Andre førkostnader inkl. beiteleie	21 521	21 743	21 713	20 474	17 680
Såvarer	9 844	10 211	9 079	10 581	11 687
Handelsgjødsel og kalk	38 927	37 888	36 550	43 714	46 553
Plantevernmidler	3 561	4 136	2 576	3 204	3 302
Konserveringsmidler	13 580	10 968	16 544	11 602	13 402
Andre forbruksartikler m.v.	48 737	57 758	52 986	64 274	66 369
Kjøp av dyr	14 989	9 653	10 774	6 908	24 023
Sum variable kostnader	341 913	335 562	332 092	374 682	411 513
Leid arbeid	94 242	98 136	120 157	126 284	106 356
Drivstoff	15 009	17 886	17 196	26 049	27 068
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	8 566	4 546	5 833	4 164	4 306
Vedl.h. driftsbygninger	30 750	35 825	42 985	48 472	41 874
Vedl.h. traktor og maskiner	47 719	49 413	48 811	58 366	48 315
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 379	1 381	1 395	1 384	1 492
Avskr. driftsbygninger	42 943	44 056	47 068	54 051	65 611
Avskr. traktor og maskiner	47 911	51 470	50 093	47 758	47 585
Maskinleie	19 705	17 855	22 688	44 939	55 241
Andre faste kostnader	88 201	96 813	102 358	113 144	112 726
Sum faste kostnader	396 425	417 383	458 585	524 611	510 576
Kostnader i alt	738 337	752 944	790 677	899 293	922 089
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,12	1,09	0,99	1,09	1,15
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,07	1,08	1,06	1,11	1,13
Netto mekaniseringskostnader pr daa	494	476	413	462	495

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, fra 20 årskyr

Tabell 6e. Resultatregning

År	2002	2003	2004	2005	2006
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	343 814	335 395	298 395	363 049	326 769
- Renter av jordbruksaktiva	110 516	82 548	70 536	64 809	95 573
Familiens arbeidsfortjeneste	233 299	252 847	227 859	298 240	231 197
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	144 863	145 116	145 933	178 770	136 346
Lønnsevne	327 541	350 984	348 017	424 524	337 553
Lønnsevne pr. time	88,45	89,28	93,52	108,77	87,96
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	195 521	188 550	195 478	217 581	189 692
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	185 144	174 254	175 568	200 190	169 964
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	343 814	335 395	298 395	363 049	326 769
Driftsoverskudd, skogbruk	16 779	5 698	6 067	17 657	7 259
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	37 731	62 511	33 625	29 243	29 542
Driftsoverskudd, andre næringer	14 117	22 417	175 034	74 271	71 389
Lønnsinntekt	138 054	157 927	132 062	152 611	140 429
Pensjoner og sykepenger	4 526	18 536	15 458	30 054	31 828
Gevinst/utbytte verdipapir	1 183	534	- 1 882	859	1 855
Familiens arbeid på nyanlegg	4 861	13 264	8 702	4 153	15 570
Renteinntekter	12 159	11 311	4 693	6 269	6 302
- Renteutgifter	68 052	51 819	34 650	40 138	53 567
- Kårutgifter	6 411	5 363	7 576	9 054	7 823
Nettoinntekt	498 761	570 412	629 929	628 975	569 552
Privatforbruk ekskl. skatt	339 555	325 883	385 545	370 706	403 454
Betalte skatter	120 465	148 333	145 849	156 067	132 346

Tabell 6f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	218 249	321 542	264 378	339 957	357 725
Andre krav	101 366	114 663	142 056	176 226	150 903
Omløpsmidler, jordbruk	209 441	223 796	215 887	244 955	245 098
Omløpsmidler, skogbruk	460	2 442	765	1 999	801
Omløpsmidler, tilleggsnæringer				3 809	2 474
Omløpsmidler, andre næringer	20 925	33 328	65 792	55 057	79 744
Omløpsmidler i alt	550 441	695 771	688 878	822 002	836 746
Anleggsmidler, jordbruk	1 388 852	1 470 143	1 572 646	2 050 309	2 301 848
Anleggsmidler, skogbruk	55 569	59 956	46 625	87 169	72 775
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	12 026	71 167	38 001	20 610	26 782
Anleggsmidler, andre næringer	58 058	51 923	76 255	3 425	1 931
Privat hovedbygninger	483 654	562 831	576 925	646 043	615 021
Privat, annet	103 052	152 658	146 023	160 916	157 220
Anleggsmidler i alt	2 101 211	2 368 679	2 456 474	2 968 471	3 175 577
Eiendeler i alt	2 651 651	3 064 450	3 145 352	3 790 473	4 012 323
Eiendeler i jordbruket	1 598 293	1 693 939	1 788 533	2 295 263	2 546 946
Kortsiktig gjeld	273 608	239 548	369 653	370 900	340 779
Langsiktig gjeld	927 754	869 592	838 640	1 156 639	1 401 298
Gjeld i alt	1 201 362	1 109 141	1 208 293	1 527 539	1 742 077
Endring i året, kroner	42 432	45 017	51 410	140 104	329 358
Egenkapital	1 450 289	1 955 309	1 937 059	2 262 935	2 270 246
Egenkapitalprosent	55	64	62	60	57
Endring i året (sparing)	109 649	142 531	101 778	130 293	88 860
Arbeidskapital	276 832	456 223	319 225	451 102	495 967
Endring i året	3 060	90 548	-83 209	-28 844	76 749
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Kystbygder, alle bruk

Tabell 7a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall bruk	22	23	24	24	20
Brukers alder	44	44	45	44	45
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	26,4	21,0	18,6	22,4	13,5
Grovfôr, daa	200,9	219,3	231,7	242,8	260,0
Annet areal, daa	1,7	1,3	1,2	0,6	0,6
Jordbruksareal, daa	229,0	241,6	251,4	265,7	274,0
- herav leid areal, daa	63,7	84,0	89,5	89,2	99,7
Korn, FEm pr daa	440	464	465	340	366
Grovfôr, FEm pr daa	433	499	452	388	372
Jordbruksareal, FEm pr daa	433	467	448	382	372
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	16,0	16,8	16,8	17,3	18,8
Kumelk, liter omsatt	89 647	96 215	99 957	102 810	111 535
Melkekvote	88 740	94 065	100 077	105 250	113 905
Produsert melk pr årsku, kg	6 342	6 550	6 756	6 740	6 658
Storfekjøtt, kg omsatt	4 528	4 969	5 064	5 166	4 433
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 410	2 394	2 330	2 425	2 334
Ektefelle	353	432	461	391	402
Barn under 17 år	24	41	44	37	33
Sum familie	2 788	2 868	2 835	2 852	2 769
Leid arbeid	785	650	723	683	672
Sum timer i jordbruket	3 573	3 518	3 558	3 535	3 441
Sum timer familie i skogbruket	35	37	30	31	54
Sum timer i tilleggsnæring	96	171	137	86	72
Familiens arbeid på nyanlegg	10	35	21	24	131
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	984	1 077	1 004	960	1 135
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,72	1,70	1,64	1,45	1,47
Havre, kr pr kg	1,56	1,49	1,43	1,25	
Kumelk, kr pr l	3,49	3,41	3,45	3,51	3,55
Kukjøtt, kr pr kg	25,71	25,84	28,34	28,70	28,27
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,76	30,78	33,46	34,01	34,30

Tabell 7b. Nettoinvesteringer

År	2002	2003	2004	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	7 053	13 528	28 072	1 281	-2 067
Driftsbygninger	-7 269	37 209	5 989	36 430	171 383
Maskiner og redskap	2 307	11 209	3 598	-7 982	32 909
Melkekvote (ku og geit)	7 100	6 710	6 730	51 939	48 868
Sum nettoinvesteringer	9 190	68 656	44 389	81 668	251 093

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Kystbygder, alle bruk

Tabell 7c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Korn	18 597	16 516	14 153	9 963	5 573
Andre planteprodukter	6 712	14 690	7 094	6 561	9 579
Planteprodukter i alt	25 309	31 205	21 247	16 524	15 152
Storfe, melk	312 555	327 991	344 465	361 210	396 338
Storfe, livdyr	7 635	9 712	6 873	13 232	14 408
Kuslakt	41 689	51 200	53 898	63 237	57 116
Annet storfeslakt	102 746	96 144	103 017	111 756	94 030
Andre inntekter, husdyrholdet		1 858			
Husdyrprodukt i alt	464 624	486 906	508 254	549 436	561 891
Kulturlandskapstilskudd				49 780	47 984
Arealtilskudd, grovfôr	67 034	75 373	77 025	34 856	36 137
Arealtilskudd, korn	11 240	7 948	8 166	3 923	3 120
Arealtilskudd, annet	406	230	174	23	18
Produksjonstillegg, husdyr	80 884	81 588	85 075	77 663	76 233
Bunnfradrag	-4 364	-5 739	-6 250	-5 729	-5 500
Driftstillegg melk ku	58 705	57 717	61 167	56 425	56 525
Distriktstilskudd storfe	40 812	45 536	47 158	50 296	52 170
Grunntilskudd storfe	14 627	5 652			
Distriktstilskudd sau					
Grunntilskudd sau					
Regionale miljøtilskudd					1 478
Refunderte avløserutgifter	57 186	46 190	54 021	51 101	55 219
Andre tilskudd	11 146	17 872	8 959	12 551	7 570
Tilskudd i alt	337 675	332 368	335 494	330 889	330 953
Leieinntekter, traktor og redskap	11 785	26 315	16 738	18 993	15 693
Andre inntekter		3 231	800		
Produksjonsinntekter i alt	839 395	880 025	882 533	915 842	923 690

Tabell 7d. Kostnader pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kraftfôr	124 569	122 198	134 427	134 503	151 401
Andre førkostnader inkl. beiteleie	11 392	9 966	12 207	10 327	10 831
Såvarer	7 104	7 474	5 907	5 818	5 155
Handelsgjødsel og kalk	31 254	28 921	27 504	26 296	31 108
Plantevernmidler	2 837	2 577	1 414	1 398	1 414
Konserveringsmidler	7 312	7 906	6 665	7 260	8 405
Andre forbruksartikler m.v.	32 976	42 663	42 014	43 287	48 152
Kjøp av dyr	9 003	18 986	12 808	12 224	16 736
Sum variable kostnader	226 447	240 691	242 947	241 112	273 202
Leid arbeid	83 914	74 752	80 377	77 549	74 029
Drivstoff	11 959	11 127	12 599	14 009	18 696
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 139	3 563	4 859	1 872	3 202
Vedl.h. driftsbygninger	29 979	31 011	31 391	33 306	25 031
Vedl.h. traktor og maskiner	42 281	40 647	38 175	35 126	36 936
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 579	1 725	1 576	1 620	1 667
Avskr. driftsbygninger	31 725	33 159	34 189	36 247	43 789
Avskr. traktor og maskiner	33 673	34 766	36 860	38 543	43 177
Maskinleie	15 713	20 115	24 238	27 135	27 104
Andre faste kostnader	66 937	74 156	78 527	78 319	84 527
Sum faste kostnader	323 899	325 021	342 791	343 726	358 159
Kostnader i alt	550 346	565 712	585 738	584 838	631 360
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,10	0,83	0,94	1,04	1,22
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,22	0,97	1,06	1,02	1,11
Netto mekaniseringskostnader pr daa	476	386	421	396	453

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Driftsform melk - Trøndelag - Kystbygder, alle bruk

Tabell 7e. Resultatregning

År	2002	2003	2004	2005	2006
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	289 049	314 314	296 795	331 004	292 329
- Renter av jordbruksaktiva	89 394	64 188	53 810	44 567	67 980
Familiens arbeidsfortjeneste	199 654	250 125	242 985	286 437	224 349
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	124 128	153 959	149 758	177 299	141 731
Lønnsevne	283 568	324 877	323 362	363 986	298 378
Lønnsevne pr. time	79,37	92,34	90,89	102,98	86,71
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	176 939	190 894	185 993	202 833	182 717
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	160 854	178 055	171 510	192 525	168 526
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	289 049	314 314	296 795	331 004	292 329
Driftsoverskudd, skogbruk	826	1 303	- 656	- 2 025	1 671
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	22 411	34 858	23 800	20 842	15 390
Driftsoverskudd, andre næringer	11 086	11 365	28 627	18 147	31 250
Lønnsinntekt	140 498	154 904	147 736	146 928	174 286
Pensjoner og sykepenger	17 351	21 196	23 544	40 867	37 669
Gevinst/utbytte verdipapir	3 010	5 666	8 276	5 244	6 266
Familiens arbeid på nyanlegg	1 223	4 654	2 850	3 336	18 016
Renteinntekter	13 148	11 114	4 413	4 628	6 989
- Renteutgifter	47 758	42 753	31 772	32 032	40 193
- Kårutgifter	4 431	3 305	2 776	2 860	3 432
Nettoinntekt	446 413	513 315	500 836	534 079	540 241
Privatforbruk ekskl. skatt	322 099	301 642	314 807	320 673	348 350
Betalte skatter	108 627	119 104	149 981	118 825	144 842

Tabell 7f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	244 436	288 790	305 835	348 484	357 265
Andre krav	75 814	73 572	100 844	105 711	106 366
Omløpsmidler, jordbruk	170 914	170 819	177 708	168 185	170 677
Omløpsmidler, skogbruk	228	614	463	463	1 151
Omløpsmidler, tilleggsnæringer		2 000	2 331	4 422	3 353
Omløpsmidler, andre næringer	60 443	132 776	179 456	151 988	210 811
Omløpsmidler i alt	551 835	668 571	766 637	779 252	849 623
Anleggsmidler, jordbruk	1 115 246	1 153 608	1 188 046	1 360 644	1 658 801
Anleggsmidler, skogbruk	17 795	38 368	38 263	35 953	39 885
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	22 960	38 182	55 879	37 046	52 293
Anleggsmidler, andre næringer	40 976	38 488	9 774	2 600	2 820
Privat hovedbygninger	384 402	376 076	387 387	348 349	339 589
Privat, annet	111 915	130 212	129 194	132 414	131 779
Anleggsmidler i alt	1 693 294	1 774 934	1 808 544	1 917 005	2 225 167
Eiendeler i alt	2 245 130	2 443 505	2 575 180	2 696 258	3 074 790
Eiendeler i jordbruket	1 286 160	1 324 427	1 365 754	1 528 829	1 829 478
Kortsiktig gjeld	182 585	204 500	295 314	248 651	242 463
Langsiktig gjeld	669 777	662 585	646 562	733 379	1 022 553
Gjeld i alt	852 362	867 085	941 876	982 030	1 265 016
Endring i året, kroner	23 845	33 461	87 242	34 063	272 761
Egenkapital	1 392 768	1 576 420	1 633 304	1 714 227	1 809 773
Egenkapitalprosent	62	65	63	64	59
Endring i året (sparing)	70 568	131 156	43 419	166 746	76 482
Arbeidskapital	369 251	464 071	471 323	530 601	607 160
Endring i året	40 694	42 450	-10 299	110 375	122 338
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Indre bygder, alle bruk

Tabell 8a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall bruk	57	50	51	50	46
Brukers alder	50	50	48	47	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	23,2	25,4	38,1	46,5	38,7
Grovfôr, daa	219,9	217,6	222,0	233,8	259,9
Annet areal, daa	0,3	0,8	0,6	0,5	1,6
Jordbruksareal, daa	243,4	243,8	260,7	280,8	300,3
- herav leid areal, daa	62,2	64,7	79,4	89,4	103,1
Korn, FEm pr daa	403	399	426	406	460
Grovfôr, FEm pr daa	421	444	440	439	408
Jordbruksareal, FEm pr daa	419	421	428	429	412
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	16,6	16,4	16,2	17,9	19,3
Kumelk, liter omsatt	93 434	95 778	95 576	106 787	115 104
Melkekvote	93 270	95 187	94 764	106 300	116 240
Produsert melk pr årsku, kg	6 379	6 576	6 685	6 753	6 737
Storfejøtt, kg omsatt	4 292	4 445	4 420	4 774	5 060
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 290	2 291	2 223	2 231	2 380
Ektefelle	484	448	437	430	406
Barn under 17 år	18	10	14	5	8
Sum familie	2 792	2 749	2 674	2 667	2 794
Leid arbeid	610	662	685	753	737
Sum timer i jordbruket	3 403	3 411	3 360	3 420	3 531
Sum timer familie i skogbruket	81	70	55	62	73
Sum timer i tilleggsnæring	36	30	45	58	49
Familiens arbeid på nyanlegg	7	30	13	14	37
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	731	816	992	1 010	885
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,81	1,73	1,68	1,58	1,59
Havre, kr pr kg	1,63	1,52	1,37	1,52	1,53
Kumelk, kr pr l	3,52	3,45	3,47	3,53	3,55
Kukjøtt, kr pr kg	25,09	25,62	27,67	28,93	28,85
Annet storfejøtt, kr pr kg	30,41	31,41	33,17	34,14	34,23

Tabell 8b. Nettoinvesteringer

År	2002	2003	2004	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	1 701	-1 241	-874	7 934	-386
Driftsbygninger	-6 305	56	-12 170	57 264	38 890
Maskiner og redskap	15 276	6 691	-1 772	4 454	29 914
Melkekvote (ku og geit)	9 893	7 851	7 664	35 403	26 088
Sum nettoinvesteringer	20 564	13 358	-7 152	105 055	94 507

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Indre bygger, alle bruk

Tabell 8c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Korn	14 700	16 564	26 324	29 224	27 935
Andre planteprodukter	13 254	7 798	7 550	6 658	11 670
Planteprodukter i alt	27 954	24 362	33 874	35 881	39 604
Storfe, melk	329 119	330 520	331 437	376 479	409 187
Storfe, livdyr	15 732	13 213	13 947	20 146	19 677
Kuslakt	46 777	46 089	55 314	60 273	63 176
Annet storfeslakt	83 712	83 246	73 792	108 731	102 589
Andre inntekter, husdyrholdet	1 248	3 958	1 228	1 709	2 054
Husdyrprodukt i alt	476 588	477 027	475 717	567 338	596 683
Kulturlandskapstilskudd				53 952	52 315
Arealtilskudd, grovfôr	65 634	68 253	64 897	22 734	24 677
Arealtilskudd, korn	10 506	9 720	14 109	9 479	9 774
Arealtilskudd, annet	91	75	76	19	51
Produksjonstillegg, husdyr	79 658	79 797	78 335	77 746	79 527
Bunnfradrag	-5 789	-6 000	-6 000	-5 610	-5 000
Driftstillegg melk ku	60 421	57 820	59 000	53 670	52 800
Distriktstilskudd storfe	23 581	26 135	23 968	28 330	31 244
Grunntilskudd storfe	13 819	5 318			
Distriktstilskudd sau	46	114	131	147	117
Grunntilskudd sau	45	128	124	115	111
Regionale miljøtilskudd					2 528
Refunderte avløserutgifter	58 320	47 284	46 806	48 573	52 409
Andre tilskudd	6 812	8 190	5 635	5 149	13 314
Tilskudd i alt	313 143	296 833	287 080	294 305	313 867
Leieinntekter, traktor og redskap	5 193	4 705	5 124	7 728	6 341
Andre inntekter	492	-893	238	2 286	1 370
Produksjonsinntekter i alt	823 370	802 034	802 033	907 538	957 864

Tabell 8d. Kostnader pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kraftfôr	133 716	126 823	125 297	143 215	158 704
Andre førkostnader inkl. beiteleie	8 961	15 229	10 711	12 680	15 691
Såvarer	5 617	7 222	8 104	7 753	9 642
Handelsgjødsel og kalk	29 142	26 863	27 318	31 801	33 034
Plantevernmidler	1 285	1 809	1 772	2 690	2 683
Konserveringsmidler	9 332	9 188	9 131	8 096	8 901
Andre forbruksartikler m.v.	33 000	39 524	40 819	45 375	51 395
Kjøp av dyr	11 452	7 827	11 727	8 847	14 815
Sum variable kostnader	232 505	234 486	234 880	260 456	294 864
Leid arbeid	68 167	73 704	75 040	88 272	80 821
Drivstoff	12 144	11 496	13 096	17 449	19 708
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 134	3 625	3 740	3 051	5 063
Vedl.h. driftsbygninger	22 814	22 783	28 025	39 490	32 996
Vedl.h. traktor og maskiner	31 245	37 214	38 132	42 848	38 971
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 327	1 241	1 029	975	1 077
Avskr. driftsbygninger	32 671	32 425	32 563	37 657	43 675
Avskr. traktor og maskiner	32 467	32 955	35 999	39 713	42 160
Maskinleie	17 616	15 638	16 724	25 976	33 174
Andre faste kostnader	68 029	77 758	81 551	86 863	97 515
Sum faste kostnader	292 614	308 840	325 899	382 294	395 158
Kostnader i alt	525 119	543 325	560 779	642 750	690 022
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,99	1,00	0,98	1,05	1,13
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,07	1,07	1,14	1,19	1,22
Netto mekaniseringskostnader pr daa	412	421	419	453	467

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Driftsform melk - Trøndelag - Indre bygder, alle bruk

Tabell 8e. Resultatregning

År	2002	2003	2004	2005	2006
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	298 250	258 709	241 254	264 788	267 842
- Renter av jordbruksaktiva	78 644	58 159	50 775	44 563	66 314
Familiens arbeidsfortjeneste	219 606	200 550	190 479	220 225	201 528
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	139 519	127 480	123 130	143 508	125 464
Lønnsevne	287 773	274 254	265 519	308 497	282 349
Lønnsevne pr. time	84,57	80,41	79,03	90,20	79,96
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	181 560	166 157	161 560	178 469	167 103
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	169 426	148 405	141 661	158 069	148 779
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	298 250	258 709	241 254	264 788	267 842
Driftsoverskudd, skogbruk	12 604	11 847	12 159	13 623	15 971
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	14 063	17 465	18 433	19 310	27 604
Driftsoverskudd, andre næringer	7 224	6 145	44 792	28 051	28 420
Lønnsinntekt	114 796	123 355	155 049	165 712	138 376
Pensjoner og sykepenger	23 136	36 172	29 296	30 665	40 003
Gevinst/utbytte verdipapir	924	54	2 453	1 344	1 601
Familiens arbeid på nyanlegg	981	4 157	1 771	2 065	5 371
Renteinntekter	18 258	13 842	9 168	7 897	5 908
- Renteutgifter	49 694	39 884	31 953	32 277	41 635
- Kårutgifter	5 715	5 382	7 265	7 539	7 712
Nettoinntekt	434 828	426 479	475 157	493 637	481 748
Privatforbruk ekskl. skatt	270 475	298 791	328 772	348 924	360 317
Betalte skatter	107 368	121 854	118 205	139 113	135 963

Tabell 8f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	302 179	318 007	319 871	390 607	247 579
Andre krav	76 622	80 346	92 112	122 084	134 553
Omløpsmidler, jordbruk	159 273	141 490	146 094	163 718	175 830
Omløpsmidler, skogbruk	998	1 232	1 252	3 427	3 854
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	877	1 400	6 629	1 445	804
Omløpsmidler, andre næringer	38 479	34 287	45 207	43 602	68 179
Omløpsmidler i alt	578 428	576 760	611 165	724 882	630 800
Anleggsmidler, jordbruk	979 980	1 025 809	1 118 264	1 381 255	1 534 706
Anleggsmidler, skogbruk	67 877	77 816	78 216	81 693	102 358
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	25 533	28 866	26 094	30 387	39 787
Anleggsmidler, andre næringer	3 436	3 782	19 438	4 884	32 597
Privat hovedbygninger	294 255	309 597	343 745	414 257	455 538
Privat, annet	59 654	85 264	93 879	103 404	130 261
Anleggsmidler i alt	1 430 735	1 531 135	1 679 636	2 015 882	2 295 248
Eiendeler i alt	2 009 163	2 107 895	2 290 801	2 740 764	2 926 048
Eiendeler i jordbruket	1 139 253	1 167 299	1 264 358	1 544 973	1 710 536
Kortsiktig gjeld	215 826	203 908	226 291	256 769	282 025
Langsiktig gjeld	575 238	579 420	682 684	812 738	934 777
Gjeld i alt	791 064	783 328	908 975	1 069 507	1 216 801
Endring i året, kroner	-30 598	16 105	18 877	104 742	125 879
Egenkapital	1 218 099	1 324 567	1 381 826	1 671 256	1 709 246
Egenkapitalprosent	61	63	60	61	58
Endring i året (sparing)	105 383	27 625	59 393	52 760	57 393
Arbeidskapital	362 602	372 852	384 874	468 113	348 775
Endring i året	51 770	22 684	42 507	765	10 829
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Fjellbygder, alle bruk

Tabell 9a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall bruk	20	19	19	19	18
Brukers alder	44	45	43	44	44
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	2,6	7,9	6,7	7,4	7,9
Grovfôr, daa	229,0	226,0	234,6	235,6	243,8
Annet areal, daa	0,8	0,8	0,7	0,2	0,2
Jordbruksareal, daa	232,3	234,7	242,1	243,2	251,8
- herav leid areal, daa	61,4	56,6	54,7	53,9	61,7
Korn, FEm pr daa	311	313	378	242	311
Grovfôr, FEm pr daa	325	346	353	328	375
Jordbruksareal, FEm pr daa	325	336	343	324	372
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	15,3	15,6	15,6	15,6	16,1
Kumelk, liter omsatt	87 448	90 967	92 776	92 663	93 534
Melkekvote	87 467	90 116	91 710	92 856	94 395
Produsert melk pr årsku, kg	6 441	6 590	6 769	6 843	6 573
Storfekjøtt, kg omsatt	3 907	4 239	4 316	4 384	3 994
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 247	2 160	2 200	2 227	2 185
Ektefelle	575	558	520	466	537
Barn under 17 år	18	13	7	12	27
Sum familie	2 841	2 730	2 727	2 706	2 749
Leid arbeid	826	851	730	754	771
Sum timer i jordbruket	3 666	3 582	3 457	3 460	3 520
Sum timer familie i skogbruket	89	76	55	67	60
Sum timer i tilleggsnæring	60	85	136	104	153
Familiens arbeid på nyanlegg	72	36	15	84	38
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	945	1 001	601	879	781
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg		1,75	1,66	1,54	1,67
Havre, kr pr kg					
Kumelk, kr pr l	3,47	3,43	3,41	3,51	3,50
Kukjøtt, kr pr kg	25,37	26,15	27,73	29,10	28,80
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,43	30,63	34,21	36,31	34,87

Tabell 9b. Nettoinvesteringer

År	2002	2003	2004	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	959	14 320	4 891	-487	-481
Driftsbygninger	-4 104	31 979	-13 342	1 799	-22 091
Maskiner og redskap	-16 441	23 884	-4 053	45 211	21 219
Melkekvote (ku og geit)	6 952	6 489	4 753	4 266	17 871
Sum nettoinvesteringer	-12 635	76 672	-7 751	50 790	16 519

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Fjellbygder, alle bruk

Tabell 9c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Korn	305	733	1 820	559	2 443
Andre planteprodukter	8 770	6 683	5 237	5 626	8 173
Planteprodukter i alt	9 075	7 416	7 057	6 185	10 615
Storfe, melk	303 077	312 363	316 048	324 942	326 908
Storfe, livdyr	10 970	10 818	16 310	13 731	15 883
Kuslakt	37 215	46 318	48 708	52 968	52 598
Annet storfeslakt	85 734	74 652	80 925	97 860	81 947
Andre inntekter, husdyrholdet	357	1 933	57	40	- 24
Husdyrprodukt i alt	437 352	446 083	462 047	489 541	477 311
Kulturlandskapstilskudd				46 105	44 494
Arealtilskudd, grovfôr	82 139	81 602	82 998	37 261	36 626
Arealtilskudd, korn	790	2 653	3 064	1 482	2 191
Arealtilskudd, annet	98	117	132	13	11
Produksjonstillegg, husdyr	71 001	71 441	75 018	69 964	70 159
Bunnfradrag	-5 400	-6 000	-6 000	-5 500	-5 000
Driftstillegg melk ku	61 500	55 895	59 000	52 800	52 800
Distriktstilskudd storfe	48 930	55 271	52 673	53 706	48 732
Grunntilskudd storfe	13 893	6 155			
Distriktstilskudd sau	14	8			17
Grunntilskudd sau	15	7			18
Regionale miljøtilskudd					7 553
Refunderte avløserutgifter	58 612	49 048	45 604	51 990	60 945
Andre tilskudd	8 248	12 060	6 319	8 549	18 276
Tilskudd i alt	339 840	328 256	318 808	316 370	336 819
Leieinntekter, traktor og redskap	5 644	7 240	8 762	8 553	10 666
Andre inntekter	466		-1 337	2 540	840
Produksjonsinntekter i alt	792 377	788 995	795 337	823 189	836 251

Tabell 9d. Kostnader pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kraftfôr	129 813	121 386	122 221	122 504	126 287
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	13 929	11 611	10 936	13 369	13 340
Såvarer	3 533	4 957	5 055	4 124	6 221
Handelsgjødsel og kalk	25 760	21 892	24 834	27 060	26 539
Plantevernmidler	1 314	1 573	1 467	692	1 087
Konserveringsmidler	8 320	8 777	10 529	9 620	9 277
Andre forbruksartikler m.v.	38 652	42 440	44 972	43 532	43 928
Kjøp av dyr	10 317	8 483	10 649	7 218	10 573
Sum variable kostnader	231 638	221 120	230 661	228 118	237 253
Leid arbeid	62 204	75 993	63 236	73 013	76 033
Drivstoff	11 945	13 229	17 444	19 810	21 732
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 608	2 928	3 394	3 412	2 452
Vedl.h. driftsbygninger	23 160	38 891	28 951	30 963	33 570
Vedl.h. traktor og maskiner	35 476	42 833	38 161	39 102	41 214
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 089	1 153	644	559	466
Avskr. driftsbygninger	33 859	35 529	34 580	35 606	33 127
Avskr. traktor og maskiner	32 246	32 252	31 689	31 673	29 018
Maskinleie	7 595	6 848	10 076	14 222	17 562
Andre faste kostnader	64 625	68 059	76 649	80 996	87 295
Sum faste kostnader	277 807	317 714	304 825	329 356	342 468
Kostnader i alt	509 445	538 834	535 487	557 474	579 721
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,24	1,23	1,16	1,31	1,16
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,07	1,07	1,04	1,11	1,17
Netto mekaniseringskostnader pr daa	403	413	400	423	433

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Driftsform melk - Trøndelag - Fjellbygder, alle bruk

Tabell 9e. Resultatregning

År	2002	2003	2004	2005	2006
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	282 932	250 161	259 851	265 715	256 530
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	81 564	60 212	50 063	38 065	50 644
Familiens arbeidsfortjeneste	201 368	189 949	209 788	227 651	205 886
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	116 507	115 765	129 519	140 808	125 578
Lønnsevne	263 571	265 942	273 024	300 664	281 919
Lønnsevne pr. time	71,89	74,25	78,97	86,90	80,10
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	161 310	156 804	163 027	171 335	164 249
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	149 473	139 204	149 560	153 569	144 737
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	282 932	250 161	259 851	265 715	256 530
Driftsoverskudd, skogbruk	27 718	19 368	24 537	26 177	36 143
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	17 948	39 761	43 178	44 928	46 057
Driftsoverskudd, andre næringer	8 993	11 999	10 146	21 534	25 253
Lønnsinntekt	139 080	147 210	108 208	121 118	107 310
Pensjoner og sykepenger	8 052	7 405	9 646	6 969	15 925
Gevinst/utbytte verdipapir	1 004	896	1 717	5 143	1 296
Familiens arbeid på nyanlegg	9 141	4 839	1 996	11 534	5 278
Renteinntekter	16 080	12 157	4 843	4 644	7 203
- Renteutgifter	39 088	34 395	23 899	24 096	28 620
- Kårutgifter	6 103	6 402	8 735	9 019	8 933
Nettoinntekt	465 757	452 999	431 487	474 648	463 442
Privatforbruk ekskl. skatt	297 234	297 315	305 492	319 867	370 443
Betalte skatter	121 170	126 098	105 985	105 461	131 072

Tabell 9f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	280 535	267 035	306 865	320 062	289 215
Andre krav	90 796	100 987	63 167	85 461	75 026
Omløpsmidler, jordbruk	137 317	138 817	149 339	148 474	151 560
Omløpsmidler, skogbruk	225	549	549	1 309	1 958
Omløpsmidler, tilleggsnæringer				95	42
Omløpsmidler, andre næringer	44 985	39 017	33 338	24 722	43 668
Omløpsmidler i alt	553 859	546 405	553 259	580 123	561 468
Anleggsmidler, jordbruk	1 023 138	1 102 097	1 095 115	1 146 909	1 127 927
Anleggsmidler, skogbruk	73 525	78 390	99 823	99 720	101 491
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	16 542	14 629	30 737	55 050	65 034
Anleggsmidler, andre næringer					
Privat hovedbygninger	417 057	488 318	460 205	503 467	495 942
Privat, annet	92 746	92 990	96 306	95 693	118 931
Anleggsmidler i alt	1 623 008	1 776 424	1 782 186	1 900 839	1 909 326
Eiendeler i alt	2 176 866	2 322 829	2 335 445	2 480 963	2 470 794
Eiendeler i jordbruket	1 160 456	1 240 913	1 244 454	1 295 383	1 279 487
Kortsiktig gjeld	161 648	181 763	190 029	187 360	194 994
Langsiktig gjeld	528 551	562 150	558 479	621 647	615 697
Gjeld i alt	690 200	743 912	748 508	809 008	810 690
Endring i året, kroner	-8 809	70 649	-17 982	56 352	-10 926
Egenkapital	1 486 667	1 578 917	1 586 937	1 671 955	1 660 104
Egenkapitalprosent	68	68	68	67	67
Endring i året (sparing)	79 181	57 887	48 293	85 018	8 239
Arbeidskapital	392 210	364 643	363 230	392 763	366 474
Endring i året	128 945	-49 269	22 657	29 533	-57 321
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %

Driftsform melk/samdrift - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk**Tabell 10a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser**

År	2005	2006
Antall bruk	10	10
Arealfordeling og avling		
Korn, daa	72,2	78,5
Grovfôr, daa	428,6	439,5
Annet areal, daa		
Jordbruksareal, daa	500,8	518,0
- herav leid areal, daa	116,1	163,4
Korn, FEm pr daa	1)	275
Grovfôr, FEm pr daa	418	413
Jordbruksareal, FEm pr daa	397	405
Husdyrproduksjon		
Antall årskyr	31,5	32,6
Kumelk, liter omsatt	203 295	202 054
Melkekvote	203 872	203 934
Produsert melk pr årsku, kg	7 314	7 003
Storfekjøtt, kg omsatt	9 784	12 468
Arbeidsforbruk, timer		
Bruker	3 581	3 735
Ektefelle	345	387
Barn under 17 år	15	15
Sum familie	3 941	4 137
Leid arbeid	757	558
Sum timer i jordbruket	4 698	4 695
Sum timer familie i skogbruket	73	74
Sum timer i tilleggsnæring	58	153
Familiens arbeid på nyanlegg		115
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 567	1 917
Oppnådde priser		
Bygg, kr pr kg	1,66	1,69
Havre, kr pr kg		
Kumelk, kr pr l	3,54	3,53
Kukjøtt, kr pr kg	28,29	28,11
Annet storfekjøtt, kr pr kg	34,03	35,04

Tabell 10b. Nettoinvesteringer

År	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	19 686	-2 600
Driftsbygninger	-100 277	-63 066
Maskiner og redskap	-47 592	2 036
Melkekvote (ku og geit)	42 296	22 854
Sum nettoinvesteringer	-85 886	-40 775

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk/samdrift - Trøndelag - Alle bvader. alle bruk
Tabell 10c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2005	2006
Korn	31 883	48 901
Andre planteprodukter	11 190	16 768
Planteprodukter i alt	43 074	65 669
Storfe, melk	720 003	712 819
Storfe, livdyr	27 486	39 034
Kuslakt	102 787	110 034
Annet storfeslakt	261 155	284 850
Andre inntekter, husdyrholdet	1 089	107
Husdyrprodukt i alt	1 112 519	1 146 845
Kulturlandskapstilskudd	100 395	88 376
Arealtilskudd, grovfôr	52 647	45 872
Arealtilskudd, korn	17 248	16 518
Arealtilskudd, annet		
Produksjonstillegg, husdyr	126 988	120 734
Bunnfradrag	-11 550	-9 500
Driftstillegg melk ku	135 840	124 675
Distriktstilskudd storfe	78 454	81 146
Grunntilskudd storfe		
Distriktstilskudd sau		
Grunntilskudd sau		
Regionale miljøtilskudd		3 691
Refunderte avløserutgifter	64 645	84 902
Andre tilskudd	7 066	18 121
Tilskudd i alt	571 732	574 536
Leieinntekter, traktor og redskap	8 110	16 010
Andre inntekter	855	1 478
Produksjonsinntekter i alt	1 736 291	1 804 538

Tabell 10d. Kostnader pr bruk

År	2005	2006
Kraftfôr	281 553	310 358
Andre førkostnader inkl. beiteleie	20 531	26 977
Såvarer	9 509	21 088
Handelsgjødsel og kalk	56 308	65 993
Plantevernmidler	2 776	6 056
Konserveringsmidler	16 863	12 597
Andre forbruksartikler m.v.	85 450	82 458
Kjøp av dyr	20 777	53 514
Sum variable kostnader	493 767	579 040
Leid arbeid	94 792	71 730
Drivstoff	30 012	37 619
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	10 355	6 846
Vedl.h. driftsbygninger	53 256	48 506
Vedl.h. traktor og maskiner	65 904	70 858
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 398	1 962
Avskr. driftsbygninger	101 570	92 389
Avskr. traktor og maskiner	51 657	47 716
Maskinleie	39 049	50 939
Andre faste kostnader	156 528	171 987
Sum faste kostnader	605 520	600 553
Kostnader i alt	1 099 287	1 179 593
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,95	0,98
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	0,93	1,02
Netto mekaniseringskostnader pr daa	376	396

Driftsform melk/samdrift - Trøndelag - Alle bvader. alle bruk

Tabell 10e. Resultatregning

År	2005	2006
Resultatregning i jordbruket		
Driftsoverskudd	637 004	624 945
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	87 934	109 656
Familiens arbeidsfortjeneste	549 070	515 289
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	247 801	226 494
Lønnsevne	643 862	587 018
Lønnsevne pr. time	137,04	125,02
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	266 949	253 673
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	264 020	252 228
Regnskapssammendrag		
Driftsoverskudd, jordbruk	637 004	624 945
Driftsoverskudd, skogbruk	24 413	3 073
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	19 672	23 488
Driftsoverskudd, andre næringer	10 539	72 456
Lønnsinntekt	302 175	299 369
Pensjoner og sykepenger	60 692	34 049
Gevinst/utbytte verdipapir	178	1 510
Familiens arbeid på nyanlegg		16 521
Renteinntekter	3 808	9 004
- Renteutgifter	71 042	75 506
- Kårutgifter	12 234	10 216
Nettoinntekt	975 204	998 694
Privatforbruk ekskl. skatt	677 967	705 657
Betalte skatter	265 543	254 319

Tabell 10f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	351 764	522 179
Andre krav	192 911	114 618
Omløpsmidler, jordbruk	333 750	354 264
Omløpsmidler, skogbruk		2 820
Omløpsmidler, tilleggsnæringer		299 769
Omløpsmidler, andre næringer	302 115	
Omløpsmidler i alt	1 180 540	1 293 650
Anleggsmidler, jordbruk	2 575 545	2 365 167
Anleggsmidler, skogbruk	86 414	69 381
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	71 196	111 263
Anleggsmidler, andre næringer	2 250	2 000
Privat hovedbygninger	591 535	559 582
Privat, annet	187 837	175 078
Anleggsmidler i alt	3 514 778	3 282 470
Eiendeler i alt	4 695 318	4 576 121
Eiendeler i jordbruket	2 909 295	2 719 430
Kortsiktig gjeld	312 640	313 646
Langsiktig gjeld	1 961 157	1 764 050
Gjeld i alt	2 273 798	2 077 696
Endring i året, kroner	-72 164	-138 131
Egenkapital	2 421 520	2 498 425
Egenkapitalprosent	52	55
Endring i året (sparing)	73 863	94 415
Arbeidskapital	867 899	980 004
Endring i året	106 037	-4 345
¹⁾ Kalkulasjonsrente	3,0 %	4,0 %

Driftsform ammeku - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 11a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall bruk	9	10	10	10	12
Brukers alder	39	39	40	42	41
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	72,1	66,7	64,5	59,6	68,1
Grovfôr, daa	192,4	191,7	213,4	223,4	218,9
Annet areal, daa	10,6	9,5	0,1	0,1	0,1
Jordbruksareal, daa	275,1	267,9	278,0	283,0	287,1
- herav leid areal, daa	41,2	47,2	51,6	41,7	61,9
Korn, FEm pr daa	342	398	432	413	315
Grovfôr, FEm pr daa	370	435	394	428	345
Jordbruksareal, FEm pr daa	348	398	400	422	338
Husdyrproduksjon					
Antall kalvinger	17,1	17,7	19,0	22,1	19,2
Kumelk, liter omsatt					
Melkekvote					
Produsert melk pr årsku, kg					
Storfekjøtt, kg omsatt	4 552	3 896	4 313	4 057	5 063
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 223	1 067	1 109	1 147	1 168
Ektefelle	228	146	146	104	176
Barn under 17 år	13	27	8	32	4
Sum familie	1 464	1 240	1 263	1 283	1 348
Leid arbeid	303	257	256	301	218
Sum timer i jordbruket	1 767	1 497	1 519	1 584	1 566
Sum timer familie i skogbruket	46	51	74	71	89
Sum timer i tilleggsnæring	97	64	74	86	118
Familiens arbeid på nyanlegg	7	38			
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 785	1 910	1 824	1 711	2 004
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,90	1,89	1,77	1,67	1,62
Havre, kr pr kg					
Kumelk, kr pr l					
Kukjøtt, kr pr kg	25,86	25,93	27,55	27,41	27,94
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,58	32,67	33,83	36,73	37,19

Tabell 11b. Nettoinvesteringer

År	2002	2003	2004	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	3 001		6 015	-317	20 497
Driftsbygninger	-2 954	11 825	-6 182	-14 761	-8 318
Maskiner og redskap	-44 698	-38 195	-15 002	1 281	-11 028
Melkekvote (ku og geit)					
Sum nettoinvesteringer	-44 651	-26 370	-15 169	-13 797	1 151

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform ammeku - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 11c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Korn	43 685	45 377	47 353	37 719	34 479
Andre planteprodukter	8 332	7 359	6 186	5 945	1 153
Planteprodukter i alt	52 017	52 735	53 539	43 664	35 632
Storfe, melk					
Storfe, livdyr	19 191	15 538	17 894	43 772	54 622
Kuslakt	39 158	39 548	59 626	62 682	37 825
Annet storfeslakt	79 939	111 256	92 338	71 930	131 819
Andre inntekter, husdyrholdet	204	1 954	774		23
Husdyrprodukt i alt	138 492	168 297	170 632	178 383	224 289
Kulturlandskapstilskudd				51 176	47 208
Arealtilskudd, grovfôr	53 656	57 090	58 425	20 879	20 249
Arealtilskudd, korn	26 246	26 720	25 215	13 552	12 760
Arealtilskudd, annet			28	10	13
Produksjonstillegg, husdyr	70 172	78 080	77 262	76 814	74 289
Bunnfradrag	-4 667	-6 000	-6 000	-5 500	-5 000
Driftstillegg melk ku		10 600	14 305	21 263	20 213
Distriktstilskudd storfe	10 435	10 603	10 282	10 466	11 234
Grunntilskudd storfe	13 579	2 959			
Distriktstilskudd sau					
Grunntilskudd sau					
Regionale miljøtilskudd					2 580
Refunderte avløserutgifter	15 747	16 711	16 677	36 544	17 867
Andre tilskudd	4 649	6 355	10 455	8 712	7 691
Tilskudd i alt	189 817	203 118	206 649	233 916	209 103
Leieinntekter, traktor og redskap	6 427	7 181	8 723	11 144	8 575
Andre inntekter		25			
Produksjonsinntekter i alt	386 753	431 355	439 543	467 107	477 598

Tabell 11d. Kostnader pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kraftfôr	34 426	32 596	27 905	27 877	31 743
Andre førkostnader inkl. beiteleie	4 414	8 074	6 854	8 789	15 837
Såvarer	6 465	8 948	11 061	9 163	7 893
Handelsgjødsel og kalk	27 074	23 425	30 442	27 681	31 858
Plantevernmidler	5 688	3 292	3 723	3 041	2 227
Konserveringsmidler	6 640	4 818	5 099	5 034	4 382
Andre forbruksartikler m.v.	17 897	13 709	21 764	20 252	24 898
Kjøp av dyr	13 989	14 388	16 672	9 461	43 389
Sum variable kostnader	116 594	109 250	123 521	111 298	162 228
Leid arbeid	18 561	17 973	22 931	35 039	20 538
Drivstoff	13 052	11 346	12 897	15 987	16 440
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	7 590	2 623	5 409	2 880	2 648
Vedl.h. driftsbygninger	17 452	14 218	18 540	17 812	15 240
Vedl.h. traktor og maskiner	19 348	28 035	32 254	45 903	39 604
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.			317	317	389
Avskr. driftsbygninger	17 588	17 496	17 554	18 106	23 534
Avskr. traktor og maskiner	41 736	40 170	37 022	38 206	38 341
Maskinleie	16 822	22 101	21 076	17 576	40 832
Andre faste kostnader	48 953	57 492	55 527	55 568	68 219
Sum faste kostnader	201 103	211 453	223 526	247 393	265 784
Kostnader i alt	317 696	320 703	347 047	358 691	428 011
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,11	1,02	0,94	0,95	1,42
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk					
Netto mekaniseringskostnader pr daa	386	406	377	401	481

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Driftsform ammeku - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 11e. Resultatregning

År	2002	2003	2004	2005	2006
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	69 057	110 652	92 495	108 416	49 586
- Renter av jordbruksaktiva	84 373	58 961	47 179	35 493	53 737
Familiens arbeidsfortjeneste	- 15 316	51 691	45 316	72 923	- 4 151
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	- 17 349	70 099	61 077	96 926	- 5 334
Lønnsevne	3 244	69 664	68 247	107 963	16 387
Lønnsevne pr. time	1,84	46,55	44,94	68,16	10,47
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	55 488	121 972	111 926	142 250	46 330
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	39 165	109 800	93 260	115 753	24 133
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	69 057	110 652	92 495	108 416	49 586
Driftsoverskudd, skogbruk	15 290	6 299	9 921	6 514	18 101
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	13 347	15 408	16 290	17 887	33 014
Driftsoverskudd, andre næringer	18 268	361	12 900	5 114	12 867
Lønnsinntekt	318 802	308 947	315 057	281 112	408 754
Pensjoner og sykepenger	1 126	1 224	4 673	13 141	106
Gevinst/utbytte verdipapir	5 629	66	2 019	22 552	26 125
Familiens arbeid på nyanlegg	995	5 061			
Renteinntekter	18 119	11 639	4 954	5 021	7 702
- Renteutgifter	47 460	40 470	30 309	28 837	50 583
- Kårutgifter	17 153	14 357	13 430	14 187	14 723
Nettoinntekt	396 020	404 830	414 570	416 733	490 950
Privatforbruk ekskl. skatt	288 082	355 434	287 682	363 196	357 311
Betalte skatter	127 644	122 084	123 516	109 331	155 508

Tabell 11f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	322 447	285 321	316 895	478 021	446 123
Andre krav	34 485	19 619	34 053	47 542	89 796
Omløpsmidler, jordbruk	155 025	152 636	153 321	149 253	145 310
Omløpsmidler, skogbruk	251	1 215	15	125	1 467
Omløpsmidler, tilleggsnæringer			1 000	1 000	3 671
Omløpsmidler, andre næringer	51 414	46 405	52 276	94 417	234 924
Omløpsmidler i alt	563 621	505 196	557 560	770 357	921 290
Anleggsmidler, jordbruk	1 032 218	1 022 377	1 030 614	1 022 170	1 201 913
Anleggsmidler, skogbruk	51 570	52 013	52 775	66 706	123 466
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	58 411	48 890	49 640	54 359	119 699
Anleggsmidler, andre næringer	25 000	21 680	58 560	53 307	54 407
Privat hovedbygninger	445 588	414 995	403 587	353 215	389 618
Privat, annet	90 494	81 628	126 744	110 706	173 318
Anleggsmidler i alt	1 703 281	1 641 583	1 721 919	1 660 464	2 062 421
Eiendeler i alt	2 266 902	2 146 779	2 279 478	2 430 820	2 983 711
Eiendeler i jordbruket	1 187 243	1 175 013	1 183 935	1 171 423	1 347 223
Kortsiktig gjeld	100 518	79 856	107 940	127 313	158 121
Langsiktig gjeld	688 949	679 314	666 112	682 040	1 289 363
Gjeld i alt	789 467	759 169	774 051	809 353	1 447 483
Endring i året, kroner	-18 324	-19 693	14 882	118 227	263 373
Egenkapital	1 477 435	1 387 610	1 505 427	1 621 467	1 536 228
Egenkapitalprosent	65	65	66	67	51
Endring i året (sparing)	34 576	-42 474	115 913	-29 789	8 278
Arbeidskapital	463 103	425 341	449 620	643 043	763 169
Endring i året	12 949	-28 168	22 375	150 885	187 026
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %

Driftsform korn - Trøndelag - Flatbygder, alle bruk

Tabell 12a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall bruk	15	16	14	13	13
Brukers alder	48	48	48	48	48
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	262,8	247,5	264,3	259,2	274,8
Havre, daa	24,7	30,1	17,1	28,9	35,8
Hvete, daa	1,7	15,0	12,5	13,1	3,1
Annet korn, daa					
Oljefrø, daa					
Korn i alt, daa	289,1	292,6	293,9	301,2	313,7
Grovfôr, daa	0,7	0,8	2,5	2,7	2,7
Annet areal i alt, daa	7,5	7,2	5,4	5,5	6,2
Jordbruksareal, daa	297,3	300,6	301,9	309,4	322,6
- herav leid areal, daa	11,9	18,3	15,3	16,5	19,8
Bygg, kg pr daa	357	414	457	430	403
Havre, kg pr daa	323	415	360	341	448
Hvete, kg pr daa	379	568	508	654	255
Oljefrø, kg pr daa					
Korn ialt, FEm pr daa	340	404	438	415	388
Grovfôr, FEm pr daa	269	680	24	52	52
Jordbruksareal, FEm pr daa	348	406	438	416	389
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	649	775	738	801	842
Ektefelle	76	66	68	48	53
Barn under 17 år	13	13	17		6
Sum familie	739	853	824	848	901
Leid arbeid	151	165	195	222	199
Sum timer i jordbruket	890	1 018	1 019	1 071	1 100
Sum timer familie i skogbruket	26	37	49	34	57
Sum timer i tilleggsnæring	38	40	43	55	77
Familiens arbeid på nyanlegg			14	12	
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	2 572	2 494	2 564	2 424	2 535
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,90	1,90	1,75	1,70	1,76
Havre, kr pr kg	1,58	1,56	1,53	1,83	1,68
Hvete, kr pr kg	2,73	1,95	1,93	2,04	1,84

Tabell 12b. Nettoinvesteringer

År	2002	2003	2004	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	9 403	-3 262	-1 729	-1 481	3 784
Driftsbygninger	-5 350	-8 229	-338	-4 689	-13 947
Maskiner og redskap	-25 876	-3 652	-22 429	6 985	-14 497
Sum nettoinvesteringer	-21 823	-15 144	-24 496	815	-24 660

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform korn - Trøndelag - Flatbygder, alle bruk

Tabell 12c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Bygg	173 702	188 098	203 409	189 483	182 906
Havre	11 925	18 955	8 634	16 219	27 506
Hvete	1 495	17 387	12 042	17 315	-1 323
Annet korn og oljefrø					
Andre planteprodukter	17 199	10 411	19 228	18 571	14 864
Planteprodukter i alt	204 321	234 851	243 313	241 588	223 954
Storfeslakt					
Andre inntekter, husdyrholdet		64	466	1 444	
Husdyrprodukt i alt		64	466	1 444	
Kulturlandskapstilskudd				60 776	59 754
Arealtilskudd, grovfør		820	715	267	
Arealtilskudd, korn	112 450	114 642	122 297	67 643	72 866
Arealtilskudd, annet	2 669	1 936	2 053	277	273
Produksjonstillegg, husdyr		1 520	359	1 151	
Bunnfradrag	-6 000	-6 000	-6 000	-5 500	-5 000
Regionale miljøtilskudd					2 236
Andre tilskudd	15 157	16 372	22 456	20 417	23 010
Tilskudd i alt	124 276	129 291	141 880	145 031	153 138
Leieinntekter, traktor og redskap	3 076	3 337	2 165	1 889	2 228
Andre inntekter	734	344	2 676	2 302	
Produksjonsinntekter i alt	332 407	367 887	390 500	392 254	379 320

Tabell 12d. Kostnader pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Førkostnader i alt		883	672	- 324	
Såvarer	16 413	14 073	14 534	13 624	20 883
Handelsgjødsel og kalk	33 640	31 543	31 494	33 214	33 214
Plantevernmidler	12 028	13 777	13 145	7 863	12 233
Konserveringsmidler				- 7	
Andre forbruksartikler m.v.	1 576	2 309	3 141	3 532	3 999
Kjøp av dyr					
Sum variable kostnader	63 657	62 586	62 985	57 901	70 329
Leid arbeid	6 979	8 821	7 998	9 432	6 082
Drivstoff	9 974	9 105	9 195	13 606	14 458
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 064	1 542	2 777	2 468	4 976
Vedl.h. driftsbygninger	3 434	8 352	6 599	11 959	10 991
Vedl.h. traktor og maskiner	25 279	27 032	39 592	28 920	28 697
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 767	2 126	1 729	1 481	1 481
Avskr. driftsbygninger	11 282	12 952	14 652	20 075	16 255
Avskr. traktor og maskiner	34 825	32 257	30 909	35 829	39 159
Maskinleie	3 531	5 405	7 176	11 818	20 540
Andre faste kostnader	46 587	48 632	48 333	51 412	55 169
Sum faste kostnader	145 722	156 225	168 959	187 001	197 809
Kostnader i alt	209 379	218 811	231 944	244 902	268 137
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,83	0,66	0,70	0,74	0,89
Netto mekaniseringskostnader pr daa	291	267	306	308	345

Driftsform korn - Trøndelag - Flatbygder, alle bruk

Tabell 12e. Resultatregning

År	2002	2003	2004	2005	2006
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	123 027	149 076	158 556	147 353	111 183
- Renter av jordbruksaktiva 1)	60 222	41 551	34 437	30 725	42 774
Familiens arbeidsfortjeneste	62 806	107 525	124 119	116 628	68 408
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	137 143	216 104	237 922	217 132	121 063
Lønnsevne	69 785	116 346	132 117	126 060	74 490
Lønnsevne pr. time	78,43	114,30	129,72	117,73	67,74
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	212 141	246 635	276 368	237 985	157 221
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	208 149	255 756	277 117	239 581	155 065
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	123 027	149 076	158 556	147 353	111 183
Driftsoverskudd, skogbruk	16 385	17 468	6 427	11 297	- 10 400
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	23 187	28 430	76 165	47 784	56 816
Driftsoverskudd, andre næringer	6 267	5 245	15 756	5 985	20 151
Lønnsinntekt	469 754	490 633	491 969	495 403	543 380
Pensjoner og sykepenger	31 191	27 478	40 637	28 277	14 636
Gevinst/utbytte verdipapir	- 17 225	43 576	6 141	39 233	383
Familiens arbeid på nyanlegg			2 080	1 713	
Renteinntekter	16 604	10 442	4 299	10 289	7 020
- Renteutgifter	58 535	47 724	32 914	43 657	59 543
- Kårutgifter	7 411	6 462	6 949	8 676	8 399
Nettoinntekt	603 244	718 162	762 167	735 002	675 227
Privatforbruk ekskl. skatt	442 172	459 975	450 036	521 648	531 016
Betalte skatter	174 770	185 313	210 115	219 238	210 882

Tabell 12f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	293 777	308 919	306 346	283 839	379 490
Andre krav	54 835	63 971	80 016	93 795	136 447
Omløpsmidler, jordbruk	104 075	105 138	113 673	135 528	151 569
Omløpsmidler, skogbruk					154
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	5 122	3 980	3 626	3 949	4 385
Omløpsmidler, andre næringer	163 183	171 914	87 366	168 628	188 893
Omløpsmidler i alt	620 992	653 922	591 027	685 739	860 938
Anleggsmidler, jordbruk	746 842	718 066	739 086	890 187	909 457
Anleggsmidler, skogbruk	89 355	84 165	101 694	105 589	118 807
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	9 334	8 750	275 497	368 147	363 532
Anleggsmidler, andre næringer	11 890	10 798	104 084	8 340	8 248
Privat hovedbygninger	374 737	436 759	431 117	551 451	498 014
Privat, annet	237 284	198 638	284 869	316 780	383 515
Anleggsmidler i alt	1 469 442	1 457 176	1 936 347	2 240 493	2 281 572
Eiendeler i alt	2 090 434	2 111 097	2 527 374	2 926 232	3 142 510
Eiendeler i jordbruket	850 917	823 204	852 759	1 025 715	1 061 025
Kortsiktig gjeld	110 851	149 694	123 290	125 757	164 388
Langsiktig gjeld	814 310	807 976	1 191 625	1 323 591	1 474 820
Gjeld i alt	925 161	957 670	1 314 915	1 449 348	1 639 208
Endring i året, kroner	8 916	17 870	28 289	46 490	145 551
Egenkapital	1 165 273	1 153 427	1 212 459	1 476 885	1 503 303
Egenkapitalprosent	56	55	48	50	48
Endring i året (sparing)	76 185	77 386	120 051	63 620	-27 814
Arbeidskapital	510 141	504 227	467 737	559 982	696 550
Endring i året	36 491	17 473	59 906	43 288	152 313
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %

Driftsformer korn og svin - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 13a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall bruk	12	11	12	12	12
Brukers alder	48	48	47	46	47
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	191,0	190,7	198,2	220,8	226,0
Havre, daa	24,3	26,1	47,6	22,5	27,9
Hvete, daa	4,2	4,7	4,2	9,6	4,2
Annet korn, daa		8,7	15,0	3,3	
Oljefrø, daa	0,8			7,5	3,3
Korn i alt, daa	220,3	230,3	264,9	263,7	261,4
Grovfôr, daa	6,7	6,6	13,6	0,7	4,0
Annet areal i alt, daa	5,2	2,9	2,5	3,4	3,4
Jordbruksareal, daa	232,1	239,8	281,0	267,8	268,8
- herav leid areal, daa	21,3	27,5	39,3	40,9	45,8
Bygg, kg pr daa	338	350	441	330	373
Havre, kg pr daa	174	303	346	317	333
Hvete, kg pr daa	300	477	691	568	452
Oljefrø, kg pr daa	126			222	375
Korn ialt, FEm pr daa	313	340	400	329	379
Grovfôr, FEm pr daa	344	407	335	358	252
Jordbruksareal, FEm pr daa	307	338	393	325	372
Husdyrproduksjon					
Antall avlsgriser	35,3	38,9	43,0	45,3	45,6
Antall smågriskull	71	67	88	92	88
Salgbare smågriser	619	645	854	918	881
Antall smågris omsatt	87	80	278	309	123
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	36 907	38 540	37 705	41 425	51 708
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 113	2 282	1 986	1 954	1 922
Ektefelle	175	145	329	455	458
Barn under 17 år	18	4	5	22	34
Sum familie	2 307	2 432	2 320	2 432	2 414
Leid arbeid	495	461	677	537	580
Sum timer i jordbruket	2 802	2 893	2 997	2 969	2 994
Sum timer familie i skogbruket	36	28	34	43	65
Sum timer i tilleggsnæring	35	51	46	38	41
Familiens arbeid på nyanlegg		11	85	125	138
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 090	1 106	982	1 044	1 130
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,80	1,83	1,86	1,70	1,78
Havre, kr pr kg	1,62	2,05	1,87	1,62	1,77
Hvete, kr pr kg		2,01	2,03	1,82	1,87
Oljefrø, kr pr kg	3,44			3,00	-1,00
Smågris for salg, kr pr stk.	788	789	711	721	683
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	21,66	21,02	20,52	20,27	19,97

Tabell 13b. Nettoinvesteringer

År	2002	2003	2004	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	10 482	-2 793	-3 954	2 695	-7 929
Driftsbygninger	-37 782	7 391	208 069	326 392	3 443
Maskiner og redskap	-18 618	12 302	-5 260	8 040	6 248
Sum nettoinvesteringer	-45 918	16 899	198 854	337 126	1 761

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsformer korn og svin - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 13c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Bygg	111 813	131 042	163 871	124 643	138 758
Havre	6 144	17 684	29 728	6 469	15 478
Hvete	2 938	4 795	5 844	10 784	2 541
Annet korn og oljefrø	360	4 692	5 412	5 126	-1 250
Andre planteprodukter	2 798	5 741	8 008	4 122	7 251
Planteprodukter i alt	124 052	163 954	212 862	151 143	162 778
Smågriser	61 683	70 742	180 026	242 435	62 166
Slaktegriser	813 679	808 244	763 560	853 699	1 060 663
Avlsgriser	112 865	98 796	122 009	104 935	118 911
Andre inntekter, husdyrholdet	1 170	15 123	592	84	386
Husdyrprodukt i alt	989 396	992 905	1 066 186	1 201 153	1 242 125
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾				54 553	51 846
Arealtilskudd, grovfôr	5 297	4 208	4 826	1 764	441
Arealtilskudd, korn	85 024	91 891	107 974	61 578	63 259
Arealtilskudd, annet	47	51		42	125
Produksjonstillegg, husdyr	46 917	49 636	47 677	30 463	38 127
Bunnfradrag	-6 000	-6 000	-6 000	-5 500	-5 000
Distriktstilskudd sau					
Grunntilskudd sau					
Regionale miljøtilskudd					2 087
Refunderte avløserutgifter	57 043	34 364	39 073	38 081	43 264
Andre tilskudd	5 527	66 935	39 806	30 395	28 177
Tilskudd i alt	193 854	241 084	233 355	211 375	222 325
Leieinntekter, traktor og redskap	7 149	8 473	8 594	8 125	7 027
Andre inntekter	7 493	8 164	6 150	3 915	7 417
Produksjonsinntekter i alt	1 321 944	1 414 580	1 527 147	1 575 712	1 641 671

Tabell 13d. Kostnader pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kraftfôr	512 861	503 600	537 403	575 808	641 397
Andre førkostnader inkl. beiteleie	1 202	2 048	2 051	456	378
Såvarer	11 732	12 087	8 840	13 154	16 675
Handelsgjødsel og kalk	15 478	15 644	16 622	14 176	17 055
Plantevernmidler	8 048	6 648	8 716	5 419	8 128
Konserveringsmidler	55	411	379		
Andre forbruksartikler m.v.	58 986	61 948	81 396	89 148	84 973
Kjøp av gris	28 286	46 871	72 926	75 159	68 521
Kjøp av andre husdyr	217	22	126		
Sum variable kostnader	636 864	649 278	728 458	773 321	837 126
Leid arbeid	51 063	50 900	77 877	60 536	65 895
Drivstoff	9 069	11 491	14 561	15 961	18 747
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	12 182	4 425	6 112	9 048	4 391
Vedl.h. driftsbygninger	15 483	37 252	31 766	33 519	27 309
Vedl.h. traktor og maskiner	34 681	33 561	38 293	32 000	36 209
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 967	2 793	3 954	3 659	3 059
Avskr. driftsbygninger	47 620	54 106	78 615	96 764	101 951
Avskr. traktor og maskiner	32 274	33 965	36 214	28 610	31 217
Maskinleie	11 340	12 479	19 835	17 219	17 679
Andre faste kostnader	81 650	97 106	111 964	118 032	129 260
Sum faste kostnader	298 328	338 079	419 191	415 348	435 717
Kostnader i alt	935 192	987 358	1 147 648	1 188 668	1 272 843
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,34	1,17	1,00	1,07	1,07
Netto mekaniseringskostnader pr daa	410	394	394	349	399

Driftsformer korn og svin - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 13e. Resultatregning

År	2002	2003	2004	2005	2006
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	386 752	427 222	379 499	387 043	368 828
- Renter av jordbruksaktiva	104 755	82 544	92 686	78 051	110 843
Familiens arbeidsfortjeneste	281 997	344 678	286 813	308 992	257 985
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	215 342	251 194	220 442	226 069	189 622
Lønnsevne	333 060	395 578	364 690	369 528	323 880
Lønnsevne pr. time	118,88	136,74	121,69	124,48	108,18
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	260 880	282 446	255 255	247 731	231 671
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	263 530	285 657	258 820	247 337	227 885
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	386 752	427 222	379 499	387 043	368 828
Driftsoverskudd, skogbruk	5 049	7 395	1 974	3 487	39 629
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	12 591	15 748	13 040	15 493	13 181
Driftsoverskudd, andre næringer	1 656	2 349	4 873	1 792	11 267
Lønnsinntekt	175 747	189 555	173 947	200 895	226 271
Pensjoner og sykepenger	54 776	23 456	20 371	16 698	17 875
Gevinst/utbytte verdipapir	1 510	2 108	8 981	2 728	138
Familiens arbeid på nyanlegg		1 549	12 375	18 561	20 453
Renteinntekter	16 890	12 662	4 340	3 882	7 010
- Renteutgifter	62 125	52 515	58 207	65 810	80 527
- Kårutgifter	5 792	7 118	8 365	8 082	8 082
Nettoinntekt	587 054	622 412	552 828	576 687	616 043
Privatforbruk ekskl. skatt	398 547	399 360	428 603	465 213	462 098
Betalte skatter	133 362	167 387	213 122	164 585	162 382

Tabell 13f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	304 728	369 418	387 054	355 670	377 804
Andre krav	57 901	73 654	105 849	151 807	51 031
Omløpsmidler, jordbruk	284 024	309 521	335 747	359 283	354 889
Omløpsmidler, skogbruk					240
Omløpsmidler, tilleggsnæringer			5 148	5 148	5 148
Omløpsmidler, andre næringer	63 645	65 902	53 763	60 924	70 157
Omløpsmidler i alt	710 298	818 495	887 560	932 831	859 269
Anleggsmidler, jordbruk	1 190 488	1 355 543	2 072 017	2 416 520	2 413 869
Anleggsmidler, skogbruk	38 336	38 909	51 347	67 263	99 449
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	22 910	26 226	16 517	15 950	15 383
Anleggsmidler, andre næringer					5 766
Privat hovedbygninger	388 730	464 594	519 455	514 839	510 349
Privat, annet	93 184	168 453	184 391	240 008	265 009
Anleggsmidler i alt	1 733 648	2 053 725	2 843 727	3 254 580	3 309 826
Eiendeler i alt	2 443 946	2 872 220	3 731 287	4 187 411	4 169 094
Eiendeler i jordbruket	1 474 512	1 665 064	2 407 764	2 775 802	2 768 758
Kortsiktig gjeld	241 484	295 583	446 346	437 193	473 457
Langsiktig gjeld	840 070	885 098	1 290 167	1 849 711	1 730 807
Gjeld i alt	1 081 554	1 180 682	1 736 513	2 286 904	2 204 264
Endring i året, kroner	-80 482	97 675	321 297	557 397	-82 640
Egenkapital	1 362 392	1 691 538	1 994 775	1 900 507	1 964 831
Egenkapitalprosent	56	59	53	45	47
Endring i året (sparing)	88 018	61 970	-74 923	-32 050	67 000
Arbeidskapital	468 814	522 911	441 215	495 638	385 812
Endring i året	66 428	15 582	-86 205	105 715	-113 122
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %

Driftsform sau - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 14a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall bruk	14	11	14	13	12
Brukers alder	49	49	48	45	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	3,6	2,2	2,1	3,2	4,2
Grovfôr, daa	194,2	178,5	210,4	229,8	230,5
Annet areal, daa	0,4	0,5			
Jordbruksareal, daa	198,1	181,1	212,6	233,1	234,7
- herav leid areal, daa	37,9	25,6	53,3	64,4	88,8
Korn, FEm pr daa	417	451	351	452	413
Grovfôr, FEm pr daa	296	359	307	280	310
Jordbruksareal, FEm pr daa	298	345	298	278	309
Husdyrproduksjon					
Antall vinterfôra sauer (vfs)	186	171	172	190	198
Antall gagnslam pr vfs	1,3	1,3	1,5	1,4	1,5
Kg kjøtt pr vfs	26	26	29	29	28
Ull, kg omsatt pr vfs	5,6	4,8	4,8	5,6	5,1
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 734	1 676	1 727	1 617	1 743
Ektefelle	544	566	590	579	594
Barn under 17 år	64	22	38	40	18
Sum familie	2 342	2 264	2 355	2 236	2 354
Leid arbeid	415	388	343	442	364
Sum timer i jordbruket	2 757	2 652	2 698	2 677	2 718
Sum timer familie i skogbruket	68	59	53	35	57
Sum timer i tilleggsnæring	54	82	63	101	136
Familiens arbeid på nyanlegg					47
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	868	854	1 073	1 065	1 219
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,73	1,58	1,60	1,44	1,49
Lammekjøtt, kr pr kg	33,60	34,16	32,91	32,51	34,06
Sauerkjøtt, kr pr kg	12,86	12,95	13,00	12,20	15,96
Ull, kr pr kg	34,82	34,17	32,66	31,96	32,40

Tabell 14b. Nettoinvesteringer

År	2002	2003	2004	2005	2006
Jord, grøfter og vannanlegg	2 533	-303	-373	3 699	-155
Driftsbygninger	-3 932	-12 052	-14 018	29 439	10 836
Maskiner og redskap	-5 112	-3 303	12 922	40 881	3 477
Sum nettoinvesteringer	-6 511	-15 659	-1 468	74 020	14 159

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform sau - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 14c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Korn	-528	1 600	668	1 504	1 646
Andre planteprodukter	7 669	7 469	5 600	10 656	13 910
Planteprodukter i alt	7 142	9 069	6 267	12 160	15 556
Sauer, livdyr	8 026	2 020	2 902	7 064	7 051
Saue- og lammeslakt	149 042	159 144	172 401	180 592	237 998
Ull	31 390	27 010	27 820	27 581	33 644
Andre inntekter, husdyrholdet	1 480	4 478	1 952	2 550	677
Husdyrprodukt i alt	189 938	192 652	205 075	217 788	279 370
Kulturlandskapstilskudd				46 547	43 019
Arealtilskudd, grovfôr	70 400	68 288	71 367	34 118	32 087
Arealtilskudd, korn	1 411	1 818	761	508	812
Arealtilskudd, annet					
Produksjonstillegg, husdyr	61 313	67 172	72 852	75 861	84 804
Bunnfradrag	-6 000	-6 000	-6 000	-5 500	-5 000
Distriktstilskudd sau	24 222	23 407	27 509	30 893	29 957
Grunntilskudd sau	19 177	17 301	19 244	20 219	20 925
Regionale miljøtilskudd					3 825
Refunderte avløserutgifter	58 154	39 071	37 883	46 207	49 116
Andre tilskudd	34 373	33 929	41 988	41 895	70 360
Tilskudd i alt	263 050	244 986	265 603	290 747	329 904
Leieinntekter, traktor og redskap	9 919	9 970	9 673	16 023	3 579
Andre inntekter	889	-535	172	1 577	2 107
Produksjonsinntekter i alt	470 937	456 142	486 791	538 295	630 515

Tabell 14d. Kostnader pr bruk

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kraftfôr	35 275	39 677	46 490	47 687	46 689
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	5 914	4 380	10 366	10 634	6 526
Såvarer	3 489	2 586	4 108	3 754	4 178
Handelsgjødsel og kalk	19 723	17 098	24 189	22 125	23 843
Plantevernmidler	924	1 339	1 383	904	601
Konserveringsmidler	3 065	3 396	2 223	2 001	1 858
Andre forbruksartikler m.v.	19 878	20 827	24 480	26 296	32 695
Kjøp av sau	1 221	1 207	811	131	450
Kjøp av andre husdyr	465	455	883		
Sum variable kostnader	89 954	90 964	114 933	113 532	116 839
Leid arbeid	54 821	48 307	41 361	51 588	45 906
Drivstoff	8 149	10 585	11 451	16 580	19 249
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 058	1 621	1 268	2 057	1 498
Vedl.h. driftsbygninger	14 494	9 880	13 101	14 375	15 472
Vedl.h. traktor og maskiner	30 149	32 951	33 467	35 066	33 848
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	610	474	373	165	155
Avskr. driftsbygninger	17 229	16 363	17 615	19 866	20 178
Avskr. traktor og maskiner	29 256	25 339	30 951	37 588	37 431
Maskinleie	8 217	10 418	11 655	16 525	19 861
Andre faste kostnader	51 900	52 193	61 144	68 584	71 494
Sum faste kostnader	218 883	208 129	222 385	262 394	265 091
Kostnader i alt	308 836	299 094	337 318	375 926	381 930
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,30	1,22	1,37	1,53	1,65
Netto mekaniseringskostnader pr daa	388	422	409	425	510

Driftsform sau - Trøndelag - Alle bygger, alle bruk

Tabell 14e. Resultatregning

År	2002	2003	2004	2005	2006
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	162 101	157 048	149 473	162 369	248 585
- Renter av jordbruksaktiva	44 153	31 022	27 815	25 239	34 304
Familiens arbeidsfortjeneste	117 948	126 027	121 658	137 130	214 281
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	92 366	100 153	93 087	108 168	162 111
Lønnsevne	172 768	174 333	163 019	188 718	260 186
Lønnsevne pr. time	62,67	65,73	60,42	70,48	95,73
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	136 081	135 713	123 944	136 195	187 378
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	116 292	116 657	107 037	115 211	174 099
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	162 101	157 048	149 473	162 369	248 585
Driftsoverskudd, skogbruk	6 975	63 878	17 356	12 098	12 371
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	41 080	80 093	27 269	25 945	20 452
Driftsoverskudd, andre næringer	41 601	20 917	6 629	28 787	35 594
Lønnsinntekt	97 984	114 178	187 445	164 639	183 683
Pensjoner og sykepenger	49 405	47 337	40 823	33 845	49 304
Gevinst/utbytte verdipapir	5 261	1 629	2 181	14 916	29 140
Familiens arbeid på nyanlegg					6 544
Renteinntekter	17 758	7 994	3 571	2 916	6 065
- Renteutgifter	31 388	24 193	20 942	28 978	35 361
- Kårutgifter	1 643	1 800	3 368	8 231	7 416
Nettoinntekt	389 133	467 083	410 437	408 306	548 960
Privatforbruk ekskl. skatt	287 103	293 359	320 126	299 703	330 382
Betalte skatter	118 973	118 056	112 362	101 105	123 028

Tabell 14f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2002	2003	2004	2005	2006
Kontanter og bankinnskudd	303 289	298 981	283 873	253 704	298 205
Andre krav	94 463	75 401	79 903	88 729	83 095
Omløpsmidler, jordbruk	73 062	70 766	64 602	64 328	67 632
Omløpsmidler, skogbruk	714	1 091	429	38	42
Omløpsmidler, tilleggsnæringer		682			1 000
Omløpsmidler, andre næringer	103 333	107 945	44 278	195 148	217 072
Omløpsmidler i alt	574 860	554 866	473 085	601 947	667 046
Anleggsmidler, jordbruk	544 344	537 837	626 302	808 879	802 050
Anleggsmidler, skogbruk	53 457	81 091	91 482	91 017	67 204
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	79	8 032	13 941	8 462	15 493
Anleggsmidler, andre næringer	6 489	2 556	6 826	5 385	7 280
Privat hovedbygninger	256 931	312 377	374 191	374 033	343 002
Privat, annet	96 638	119 157	137 712	114 847	165 433
Anleggsmidler i alt	957 938	1 061 050	1 250 454	1 402 623	1 400 463
Eiendeler i alt	1 532 798	1 615 916	1 723 539	2 004 570	2 067 508
Eiendeler i jordbruket	617 406	608 603	690 904	873 207	869 682
Kortsiktig gjeld	97 604	82 873	79 025	124 403	98 211
Langsiktig gjeld	343 063	368 957	446 788	713 512	702 494
Gjeld i alt	440 668	451 830	525 812	837 915	800 705
Endring i året, kroner	-10 066	9 178	-59 016	160 527	22 815
Egenkapital	1 092 131	1 164 086	1 197 727	1 166 655	1 266 803
Egenkapitalprosent	71	72	69	58	61
Endring i året (sparing)	11 844	77 341	-22 154	10 049	137 258
Arbeidskapital	477 256	471 993	394 061	477 544	568 834
Endring i året	-12 726	93 871	-35 966	73 888	104 465
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %

Forklaring pa faguttrykk

Anleggsmidler er eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk, det vil si alle eiendeler unntatt omløpsmidler. Anleggsmidlene har en funksjonstid i foretaket på over ett år. Eksempler på anleggsmidler er jord- og skogbruksarealer, driftsbygninger, maskiner og produksjonsdyr.

Arbeid: Både ubetalt og betalt leid arbeid, og familiens arbeid, registreres i timer etter medgått arbeidstid. For personer under 18 år eller over 65 år regnes arbeidstidene om til fullverdige timer etter følgende reduksjonstabell:

Alder	Multiplikasjonsfaktor
12–14 år	0,6
15–16 år	0,8
17 år	0,9
66–70 år	0,9
over 70 år	0,7

Arbeidstid for kårfolk og familiens barn over 17 år som har arbeidet i jord- eller skogbruket, føres som leid hjelp i driftsregnskapet, selv om de ikke har fått utbetalt lønn. Familiens arbeid på nyanlegg blir ført særskilt, og vederlag for dette arbeidet blir balanseført.

All arbeidsinnsats i de ulike yrkesgreinene registreres, enten ved ukentlige noteringer eller i form av en mer summarisk årlig rapportering.

Arbeidskapital er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et uttrykk for familiens likvide situasjon.

Avlinger registreres som lagringsdyktig mengde. For korn vil det si kilo med 15 prosent vanninnhold. Andre vekster registreres som kilo innhøstede rotvekster og poteter, kilo innkjørt høy, m³ ferdig surfôrmasse, FEm oppfôret gras, grønnfôr og beite. Alle avlinger omregnes til FEm per daa.

Avskrivninger defineres som planmessig fordeling av eiendelenes verdiforringelse over eiendelenes forventede levetid. Verdiforringelsen skyldes slitasje, elde og teknisk utvikling.

I skatteregnskapet blir de fleste avskrivbare eiendeler avskrevet etter saldoprinsippet; det vil si med en viss prosent av eiendelens bokførte verdi. Dette prinsippet fører til at de årlige avskrivningene avtar etter hvert som eiendelene blir eldre. De avskrivbare eiendelene er delt i ulike avskrivningsgrupper. Bygninger og anlegg avskrives individuelt, mens inventar, redskaper og maskiner avskrives kollektivt.

I driftsregnskapet benyttes lineære avskrivninger, slik at den nominelle verdiforringelsen blir like stor hvert år i avskrivningsperioden. De avskrivbare anleggsmidlene avskrives individuelt, og avskrivningstiden fastsettes ut fra sannsynlig varighet eller brukstid. Brukt utstyr avskrives dermed over kortere tid enn nytt utstyr.

Avvirkningsprosenten er årets totale avvirkningskvantum i skogen i prosent av balansekvantumet.

Balansen er en oppstilling for brukerfamiliens eiendeler, gjeld og egenkapital per 31.12.

Balansføring, grenser: Varige eiendeler balanseføres dersom kostprisen inklusive eventuell investeringsavgift er minimum kr 15 000. Dette er samme beløpsgrense som i skatteregnskapet. Maskiner og redskap som brukes lite, kan det være aktuelt å balanseføre selv om kostprisen er mindre enn kr 15 000.

I skatteregnskapet balanseføres bare en eventuell standardheving ved større reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. I driftsregnskapet vil ofte en betydelig del av slikt arbeid bli balanseført og gjort til gjenstand for enten ordinære avskrivninger eller kostnadsfordeling over en kortere tidsperiode.

Balansekvantumet er det høgest mulige kvantum, målt i m³ uten bark, som kan avvirket hvert år i en skog, uten at avvirkingskvantumet i framtida blir mindre. Det forutsettes en bestemt investeringsinnsats i primærproduksjonen.

Bruk er en driftsenhet i landbruket. Den kan bestå av eid og/eller leid areal.

Brukeren er den som administrerer driftsenheten. Han eller hun vil som oftest være eier av hele eller deler av den faste eiendommen, og er vanligvis den som har flest arbeidstimer på bruket.

Brukerfamilien: Se *familien*.

Buskap: I skatteregnskapet er hele buskapen klassifisert som omløpsmidler og verdsett etter standardiserte enhetspriser for variable oppdrettskostnader (tilvirkningsverdier). I driftsregnskapet verdsettes buskapen, som hovedprinsipp, til slakteverdi, med unntak for verpehøns, smågriser og hester. Okser, smågriser, slaktegriser og fjørfe til slakt blir klassifisert som omløpsmidler, mens resten av buskapen blir regnet som anleggsmidler (produksjonsdyr). Både i skatteregnskapet og i driftsregnskapet blir voksne dyr stående i balansen med den verdien de en gang er gitt.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskuddet er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskuddet er den godtgjørelsen familien får for innsatsen av eget arbeid og eventuelt ubetalt leid arbeid, og for egen og lånt kapital.

Egenkapitalen (EK) er den delen av totalkapitalen som tilhører brukerfamilien. Egenkapitalen beregnes ved å trekke samlet gjeld fra samlet verdi av eiendelene.

Eiendeler: Se stikkordene *anleggsmidler* og *omløpsmidler*.

Familien består av bruker og eventuell ektefelle, samboer eller partner og deres barn under 17 år.

Familiens arbeidsfortjeneste (beregnes bare for jordbruket) er driftsoverskuddet fratrukket kalkulert rente av eiendelene i jordbruket. Dette resultatmålet viser hva familien har igjen som godtgjørelse for egen arbeidsinnsats og for innsatsen til eventuelt ubetalt leid arbeidskraft. Som uttrykk for jordbrukseiendelenes verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Familiens arbeidsvederlag er et kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats. Familiens registrerte arbeidstimer er utgangspunkt. En beregner hva det ville ha kostet å leie arbeidskraft i like mange timer, til tariff lønn, inkludert feriepenge og betaling for bevegelige helligdager. Arbeidsgiveravgiften, som er regionalt differensiert, tas også med. Derfor vil arbeidsvederlaget per time variere mellom ulike områder.

Faste kostnader er kostnader som i en gitt periode ikke endrer seg nevneverdig med omfanget av produksjonen. Eksempler på faste kostnader er avskrivninger og vedlikehold av driftsbygninger.

Frasalg: Salgsinntekter fra aktiverte anleggsmidler blir behandlet forskjellig i skatteregnskapet og i driftsregnskapet. I skatteregnskapet blir gevinst eller tap ved salg av ikke avskrivbare anleggsmidler eller anleggsmidler med individuell avskrivning, periodisert over gevinst- og tapskontoen. Ved salg av anleggsmidler som avskrives som gruppe, er det ikke mulig å fastsette eventuell gevinst eller tap. Hele salgssummen blir derfor nedskrevet i vedkommende saldogruppe. I driftsregnskapet blir gevinst ved salg brukt til nedskrivning, og tap ved salg avskrives.

Ved frasalg av jord eller skog skal den bokførte verdien av det solgte arealet nedskrives til null i driftsregnskapet. Overskytende verdi føres som verdiregulering.

Gjeldsprosenten er familiens gjeld i prosent av totalkapitalen og viser hvor stor del av eiendelene som er finansiert med fremmed kapital

Inngående balanse (IB) er balanse ved regnskapsårets begynnelse.

Jordbruksareal: Areal av hver enkelt vekst registreres i dekar med en desimal. Areal med natureng og overflatedyrket beite reduseres for uproduktivt areal slik at en kommer fram til et produktivt nettoareal. Andel av fellesbeite regnes som del av bruket. Jordbruksarealet omfatter både eget og leid areal, og det er registrert hvor stort det leide arealet er.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling innen ett år fra regnskapsavslutning, eller som er direkte knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Kostnader er verdien av varer og tjenester som er satt inn i produksjonen i regnskapsperioden.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling ett år eller mer etter regnskapsavslutning, og som ikke er knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Lønnsevne beregnes bare for jordbruket og forteller hvor mye jordbruket kan betale for samlet arbeidsinnsats når all kapital har fått sin godtgjøring. Den angis i kroner per bruk eller kroner per time.

Lønnsevneprosenten forteller hvordan den reelle godtgjørelsen for utført arbeid i jordbruket står i forhold til den godtgjørelsen som måtte ha blitt utbetalt dersom brukerfamilien skulle lønnes etter tariff.

Nettoinntekt er samlet driftsoverskudd fra all næringsvirksomhet, med tillegg av lønnsinntekter, pensjoner, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg samt renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trukket fra.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivninger, frasalg og investeringstilskudd.

Netto mekaniseringskostnader omfatter alle kostnader vedrørende maskininnsatsen (traktorer, skurtresker, yrkesbil og andre maskiner og redskaper), inklusive rente av bokført verdi, men fratrukket inntekter fra utleie av maskiner:

Avskrivninger og vedlikehold
+ Drivstoffkostnader
+ Leieutgifter til maskiner og redskaper

- + Rentekrav
- = Brutto mekaniseringskostnader
- Leieinntekter av maskiner og redskaper
- = Netto mekaniseringskostnader

Omløpsmidler er eiendeler som ikke er anskaffet for varig eie eller bruk. De har enten en funksjonstid i foretaket på under ett år, eller de er knyttet til den kortsiktige omsetningen av varer og tjenester. Eksempler på omløpsmidler er bankinnskudd, kontanter, andre krav, slaktedyr og varelager.

Produksjonsinntekter er verdien av varer og tjenester som er produsert i løpet av året. Produksjonsinntektene omfatter derfor både hva som er solgt eller tatt ut til forbruk i løpet av året, og endringene i lagerbeholdningene av disse produktene.

Produktivt skogbruksareal: Som produktivt skogbruksareal regnes all mark som har en produksjonsevne som minst tilsvarer produksjonskravet i lågeste klasse på en bonitetskala.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittlig verdi av eiendeler i jordbruket. Rentekravet var for 2002 7 prosent, 2003 5 prosent, 2004 4 prosent, 2005 3 prosent og 2006 4 prosent. Bakgrunnen for beregningen av rentekravet er alternativ plassering av kapitalen. Det er gjennomsnittelig 3 mnd NIBOR-rente i regnskapsåret som er benyttet i beregningene.

Sparing er økning i egenkapitalen i løpet av året.

Ubetalt leid arbeid: I driftsregnskapet ble tidligere alt ubetalt arbeid i jordbruket som ble utført av personer utenom brukerfamilien verdsatt etter jordbrukstariff. Differansen mellom kalkulerte lønnskostnader og faktisk utbetalt lønn og arbeidsgiveravgift, ble betraktet som en gave til brukerfamilien og kalt gavearbeid. Fra og med 2002 blir det ikke lenger satt inn verdi på gratisarbeidet. Dette får effekt for noen lønnsomhetsmål, som driftsoverskudd, familiens arbeidsfortjeneste og nettoinntekt. Vederlaget til alt arbeid og egenkapital, og lønnsevnen, er ikke påvirket av denne endringen.

Utgående balanse (UB) er balansen ved utgangen av regnskapsåret.

Variable kostnader er kostnader som i en gitt periode forandrer seg proporsjonalt med omfanget av produksjonen, slik som f. eks. såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoff regnes som en fast kostnad.

Vederlag til arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet pluss kostnadene til leid arbeid minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel av utgifter til renter og kår settes lik den prosentandelen som verdien av eiendelene *i jordbruket* utgjør av sumverdien av *alle* eiendeler.

Vederlag til familiens arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår.

Årsverk: Et årsverk er i 2006 definert som 1 845 registrerte timer.